

bONUM PUBLICUM

06

RAJTA KERESZTÜL
VEZET AZ ÚT KÍNÁBA
Interjú P. Szabó Sándorral

29

„KIMŰVELT EMBERFŐKET
KÉPZÜNK, NEM
JAMES BONDOKAT!”
Dr. habil. Resperger István ezre-
dessel beszélgettünk

40

VÖRÖSISZAP
– GÉPJÁRMŰGYÁRTÁS
– ELEKTRONIKA
Vörösiszap-deaktiválás

LUDOVIKA

SZABADEGYETEM

Dr. Pátzay György: Paks és a nukleáris biztonság kérdései

2015. április 28.

Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok: A Muraköz pajzsa – Zrínyi-Újvár felfedezése

2015. május 12.

A keddenként, 18.00 órától kezdődő előadások
az Egyetemen folyó legérdekesebb kutatásokba engednek betekintést.
Helyszín: Ludovika Campus Főépület, II. előadó (1083 Budapest, Ludovika tér 2.)

További információ és regisztráció:

www.uni-nke.hu/szolgáltatások/ludovika-szabadegyetem

Ludovika Szabadegyetem – Legyen nyitott a tudásra!

24

„Amint sikerült a fő célt meghatározni, a legfontosabb dolog a logisztika” – mondta egykor Norman Schwarzkopf, amerikai tábornok, aki az öbölháború idején a koalíciós csapatok főparancsnoka volt. Az előbb idézett gondolat is jól mutatja, hogy a katonai logisztika egyre inkább meghatározó tényező, amelynek egyik fő feladata a haderő ellátásának megszervezése.

18

**Színezd újra!
Hallgatói élet
az NKE-n**

40

**Vörösiszap
– gépjárműgyártás
– elektronika**

TARTALOM 2015. ÁPRILIS

02 MOZAIK	33 AZ ÁROP ZÁRÁSA KÜSZÖBÉN
06 RAJTA KERESZTÜL VEZET AZ ÚT KÍNÁBA – BESZÉLGETÉS P. SZABÓ SÁNDORRAL	34 A JÓ ÁLLAM MI MAGUNK VAGYUNK
10 HADVISELÉS MINDEN SZINTEN	37 E-KÖZIGAZGATÁS: A JÖVŐ SZOLGÁLATÁBAN
13 ÉLETKÉPEK AZ EGYETEM NAPJÁRÓL	40 VÖRÖSISZAP – GÉPJÁRMŰGYÁRTÁS – ELEKTRONIKA
16 EGY ÉVE A LUDOVIKÁN	43 HAD- ÉS RENDESZETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ ELŐSZÓR CIVIL EGYETEMEN
17 MAGYARY ZOLTÁNRA EMLÉKEZTEK	46 NYEREGBEN A LUDOVIKA HUSZÁR DÍSZSZAKASZ
18 SZÍNEZD ÚJRA! – HALLGATÓI ÉLET AZ NKE-N	49 EGYENRUHA MINT TRADÍCIÓ
22 OTDK: SIKERES SZEREPLÉS, SZÍNVAONALAS RENDEZÉS	50 „MINÉL TÖBBEN VAGYUNK, ANNÁL JOBBAN TUDUNK EGYMÁSNAK SEGÍTENI”
24 CÉLKERESZTBE A KATONAI LOGISZTIKA	52 FELSZABADULÁS VAGY MEGSZÁLLÁS?
26 NEMZETKÖZI MOBILITÁS – AZ EGYÉNI ÉS TÁRSADALMI TANULÁS ALKOTÓELEME	54 KOSZORÚS FERENC EZREDES, AZ ESKÜJÉHEZ HŰ KATONA
29 „KIMŰVELT EMBERFÖKET KÉPZÜNK, NEM JAMES BONDOKAT!”	56 AJÁNLÓ

A hónap gondolata

„s láttam, a törvény szövedéke
mindig fölfeslik valából.”

József Attila: Eszmélet (részlet)
1933–34 tele

1964 óta József Attila (Budapest, Ferencváros, 1905. április 11. – Balatonszárszó, 1937. december 3.) posztumusz Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költő születésnapján ünnepeljük a Magyar Költészet napját. Ezzel oly módon tisztelgünk talán legnagyobb költőnk előtt, hogy azonosítjuk őt a magyar költészet egészével, hiszen születésekor mintha a költészet kelt volna új életre.

Új magyar líra született, amikor tollát tintába és magát tiszta, kék égbe mártotta. Stílusa, absztrakt metaforái és olykor meghökentető látásmódja minden verse olvasásakor megérintenek bennünket. Nemcsak a maga sorstörténetét írta meg verseiben, hanem az egész országét, végtelen humanizmusa folytán szinte minden emberét. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy több ezer jogász, bölcsész és természettudós viseli diplomáján a nevét, mind, akik a József Attila Tudományegyetemen végeztek, végeztünk. Számomra, aki mióta ismerem sorait, verseiben minden percben, minden hangulatban tanítást, élményt, emberséget és szellemi szabadságot élek át, külön élet-ajándék, hogy magam is ott, a Róla elnevezett intézményben végezhettem, sőt egy ideig az egyetem oktatói közé tartozhattam. 110 éve született József Attila. Legyen áldott a neve és legyen áldott az emléke! Olvassunk minél többet és minél többször tőle vagy bármely magyar költőtől, hiszen a magyar költészet egészét ünnepeljük az Ő születése napján.

Prof. Dr. Patyi András
rektor

Ősztől: 278 kormányablakban 300 ügy

A magyar közigazgatás az elmúlt 150 év legnagyobb átalakítását éli meg, amelynek következtében 2015 késő ősziére csaknem 200 járás 278 kormányablakában legalább 300 ügyet tudnak elintézni a választópolgárok – mondta a Miniszterelnökséget vezető miniszter, amikor átadta a Fejér megyei Sárbogárd kormányablakát. Lázár János hangsúlyozta: szeretnék elérni, hogy a kormányablakok és a járási hivatalok egyszerűsítsék és gyorsítsák az ügyintézés. Ügyet intézni az államnál ne idővesztés, pluszteher

vagy stressz legyen, hanem lehetőség szerint olyan munkafolyamat, amellyel segíteni lehet minden választópolgár problémáin – mondta. Kiemelte: az állam nem lehet akadály, csak megoldása az ügyek intézésének. Lázár János jelezte, hogy a jelenlegi 300 ügyfajtánál sokkal többet, akár 2000-et is el lehetne intézni a kormányablakokban, a kormány pedig törekszik arra, hogy ennek feltételeit megteremtse. Megjegyezte, hogy 2018-ra a Deutsche Telekommal kötött megállapodás értelmében minden háztartásban olyan internetes hozzáférést biztosítanak, amely a közigazgatási szolgáltatások elektronikus igénybevételére lesz alkalmas.

Taktikai Medicina képzés

A Terrorelhárítási Központ (TEK) a Semmelweis Egyetem (SE) és a Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) együttműködésében egyhetes Taktikai Medicina (TM) képzést tartottak Budapesten. A 2015. március 30. és április 3. között zajló kurzusra hét országból érkeztek az európai speciális beavatkozó egységekben szolgálatot teljesítő orvosok, mentőtisztek és egészségügyi ellátók. A TM a sürgősségi egészségügyi ellátás speciális szakterülete. Alkalmazására a terrorelhárító és rendőri egységek

műveleteinek végrehajtása során van szükség. A műveleti egységekkel együtt dolgozó speciálisan képzett egészségügyi szakembereknek extrém körülmények között is képesnek kell lenniük a súlyos életveszélyes sérülések azonnali ellátására vagy a maradandó egészségkárosodások megelőzésére. Ehhez a Taktikai Medicina nyújtotta speciális képességekre van szükségük. Az NKE Terrorelhárítási Tanszéke a program kidolgozásában és az oktatási anyagok összeállításában működött közre.

A szakképzés átalakításáról döntött a kormány

A munkaerőpiac igényeit kiszolgáló szakképzés megvalósítása érdekében a szektor átalakításához szükséges törvényjavaslatokról döntött a kormány. A módosítások nyomán visszaállítják a gyakorlati oktatásvezetői munkakört, illetve szakképzési pedagógusi életpályamoddellel kívánják vonzóvá tenni a munkavállalást, akár a mérnökök számára is. A 2016/17-es tanévtől a szakközépiskolák szakgimnáziumokká alakulnak. Az intézményekben az érettségivel szakmát, plusz egyéves képzéssel pedig technikus minősítést is szereznek majd a diákok. Ugyanakkor a jelenlegi szakiskolák válnak szakközépiskolákká és a szakma megszerzéséhez szükséges három éves képzés után a tanulóknak lehetőségük lesz két év alatt az érettségi megszerzésére. A módosítások nyomán visszaállítják a gyakorlati oktatásvezetői munkakört, illetve szakképzési pedagógusi életpályamoddellel kívánják vonzóvá tenni a munkavállalást, akár a mérnökök számára is. Ezzel párhuzamosan a tanulószerveződések számát a jelenlegi 50 ezerről 70 ezerre kívánják bővíteni 2018-ig.

Bővülnek a nemzetközi ösztöndíj-lehetőségek

Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára szerint a magyar diákoknak számos ösztöndíj kínál lehetőséget külföldi tanulmányok folytatására, és alapvetően mindenütt a bővülés jelei figyelhetők meg, ami hatékony kihasználtságra utal. Az államtitkár egy írásbeli kérdésre adott válaszában kifejtette: a Campus Hungary keretében 2014-ben 3298 hallgató utazott külföldre. Az Erasmus- és a CEEPUS-programban 4 ezer, illetve 240 magyar diák vett részt, a Magyar Ösztöndíj Bizottság ösztöndíjaiban pedig 205 fiatal részesült. A Magyarországon tanulni szándékozó külföldi fiatalok döntő többsége az Erasmusban részt vevő országokból érkezett tavaly, szám szerint 4700-an. A mind az öt földrészre kiterjedő Stipendium Hungaricum 736 egyetemistát csábított Magyarországra. A Magyar Ösztöndíj Bizottság és az emberi erőforrások miniszterének döntései alapján 278 külföldi diák nyert el magyarországi ösztöndíjat, a szomszédos országokból pedig 120 fiatalt fogadtunk a CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) keretében. A kormány nevében a Földművelésügyi Minisztérium által a fejlődő országokból érkező hallgatóknak kínált ösztöndíj-lehetőségeket kihasználva tavaly 35 új hallgató kezdte meg tanulmányait valamelyik magyar felsőoktatási intézményben. A Stipendium Hungaricum a magyar egyetemistáknak 215 ösztöndíjas helyet biztosít külföldön. Ezekon kívül számos kisebb szervezet (például

a Nemzetközi Visegrádi Alap, Osztrák-Magyar AKCIÓ Alapítvány) ajánl külföldi tanulási lehetőségeket 5-10 hallgatónak.

Életet mentettek az NKE hallgatói

Különleges helyállásért kapott elismerést az MH Ludovika Zászlóalj két másodéves honvédtisztjelöltje. „Magyarország köztársasági elnöke a Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát adományozta Józán Csaba honvédtisztjelöltnek, elismerve különleges

helyállását” – hangzott el a közel-múltban Budapesten, a Stefánia Palotában. Ezzel egy időben, a Belügyminisztérium márványtermében Gindele Tamás honvédtisztjelölt vehette át az életmentő emlékrmet, hősies magatartása elismeréséül. Mindketten életet mentettek. Ahogy fogalmaztak: „Csak tettük a dolgunkat, nem gondoltunk arra, hogy esetleg nekünk is bajunk eshet, vagy később majd kitüntetnek azért, mert segítünk.” Józán Csaba Nagykőrösön volt szemtanúja egy közúti balesetnek,

amely során egy idősebb férfi megsérült. Csaba értesítette a mentőket és a rendőröket, illetve segített az ellátás közben is. Gindele Tamás egy barátjával Olcsvaapáti közelében két gyermeket mentett ki a Tiszából. Gyors, saját testi épségüket és egészségüket is veszélyeztető beavatkozásuknak köszönhetően elsősegélyre sem volt szükség. A két tisztjelölt ezzel a tettevel öregbítette a Magyar Honvédség, az MH Ludovika Zászlóalj hírnevét és a katonai egyenruha társadalmi elismertségét.

Egyetemi sportsikerek

Március közepén a Magyar Kempo Szövetség több mint 10 ország részvételével rendezte meg a Juhász Ferenc Emlékverseny Százhalombattán, amelyet világkupaként írtak ki, és az elmúlt évekhez hasonlóan a Szent György SE Nihon Ju-Jitsu szakosztálya most is meghívást kapott rá. A semi-contact, félerejű, karate jellegű küzdelemben Nagy Nikolett, az RTK I. éves hallgatója ezüstérmes szerzett. A light-contact, félerejű kick-bokszt küzdelmi számban. Csesznik Virág I. évfolyamos hallgató a III. helyen végzett. Az I. évfolyamos Tuska Natália a III. helyet szerezte meg. Szóke Ákos rutinos kick-bokszt harcos, hosszabbítás és megosztott pontozás után a II. helyen végzett. A teljes erejű küzdelmi számokban Péli Tibor I. évfolyamos hallgató a 65 kg súlycsoportban III. helyet szerzett. A nehezebb súlykategóriában a III. évfolyamos Varga Szabolcs, az RTK Judo Szakosztályának vendégversenyzője, I. helyezést ért el, világkupát nyert. Szintén márciusban a „12 pont kihívás” nevű crossfit verseny a X. kerületi Törekvés SE Sportcsarnokában, amelyen közös csapattal indult az RTK két funkcionális edzéssel foglalkozó sportklubja. A versenyzőknek 12 különféle gyakorlatot kellett elvégezniük fél órán keresztül, pihenés nélkül, az eredményt az elvégzett körök száma adta. Összességében egy kivételével minden érem RTK-s kezébe került, 1 arany, 2 ezüst, 2

bronzérem, 2 V. helyezés a verseny mérlege. A hölgyek között Szarvas Ibolya III. éves hallgatónk (RTK-GYM) a II. helyet szerezte meg, a II. évfolyamos Malisevics Lili a III. helyen végzett. Első versenyén, bemutatkozásként a II. évfolyamos Androsics Veronika (RTK-GYM) V. lett. A férfiak mezőnyében a III. éves Munkácsi Tibor (RTK-GYM) megnyerte a versenyt. A szintén III. éves Bimbó Benjamin (RTK-GYM) a dobogó III. fokára állhatott, míg Bimbó Rómeó (RTK-GYM) az V. helyen végzett. A BEAC Sporttelepen tartott Tavaszi Kupán két versenyszámban is szép eredményeket ért el az RTK röplabdacsapata - Dr. Nagy Judit r. őrnagy, Tóthné Kósa Erika, Simai Melinda, Szabó Andrea r. főhadnagy- 5. helyen zárt a 12 induló csapatból. A tenisz verseny-számban induló férfi páros, dr. Szilvássy György Péter r. százados és dr. Csorny Ákos aranyéremmel gazdagította az NKE sportsikereinek sorát. Immár negyedik alkalommal találkoztak a Szent István Egyetem, a Károly Róbert Főiskola és Nemzeti Közsolgálati Egyetem oktatóiból és dolgozóiból álló kispályás focicsapatok, hogy eldöntés, közülük ki van adott időben a legjobb formában. A Ludovika Kertben, az Egyetem Napja tiszteletére rendezett tornát pest megyeiek nyerték megelőzve az NKE-t és a KRF-t.

Átvette magántanári címét Fellegi Tamás

Prof. Dr. Patyi András rektor javaslatára a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Szenátusa 2015. március 1-jei hatállyal magántanári címet adományozott Dr. Fellegi Tamásnak, a politikaelmélet és a közpolitika-elemzés nemzetközileg elismert szakértőjének. A magántanári címet igazoló oklevelet – a Rektori Tanács április 8-i ülésén – a rektortól vette át az egykori fejlesztési miniszter. Patyi András az oklevél átadásakor kiemelte, hogy a címadományozással az egyetem gazdagodik, hiszen oktatóihoz egy rendkívül gazdag szakmai életúttal rendelkező professzor csatlakozik, aki az NKE feladatait és küldetését támogatni tudja. Fellegi Tamás megtiszteltetésnek tekinti a magántanári címet. „Mindent meg fogok tenni annak érdekében, hogy a Nemzeti Közsolgálati Egyetem gyarapodásához, bővüléséhez hozzájáruljak. Mindazokat a tapasztalatokat, amelyeket elsősorban a nemzetközi életben szereztem, szeretném majd megosztani az itt tanuló hallgatókkal is.”

A korrupció hatékonyabb felderítése érdekében az IM módosítaná a Btk.-t

Többek között a korrupció hatékonyabb felderítését célozza az a tervezet, amelyben az Igazságügyi Minisztérium számos büntető tárgyú törvény módosítását kezdeményezi.

A közigazgatási egyeztetés alatt álló tervezet indoklása megállapítja, hogy „a korrupciós bűncselekményeknél kiemelkedően magas a látencia”. A hatékonyabb felderítés érdekében az előterjesztés befolyás vásárlása és befolyással üzérkedés esetén is lehetővé tenné a büntetés korlátlan enyhítését vagy mellőzését abban az esetben, ha valaki a hatóságok előtt feltárja a történetet, ahogy erre más korrupciós bűncselekményeknél már eddig is volt lehetőség.

A módosításra a tárca szerint azért van szükség, mert jelenleg nincs olyan rendelkezés a Btk.-ban, amely az elkövetőt a bűncselekmény feltárására ösztönözné. A tervezet szerint korrupciós cselekmények esetén köteleltségességnek minősülne majd az is, ha valaki kötelességének teljesítését előny adásához köti. Ugyanakkor nem valósítja meg a vesztegetés elfogadása bűncselekményét az az eset, amikor valaki utólag, a szolgáltatása teljesítését követően fogad el valamilyen anyagi vagy más juttatást, amit a másik fél a megelégedettsége kifejezésékként ad neki. Ilyen esetekben bűncselekménynek csak az minősül, ha az előny elfogadása a köteleltségesség célzatával történik.

Együttműködnek az NKE szakkollégiumai

A Nemzeti Közsolgálati Egyetem hat szakkollégiumának részvételével jött létre az NKE Szakkollégiumi Együttműködési Fóruma (SZEF), amelynek tagjai közös szakmai érdekeken és partneri viszonyon nyugvó együttműködési megállapodást írtak alá március 25-én, az NKE Ludovika Főépületében. A szakkollégiumok közötti együttműködés alapelvei és értékei között a szakmaiság, a partnerség, a közsolgálati hivatásrendek iránti elkötelezettség, a közös vállalkások és a kölcsönös támogatás szerepelnek. Az NKE-SZEF legfontosabb célja az intézményi szakkollégiumi tehetséggondozás hatékony és magas színvonalú ellátása.

Továbbra is népszerűek az NKE képzései

Közel ötszörös a túljelentkezés a Nemzeti Közsolgálati Egyetem meghirdetett képzéseire. A jelentkezők közül legtöbben az NKE Rendészettudományi Karán szeretnék folytatni tanulmányukat, de sokan adták be jelentkezésüket az egyetem idén februárban alapított Nemzetközi és Európai Tanulmányok Karának képzéseire is. A meghirdetett 2516 helyre 5741 fő közel 12 ezer jelentkezést nyújtott be. A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is nagyon népszerűek a Rendészettudományi Karon meghirdetett szakok. A legnagyobb érdeklődés ismét a büntető igazgatási szak büntető nyomozói és a rendészeti igazgatási szak közlekedésrendészeti szakiránya iránt van, de több mint tízszeres a túljelentkezés a rendészeti igazgatási szak határrendészeti, valamint a katasztrófavédelem szak különféle szakirányaira is. Hasonlóan nagy az érdeklődés az egyetem nemzetközi képzései iránt. A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar nappali munkarendű nemzetközi igazgatási alapképzési szakára a meghirdetett 30 helyre több mint 600-an adták be jelentkezésüket. Változatlanul túljelentkezés van a Közigazgatástudományi, valamint a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karok alapképzéseire is. 2015 őszétől az NKE négy karán összesen közel 6000 hallgató tanul alap- és mesterképzési szakokon. Az egyetem Magyarország egyetlen fegyveres képzést adó felsőoktatási intézménye, és a közigazgatásszervező alap- és a közigazgatási mesterképzés is kizárólag az egyetem falai között lesz elérhető a 2015/2016-os tanévben.

Rajta keresztül vezet az út Kínába

Interjú P. Szabó Sándorral

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Már különleges frizurájával is kitűnik a tömegből, anyanyelvi szintű kínai nyelvtudása pedig szinte nélkülözhetetlenné teszi őt abban az országban, amely egyre inkább nyit a keleti országok felé. P. Szabó Sándor gyermekkorától kezdve tanulmányozza a kínai nyelvet és kultúrát, így nem csoda, hogy a Nemzeti Közszerződési Egyetemen is számítanak munkájára. Jelenleg a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar keretein belül működő Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ igazgatója.

○ Amikor először hallottam a nevét, és megtudtam, hogy Kína a szakterülete, arra gondoltam, hogy a neves újságírónak, egykori pekingi sajtóattasénak, P. Szabó Józsefnek a fia.

P. Szabó Sándor: Sokan ezt gondolják, de a valóság az, hogy a látszat ellenére nincs semmilyen rokoni kapcsolat közöttünk. Annyira nincs, hogy még soha nem is találkoztam vele.

○ Egy korábbi beszélgetésünk alkalmával említette, hogy régebben egy kínai film forgatásán vett részt rendezőasszisztensként. Az elkészült film később díjat is nyert. Kína itt jelent meg először az életében?

P. Sz. S. Már jóval korábban. A 80-as évek első felében, még tizenévesként

kezdttem el komolyabban érdeklődni Kína és a kínai nyelv iránt. Akkor még nagyon kevesen foglalkoztak ezzel Magyarországon, így nehéz volt olyan embert találni, akitől el lehetett sajátítani a nyelvtudást. Egy kezemen meg tudtam számolni, hogy akkoriban itthon hányan beszéltek kínaiul.

○ Tizenéves fejjel mi motiválja az embert arra, hogy kínaiul tanuljon? Akkoriban még az orosz nyelv volt a kötelező az iskolában, néhány helyen pedig angolt vagy németet lehetett tanulni.

P. Sz. S. Én már gyerekkoromban is Kínával, a kínai kultúrával szerettem volna foglalkozni, ehhez azonban meg kellett tanulnom a nyelvet. Egy idő után

találtam magamnak egy kitűnő mestert, Nagy Bálintot, aki éveken keresztül Kínában élt és dolgozott tolmácsként. Akkoriban, mint egy taoista remete, elvontan élt a hegyekben, egy Vérteskozma nevű kis faluban (hivatalosan Gánt községhez tartozik, amely Fejér megyében található – a szerk.). Gondolhatják, hogy gyerekként nem volt egyszerű eljutni oda, hiszen jogosítványom még természetesen nem volt, tömegközlekedés pedig nem vezetett a faluba. Néhány velem hasonló korú fiatallal jártam hozzá kínait tanulni általában havi két alkalommal. A szüleink fuvaroztak minket felváltva hétvégeként a mesterhez. Ez több évig tartott, majd ennek is köszönhetően az ELTE kínai szakára felvételiztem. >>

P. Szabó Sándor

Kedvenc könyv • A Guodiannél 1993-ban felírt

ókínai bambuszkéziratok

Kedvenc zene • Cui Jian: Yikuai bongbu

(Egy diktatúra-ellenes kínai dal)

Hobbi • A munkám

○ Gondolom, hogy még így sem lehetett könnyű bekerülni oda, hiszen akkoriban ez volt az egyetlen olyan felsőoktatási intézmény, ahol kínai nyelvet lehetett tanulni.
P. Sz. S. A kínai egyike volt azoknak a szakoknak, ahová csak a legmagasabb pontszámmal lehetett bekerülni. Évente mindössze hat hallgatót vettek fel. A sikeres vizsgálóhoz jól kellett ismerni a kínai történelmet, vallást, filozófiát, irodalmat, és a kínai nyelvből is bizonyítani kellett a jártasságunkat. Bár akkoriban többségünk még nem is járt Kínában, lényegében középfokon kellett beszélnünk a nyelvet. Itt is kiváló mestereim voltak, és nem sokkal később már Kínában jártam egyetemre, állami ösztöndíjjal.
○ Sokak szerint a kínai és a magyar a két legnehezebben elsajátítható nyelv a világon. Ön mindkettőt anyanyelvi szinten beszéli. Melyik a nehezebb?
P. Sz. S. Ha engem kérdez, akkor természetesen azt mondom, hogy egyik sem nehéz. De a viccet félretéve, az a véleményem, hogy a kínai nyelv megtanulása nem nehéz akkor, ha megfelelő emberek tanítanak, ha jó kezekbe kerül. Ami nehézséget jelent, az elsősorban az írástudás elsajátítása. Kínában írásjegyekkel írnak, minden szónak megvan a saját írásjegye, amiket eleinte nagyon könnyen össze lehet keverni. Felismerni általában könnyebb, mint aktívan használni, leírni azokat. Emellett figyelni kell a hangsúlyok megfelelő elsajátítására is. Egy új szónál meg kell tanulni a hozzá tartozó hangsort, a hangsúlyozását és az azt leíró írásjegyet is. A tanulás folyamatában általában az első év a legnehezebb, amíg a diák megszokja a kínai nyelv sajátosságait. Innentől kezdve viszont már könnyebb. Bizom abban, hogy akik nálunk, az NKE-n tanulják a kínai nyelvet, nem fárasztó munkaként, hanem igazi élményként élik meg a tanulást. Kevesen tudják, de ma már a kínai az egyik legfontosabb nyelv a

világon. Minden túlzás nélkül mondhatom, hogy Ázsiában gyakorlatilag kezdi kiszorítani az angol nyelvet.
○ Minden országban vannak a köznyelvtől eltérő nyelvjárások. Ez Kínában bizonyára sokkal változatosabbá teszi a beszélt nyelvet, mint nálunk. Hogyan lehet ehhez alkalmazkodni?
P. Sz. S. Ebben a nagy országban sok eltérő nyelvjárás van, ugyanakkor szinte mindenki beszéli a kínai köznyelvet. Én is ezt beszélem anyanyelvi szinten, illetve két nyelvjárást: a pekingit és a santungit. Ezek viszonylag hasonlítanak a köznyelvhez, ami bár nagyon elterjedt, de a kínaiak a régiókra jellemző akcentussal használják azt. Például előfordul, hogy az s hangot valahol sznek ejtik, vagy a h hangot f-nek. Ezekhez könnyen hozzászokik, aki sokat van a kínaiak között.
○ Munkája során sokszor jár Kínában, különböző régiókban. Előfordult már, hogy nem tudta magát megértetni valakivel?
P. Sz. S. A kínaiak 99 százaléka beszéli a köznyelvet, hiszen ez a hivatalos nyelv, ezen folyik az oktatás az iskolákban, az ügyintézés a hivatalokban, és ezt hallani a tévében, rádióban is. Azonban vannak olyan területei az országnak – ezek általában eldugott falvak, hegyvidéki települések –, ahol nem beszélnek a köznyelvet. Időnként találkozom ilyen emberekkel is, de velük is tudok kommunikálni.
○ A nyelv nemcsak egy kommunikációs eszköz, hanem az adott nép kultúráját, hagyományait is közvetíti mások felé. Elmondható, hogy egy kicsit kínaivá is válik az ember, aki ennyit foglalkozik velük?
P. Sz. S. Tisztelem és nagyon jól ismerem a kínai kultúrát, de én magam a magyar kultúrkörhöz tartozom. Ha kínaiak között vagyok, akkor is magyar identitástudattal rendelkezem. De amikor a kínaiak között mozgok, ők ezt nem

veszik észre rajtam, és teljes mértékben kínaiaként kezelnek.
○ Az a hír járja, hogy a kínaiak kemény, határozott tárgyalópartnerek, akik mindenképpen elérik azt, amit szeretnének. Önnek erről mi a tapasztalata?
P. Sz. S. Korábban hosszú éveken át üzleti tanácsadással foglalkoztam a magyar–kínai kapcsolatok terén. A kínai kultúrkörhöz tartozó emberek többnyire nagyon kemény tárgyalók, akik határozottan tudják az érdekeiket érvényesíteni. A kínai mindennapok részét képezik az üzleti tárgyalások, az alkudozások. Ott az élet mindennapos harc, tehát mestereivé válnak az érdekérvényesítésnek. Aki nem ismeri a kínai gondolkodást, annak sokszor nehézséget jelent a velük való tárgyalás. A kínai értékrend sokszínű és komplex, de ha az erkölcsi és a vallási értékektől eltekintünk, a mindennapokban sokak számára két fő érték létezik: a pénz és a hivatali hatalom. Kínában ezekért kegyetlen küzdelem folyik.
○ Ez Magyarországon sincs nagyon másképp.
P. Sz. S. Kínában ez lényegesen erősebben nyilvánul meg a mindennapokban. Arrafelé a társadalom egy jelentős része szinte csak az alapján ítéli meg a másik embert, hogy mennyi pénze van vagy milyen mértékű hivatali hatalommal rendelkezik. Nem véletlen, hogy a kínai társadalomban sokan igyekeznek magukat minél tehetősebbnek és befolyásosabbnak mutatni.
○ Nyilván nagyon sok kínaiakkal való tárgyaláson vett részt az elmúlt években. Miért jó az nekünk, magyaroknak, hogy egyre inkább nyitunk Kína felé?
P. Sz. S. Magyarország alapvető érdeke, hogy a kínai kapcsolatokra komoly figyelmet fordítson. Kína gazdasági és politikai értelemben egyaránt nagyhatalom. A világ egyik legnagyobb gazdasága, de a legnagyobb exportőr, a legnagyobb piac és a legnagyobb

devizatartalékkal rendelkező ország is. Az egyik legfőbb befektetési célország a világon, de egyben az egyik legfontosabb tőkeforrása is a világgazdaságnak. A globális gazdaság szerves része, sőt egyik motorja. Akaratlanul is kapcsolatba kerülünk Kínával, a kínai gazdasággal. A kérdés csak az, hogy passzívan akarjuk-e elszenvedni a Kína felől érkező hatásokat, vagy aktívan szeretnénk befolyásolni a magyar–kínai kapcsolatokat, törekedve arra, hogy minél inkább a mi hasznunkra váljanak minden téren, beleértve a gazdaságot, a tudományt és még sok minden mást. Szerencsére ma már sok volt diákunk dolgozik azon, hogy ez a kapcsolat a megfelelő irányba fejlődjön.
○ Az NKE számára milyen haszonnal kecsegtet ez?
P. Sz. S. Az NKE már számos területen profitál ebből, hiszen több mint tíz kínai egyetemmel van szoros együttműködésben. Ennek egyik fontos eredménye például az, hogy tavaly négy kínai egyetemmel rendeztünk a Ludovika Campuson közös tudományos konferenciát. Különösen jó és hatékony a kapcsolat a Peking Egyetemmel, a Kínai Kormányzati Akadémiával, a Minzu Egyetemmel, a Kelet-kínai Politikai és Jogtudományi Egyetemmel és a Kínai Népi Rendőrségi Egyetemmel, de egyre szorosabb az együttműködés a Kínai Hadtudományi Akadémiával, valamint a Kínai Nemzetvédelmi Egyetemmel is. Az oktatói-kutatói mobilitás területén is komoly eredményeink vannak, már számos alkalommal küldtünk vendégprofesszorokat, illetve kutatókat egymás intézményeibe. Tavaly év végén magam is Pekingben, a Minzu Egyetemen oktattam egy hónapig, ahol egyebek mellett Kína nemzetközi kapcsolatairól és a kínai gazdasági fejlődés fenntarthatóságáról tartottam előadásokat.

A kínai nyelvet beszéli anyanyelvként a legtöbb ember a világon, ez mintegy 1,5 milliárd főt jelent. Hivatalos nyelvnek számít a Kínai Népköztársaságban, Tajvanon, Szingapúrban, illetve az ENSZ hivatalos nyelvei között is szerepel. A kínai írás több mint báromezer éves múltra tekint vissza, ezzel a világ legrégebbi folyamatosan létező, máig fennmaradt és használt írása. A HSK (Han-jüSuj-pingKao-si) a Kínai Népköztársaság hivatalos kínai nyelvi vizsgája, amelyet a nem kínai anyanyelvűek számára dolgoztak ki és tartanak meg Kínában, valamint a világ számos országában. A Kínai Nyelvoktatási Tanács döntése alapján 2010-től új típusú nyelvvizsga-rendszert vezetnek be, amely – a korábbtól eltérően – hat szinten értékeli a nyelvtudást a kezdőtől a felsőfokig.

(Forrás: Wikipédia)

○ Mennyire szólnak ezek a kapcsolatok a kulturális közeledésről?
P. Sz. S. Ezek a kapcsolatok elsősorban egymás szakmai munkájának segítségével, támogatásáról szólnak, ugyanakkor ennek során az együttműködő felek meglehetősen jól megismerik egymást. Hosszan sorolhatnám, hogy az elmúlt években hány kitűnő NKE vendégprofesszor tartott előadást Kínában a magyar közigazgatás, rendészet, biztonságpolitika, hadtudomány és diplomácia különböző témaköreiről, illetve hány kínai vendégoktató és -kutató tartott nálunk kínai vonatkozású előadást. De ugyanez igaz a tudományos publikációkra is. Mindezek természetesen nagy mértékben elősegítik a kölcsönös megismerést, és ezen keresztül a magyar–kínai kapcsolatok fejlesztését.
○ Az NKE olyan mértékben elkötelezett a kínai kapcsolatok alakításában, hogy saját intézetet is létrehozott az egyetem szervezetén belül. Mit kell tudni a Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ működéséről?

P. Sz. S. Ahogy a nevében is benne van, a központ elsősorban Kína nemzetközi kapcsolataival, a kínai gazdasággal, közigazgatással és társadalommal összefüggő oktató- és kutatómunkát végez. Amellett, hogy Kínával kapcsolatos szakmai tárgyakat tanítunk, mi oktatjuk az egyetemen a kínai nyelvet is. Fontos küldetésünk, hogy oktatómunkánk ne csupán egyetlen karra korlátozódjon, hanem a tanóráink felvehetők legyenek valamennyi kar hallgatói számára. Kínai nyelvóráinkat például az RTK-n és a KTK-n is sokan hallgatják. Kínai nyelvet tanuló hallgatóink számára egyéves kínai ösztöndíjat is biztosítunk, jelenleg is tizenhatan tanulnak különböző kínai egyetemeken ilyen módon. Az oktatás és a kutatás mellett a központ felkérésre tanácsadói tevékenységet is végez a kormányzati szervek és intézmények számára.
○ Aki ilyen sokat beszél kínaiul, az még magyarul álmodik?
P. Sz. S. Ez valószínűleg attól függ, hogy azt álmodom-e, hogy a sanghaji halpiacon vagyok vagy a Fővám téri Vásárcsarnokban. ●

Hadviselés minden szinten

SZÖVEG: SZABÓ TIBOR

A hadviselés szóról szinte mindenkinek egy háborús helyzet jut eszébe. A ma embere azonban már nem kizárólag a fronton háborúzik; napi harcot vívunk az illegális határátlépőkkel szemben, gyakorlatozunk a NATO kötelékében, de állandó harc folyik a kibertérben is a láthatatlan ellenfelekkel szemben. Hadviselés minden szinten a Ludovika Szabadegyetem előadásaiban.

Az utóbbi időben tömegessé vált az illegális migráció. Néhány év alatt csaknem kilencszeresére nőtt a hazánkban menedékkérelmet kérők száma. A legtöbb menekült Koszovóból, Afganisztánból, Szíriából, Algériából és Pakisztánból érkezik hozzánk. Naponta újabb és újabb migrációs hullám éri el Magyarországot, amivel a sajtó is kiemelt helyen foglalkozott az utóbbi időben. Gondoljunk csak arra, amikor a Keleti pályaudvaron a nemzetközi gyorsvonatok ellenőrzésekor több mint száz

menekültet tartóztattak fel a rendőrök, vagy nem sokkal az előbb említett eset után ismét a Keleti pályaudvaron egy Münchenbe tartó vonatról 117 koszovói szállítottak le a hatóságok. Emlékezetes az az eset is, amikor a győri vasútállomást lepték el a rendőrök, ahol 250, szintén koszovói menekültet fogtak el. Az előbb említett példák kapcsán tehát felmerül a kérdés, hogy mit tudunk tenni az illegális migráció visszaszorítására. Különösen hangsúlyos szerepet kap a biztonság, amelynek több összetevője van, így katonai, politikai, gazdasági és társadalmi.

Dr. Kovács Gábor r. dandártábornok, az NKE oktatási rektorhelyettese szerint a migráció nem más, mint a lakosság vándorlása a jobb megélhetés reményében országon belül vagy adott esetben egy másik országba. A jelenség nem új keletű, hiszen már a 16. században megkezdődött az illegális migráció, amikor Afrikából az amerikai kontinensre hurcolták erőszakkal az embereket, hogy ott az ültetvényeken rabszolgaként dolgozzanak. A menekültek gyakorlatilag olyan hontalan személyek, akik veszélynek, üldöztetésnek vannak kitéve saját hazájukban faji, nemzeti, vallási vagy politikai okok miatt, ezért menekülnek el általában az Európai Unió országaiba. Az illegális migráció hatása lehet, hogy hazánk tranzitországból célországga válhat, magas lehet a társadalmi veszélye, hogy a belső schengeni határokon ellenőrzés nélkül lehet átkelni. Mindez komoly veszélyeket hordoz magában, főként a közbiztonság tekintetében. Kovács Gábor a Ludovika Szabadegyetemen tartott előadásában kitért a határrendészeti alapokra is, amellyel kapcsolatban több fogalmat is tisztázott. Például azt, hogy mit jelent az államterület, ami gyakorlatilag nem más, mint az a térség, ahol az állam minden más állam kizárásával főhatalmat gyakorol. Hozzáfűzte, hogy az állam területén lévő ingó és ingatlan javak, természetes személyek alávetettek az állami főhatalomnak, de a szomszédos állam érdekei nem hagyhatók figyelmen kívül. Kovács Gábor elmondta, hogy egy államterület határa a Föld középpontjától kezdődik és a légkör felső határán, 83 kilométeres magasságban, az úgynevezett Kármánvonalnál ér véget (Kármán Tódorról nevezték el). Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az államterület addig tart fölfelé, ameddig a merev szárnyú repülőgépek képesek repülni. Az államterület részeihez tartozik a szárazföldi, a légi és a vízi államterület. Az úgynevezett kiegészítő államterületekről elmondta, hogy például a nemzetközi vizeken közlekedő hajó ahhoz az államterülethez tartozik, amelynek a lobogója alatt hajózik, és itt a kapitány a legfőbb döntéshozó. Ugyanez vonatkozik a repülőgépekre is. Egy adott ország nagykövetségének épülete és az ahhoz tartozó terület is a képviselt ország államterülete. Ha egy nagykövet elindul valahová az autójával, amelyen kint van az általa képviselt ország zászlója, akkor az is az adott állam területéhez tartozik. A határvédelem a történelemmel együtt sokat változott az utóbbi évtizedekben. Hazánk nyugati határán alkalmazták először az úgynevezett elektronikus jelzőrendszert, amely magyar találmány, és a rendszerváltás előtt az egész osztrák-magyar határt lefedte. A rendszer gyengeárammal működött, 25 V feszültség volt a drótokban, amelyek ha összeértek vagy megszakadt az áramkör, akkor száz méteres pontossággal jelezte az őrson lévő határőröknek, hogy a határsértők hol akartak átjutni a határon. Ezután percek alatt elindult a riadócsoporthoz, lezárták az érintett határszakaszt, és 98 százalékos hatékonysággal elfogták a határsértőket. Akkoriban a Nyugat vonzása olyan erős volt, hogy sokan próbálták kijátszani a rendszert. Voltak, akik megpróbálták a drótok alá ásni, de akadt

olyan is, aki létrát vitt magával, hogy átmásszon a jelzőrendszer vezetői felett. A rendszerváltás után, 1989 és 1997 között a nyugat-európai típusú határőrség kialakítása volt a jellemző, ahol meg kellett felelni a jogállamiság követelményeinek. Az 1997 és 2003 között eltelt időszakot a schengeni társult tagság, a schengeni joganyag átvétele jellemezte. Az uniós csatlakozás után az EU külső határainak határőrizete és a belső határok lebontása volt a jellemző. 2007. december végén a teljes jogú schengeni tagság után a rendőrség része lett a határrendészeti szolgálati ág, hiszen megszűntek a belső határok, ezért a határőrség munkájának jelentős részére már nem volt szükség.

A dandártábornok az illegális migrációval kapcsolatos összegzésében kifejtette, hogy annak jelentősége felerősödött, ezért komoly veszélyt jelent az Európai Unióra. Fontos, hogy a schengeni külső határokon fenntartsák a szigorú határellenőrzéseket. Véleménye szerint az EU-s tagállamok egyedül nem képesek hatékonyan fellépni az illegális migrációval szemben, ezért van szükség arra, hogy az uniós országok együttműködjenek a határrendészet területén. A hatékony fellépésre nemcsak az illegális migráció területén van szükség, hanem manapság a biztonságpolitikában is egyre több olyan kérdés merül fel, amelyekre hatékony válaszokat kell adni. A többi között ezeket a kérdéseket járta körül Prof. Dr. Szenes Zoltán, az NKE Nemzetközi Kapcsolatok és Biztonsági Tanulmányok Tanszék vezetője A kollektív védelem reneszánsza a NATO-ban című előadásában, ahol korunk új biztonságpolitikai kihívásairól beszélt. Az előadó szerint a katonai biztonságot a kollektív védelmi rendszer testesíti meg a NATO-ban. Az előadó kiemelte, hogy a kollektív védelem reneszánsza gyakorlatilag az ukrán válságot jelenti. Napjainkban a NATO tagállamait két irányból éri fenyegetés, az egyik a keleti irány, vagyis az orosz-ukrán válság. Ebben az esetben az Oroszországgal szomszédos országok, mint például a Balti-államok a biztonságuk érdekében garanciát szeretnének kapni a NATO-tól a kollektív védelem keretében. A másik nagy fenyegetés pedig délről jön az Iszlám Állam miatt, amely nemcsak Európa keleti és déli részeit veszélyezteti, hanem az öngyilkos merénylők miatt tulajdonképpen minden országra nézve veszélyt jelent. A párizsi és a koppenhágai merénylet jól példázza azt, hogy komolyan kell venni az Iszlám Állam fenyegetését. (A Charlie Hebdo című francia satirikus hetilap elleni merényletben tizenketten haltak meg, Koppenhágában pedig két embert megölt és ötöt megsebesített egy fegyveres támadó.) Míg az egyik válság hagyományosan állam-állam elleni konfliktus (orosz-ukrán), addig a másik válság, vagyis az Iszlám Állam támadása tulajdonképpen barbár hadviselés. Az orosz-ukrán konfliktus Szenes Zoltán szerint a diplomácia és a hírszerzés csődjé. A valóságban nem lehetett tudni, hogy mi történt, ugyanis Putyin mesterien használta a diplomáciát és a médiát, sosem lehetett tudni, hogy mikor mond igazat. Az oroszok mindössze három hét alatt elfoglalták a Krim-félszigetet, és mára már talán >>

kimondható az, hogy a Nyugat elfogadta a helyzetet, hogy a Krím az oroszoké. A köztudatban ugyan nincs benne, de Putyin elég erőteljesen fejleszti a krími haderőt, miután a tizenötezer fős krími ukrán haderőből kilencezren álltak át az oroszokhoz. A Krím-félszigetet csak egy nagy háborúval lehetne visszafoglalni, de ezt a kockázatot a nyugati világ nem vállalja. A NATO legutóbbi, walesi csúcserőkezletének témáját teljesen felülírta az orosz-ukrán válság, és az itt hozott döntések a kollektív védelem jegyében születtek, direkt és indirekt módon. Például a NATO-csúcson arról döntöttek, hogy a tagállamok emelik a védelmi kiadásukat. A katonai gyakorlatok meglehetősen költségesek, itt példaként hozta fel a magyar katonáknak a Balti-államok területén megrendezett gyakorlatát, amelyen egy századunk vett részt, és ez összesen 520 millió forintba került. Magyarországnak. A Magyar Honvédségnek nagyon sok feladata lesz a NATO kötelékében. Ilyen például Szlovénia légtérfelügyelete, majd szeptembertől a balti légtér védelme. Jövő év első felében pedig a Visegrádi Négyek közös harccsoportot állítanak fel. Hazánk az Iszlám Állam elleni nemzetközi fellépésben is szerepet vállal: az USA felkérésére száz magyar katona biztosítási feladatokat lát majd el Észak-Irakban, az Erbil mellett lévő szövetséges kiképzőpontonál, ötven katona pedig Magyarországon áll majd készenlétben. Szenes Zoltán előadásának összegzésében hangsúlyozta, hogy az orosz-ukrán válságnak és az Iszlám Állam barbár háborújának, bármilyen furcsa is, van pozitív hozadéka. Az európai tagországokat biztonságpolitikai szempontból közelebb hozza egymáshoz mindkét konfliktus, ami azért fontos, mert ebben a helyzetben egységes fellépésre van szükség. Az informatika robbanásszerű fejlődésével új frontok nyíltak meg a hadviselésben, ahol a háborút nem fegyverekkel, hanem szerverekkel és számítógépekkel vívják. A hadviselésnek ez az egyik legizgalmasabb, de egyben a legláthatatlanabb formája. Prof. Dr. Kovács László, mk. ezredes, az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Tudományos és Nemzetközi dékánhelyetese szerint a kiberbűnözés, a kiberterrorizmus és a -hadviselés Magyarországot sem hagyja érintetlenül. A kibertérrel kapcsolatban a legfontosabb, hogy tisztában legyünk azzal, honnan jöhetnek a támadások, mi ellen kell védekeznünk, illetve mi az a környezet, ahol a kiberhadviselés folyik. A kibertér elképesztően „tágas”, hiszen ma már lehetetlen létezni modern információs rendszerek nélkül. A kibertérbe tartozik az interneten kívül a digitális gazdaság, az e-kereskedelem, e-kormányzás, logisztika, gyógyszergyártás vagy az autógyártás. A hadseregek már az 1990-es évek óta használják számítógépeket, számítógép-hálózatokat felderítéshez, információszerezéshez, tájékozódáshoz és a csapatok vezetéséhez, irányításához. Ez a technológia ma már

nélkülözhetetlen. Azonban nemcsak a hadsereg szenved úgynevezett kiberfüggőségben, hanem a társadalom is. A Földön élő több mint hétmilliárd emberből naponta valamivel több mint hárommilliárd használja az internetet napi több órában. Ha megvizsgáljuk az európai országokat, akkor elmondhatjuk, hogy Magyarország az elmúlt 3-4 évben ugrásszerűen fejlődött az internethasználat tekintetében, főleg az üzleti célú felhasználók aránya növekedett jelentősen.

A kibertér nem konfliktusmentes. Az első kiberháború Észtországban tört ki, amikor 2007-ben Tallinban egy hős szovjet felszabadítót ábrázoló szobrot a város szoborparkjába száműzték. Emiatt az itt élő orosz kisebbség felháborodott, és zavargások törtek ki az észt fővárosban. Ezzel párhuzamosan több masszív támadás érte a már ekkor is nagyon fejlett informatikai infrastruktúrával rendelkező balti országot, például a parlamenti honlapot, a különböző hírportálok oldalait. Az észt parlament, a köztársasági elnök és a miniszterelnök weboldalait is intenzíven támadták. Az internetszolgáltatóknak május elejére sikerült megállítaniuk az április közepén elindult kiberháborút. A feltételezések szerint a kibertámadások jelentős része Oroszországból érkezett, az előadó szerint ezt azóta sem tudták egyértelműen bizonyítani. Az ügyvel kapcsolatban egy 19 éves észt fiatal tartóztattak le. Ezt követően Tallinban felállítottak egy olyan NATO-kutatóközpontot, amelynek a feladata a kibervédelem kutatása. A NATO kibervédelmi koncepciót dolgozott ki, amelynek értelmében minden tagállamban működik olyan szervezet, amely a nap 24 órájában figyeli a katonai rendszereket.

A dékánhelyettes egyik kollégájával kidolgozta a Digitális Mohács nevű programot. Ez egy olyan forgatókönyv, amely egy esetleges informatikai-információs katasztrófáról szól, amely mindannyiunk számára következményekkel járhat. A tanulmány azokat a rendszereket mutatja be, amelyek a leginkább támadhatók hazánkban, és a legsérülékenyebbek lehetnek egy összehangolt információs támadás esetén. A Digitális Mohács célja felhívni a figyelmet arra, hogy hazánk is komoly veszélyben van. Kovács László szerint a terroristák számos formában használhatják az információs technológiát, például propagandára, ami szintén egyfajta hadviselésnek számít, ezért is nem szabad félvállról venni a kiberterrorizmust. A világhálón például olyan információkat osztanak meg, hogy miként lehet bombát készíteni, és felhívják a figyelmet arra is, hogy melyek azok az országok vagy turisták által látogatott forgalmas helyek, amelyek merényletek célpontjai lehetnek. Kovács László mk. ezredes összegzésében felhívta a figyelmet arra, hogy a támadások gyakran észrevétlenek, tehát sohasem lehetünk biztosak abban, hogy például a mi számítógépünk nem érte valamilyen támadás. ●

Életképek az Egyetem Napjáról

SZÖVEG: SZABÓ TIBOR
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Nemzeti Közsolgálati Egyetem alapításáról szóló 2011. évi XXXVI. törvényt 2011. március 28-án hirdették ki. Az egyetem 2012. január 1-jén megkezdte működését a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Kara, a Rendőrtiszti Főiskola és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem integrációjával. Az NKE Fenntartói Testülete 2012-ben az Egyetem Napjává nyilvánította március 28-át.

Az Egyetem Napja ünnepséget idén már a felújított Ludovika Főépület Dísztermében rendezték meg. Az eseményt Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora nyitotta meg, aki beszédében a következő gondolatokat fogalmazta meg: „A Nemzeti Közsolgálati Egyetem

küldetése, missziója nem egyszerű, mert egymással összefüggő, de nem egyforma területeket kell összekapcsolni a képzés során, például a honvédtisztképzést a rendvédelmi, rendészeti képzéssel vagy a civil képzésekkel. Azt kívánom Önöknek, hogy érezzék át a mai születésnap méltóságát, hiszen egyetemünknek ez az első születésnapja, amelyet ebben az újjászületett szent

épületben ünnepelhetünk meg. Ennek az eseménynek különös fényt az ad, hogy az egykori Ludovika Katonai Akadémia újjáépített épületében éppen a honvédelmi minisztert köszönhetjük.” Az NKE alapításának negyedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen jelen volt Hende Csaba honvédelmi miniszter, aki ünnepi beszédében

hangsúlyozta, hogy a magyar tisztképzés mindig is egyet jelentett a nemzeti érdekek szolgálatával, és a Ludovika volt az első olyan képző intézmény, amelynek kezdetektől fogva az volt az elsődleges célja, küldetése, hogy a magyarság egészének, a nemzetnek a szolgálatára készítse fel hallgatóit. A honvédelmi tárca vezetője emlékeztetett arra, hogy az NKE létrehozása egyfelől visszatérést jelent a régi értékekhez, másfelől viszont minden tekintetben egy új történet, egy új fejezet kezdete is egyben, amelynek megírásához mindenkire szükség van, aki elkötelezetten tenni akar valamit azért a közösségért, amelyet magyar nemzetnek nevezünk. Az egyetem a magyar

állam, a közszolgálat egész rendszerének megújításában fontos szerepet tölt be, hiszen az egységes közszolgálati életpálya elképzelhetetlen lenne az NKE nélkül, amely biztosítja az átjárhatóságot az életpályák között a korszerű képzésekkel, az egyes szakok közötti áthallgatósági lehetőségekkel, átképzésekkel. Az ünnepségen az NKE Szenátusának döntése alapján Professor Emeritus címet kapott Prof. Dr. Finszter Géza, valamint Prof. dr. Sárkány István nyugállományú rendőr vezérőrnagy. Magántanári címet adományoztak Dr. Fellegi Tamás volt fejlesztési miniszternek és Dr. Dános Valér nyugállományú rendőr vezérőrnagynak. Címzetes egyetemi docensi címet kapott Lajtár József

büntetés-végrehajtási vezérőrnagy, illetve Dr. Mógor Mária Judit tűzoltó ezredes. Az NKE Aranyérmét kapta Dr. Balláné Prof. Dr. Füsster Erzsébet rendőr ezredes. Egyetemért Emlékérem kitüntetésben részesült Dr. Nászné Brózsely Tünde. Rektori Kitüntető Oklevelet vehetett át a rendezvényen Prof. dr. Csikány Tamás ezredes, Dr. Farkas Gábor, Dr. Grósz Zoltán nyugállományú ezredes, Dr. György István, Prof. Dr. Haig Zsolt ezredes és Klotz Balázs.

ÜNNEPI SZENÁTUSI ÜLÉS

Az Egyetem Napja alkalmából megrendezett ünnepi szenátusi ülésen NKE habilitált doktori címet adott át Prof. Dr. Patyi András Dr. Berek Tamás

alezredesnek és Dr. Gyarmati József alezredesnek, továbbá tizenketten kaptak PhD doktori fokozatot.

FOTÓKIÁLLÍTÁS

Egyetem születik címmel rendeztek fotókiállítást a Ludovika Főépület múzeumban az Egyetem Napján. Az érdeklődők az NKE alapítása óta eltelt több mint három év legemlékezetesebb pillanatait megőrző fotókat tekinthették meg a tárlaton. A fotókiállítás megnyitóján Horváth József, az NKE főtitkára a kiállított fotók kapcsán beszélt többek között az intézmény megalapításáról, az első tanévnyitóról és a Ludovika Főépület átadásáról is. Az 52 képből álló kiállítási anyag kronologikus sorrendben

mutatja be a 2012-től napjainkig történt legfontosabb egyetemi eseményeket, az NKE fejlődését. Az egyetem főtitkára a kiállított fotók bemutatásán keresztül olyan fontos momentumokat emelt ki az egyetem eddigi történetéből, mint az intézmény ünnepélyes megalapítása a Parlamentben (2012. január 11.), az első tanévnyitó (2012. szeptember 3.), a Ludovika Főépület átadása (2014. március 31.) és az NKE negyedik karának, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Karnak az alapító ünnepsége (2015. január 30.). Emellett olyan életképeket is felelevenít a kiállítás, mint az NKE hallgatóinak közreműködése az árvízi védekezésben, a Ludovika Fesztivál, a honvéd- és rendőrtisztavatások,

valamint az intézmény első karácsonyi ünnepsége. A fotók Rác Z Tünde, Répási Gabriella, Szilágyi Dénes, Tóth László és Vulevity Zsuzsa munkáját dicsérik, egy kicsit az ő „szemüvegükön” keresztül is váltak láthatóvá és maradnak meg az utókor számára a jeles pillanatok. A kiállítást az érdeklődők a Ludovika Főépület földszintjén található múzeumban tekinthetik meg.

SZAKCSI LAKATOS BÉLA KONCERTJE

Az Egyetem Napja zárásaként a Nemzet Művésze díjjal kitüntetett, Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas dzsessz-zenész, zongorista Szakcsi Lakatos Béla és barátai adtak nagy sikerű koncertet a Ludovika Kápolnában. ●

Egy éve a Ludovikán

2014. március 31-én új fejezet nyílt a Nemzeti Közszerológati Egyetem életében, ezen a napon vette birtokba az intézmény a Pollack Mihály tervezte egykori Ludovika Akadémia felújított főépületét, ahol az Egyetemi Központ, a Központi Könyvtár kapott elhelyezést, s itt kezdte meg működését idén februárban az egyetem első saját alapítású kara, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar.

Az egy évvel ezelőtti ünnepélyes eseményen Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke adta át a 4,7 milliárd forintból megújult, a Nemzeti Közszerológati Egyetem új központjának helyet adó Ludovika Főépületet. Az átadást jelképező nemzeti színű szalagot Orbán Viktor kormányfő, az akkori fenntartó miniszterek: Pintér Sándor belügyminiszter, Hende Csaba honvédelmi miniszter, Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint Vas Imre parlamenti képviselő, az Országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottságának tagja, Fürjes Balázs, a beruházásért felelős kormánybiztos és Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora vágta át. A főépület udvarán található felújított kis harang hangjára nyitotta meg jelképesen ismét a kapuit a Ludovika egy esztendővel ezelőtt. Az elmúlt egy évben bebizonyosodott, hogy az épület történelmi terei kiválóan alkalmasak arra, hogy egy modern egyetem hétköznapijához szükséges háttérrel biztosítsák. Az NKE rektora, Patyi András által többször is megfogalmazott szellemi honfoglalás eredményei nap mint nap érződnek az egyetem falai között.

A történelmi emlékhellyé nyilvánított Ludovika eredeti szépségében szolgálja a NKE polgárait. Az átadás után nem sokkal megnyitotta kapuit az épület az érdeklődők előtt is, a rendszeresen szervezett ingyenes épületvezetésekben már több mint ezer ember vett részt. Nagy népszerűségnek örvendenek a Ludovika Szabadegyetem programsorozat előadásai is, amelyek az intézményben folyó tudományos életbe engednek betekintést. A néptánc és a népzene kedvelőinek nyújt kikapcsolódási lehetőséget a Fölszállott a páva rendezvénysorozat, ahol a Kárpát-medence különböző tájegységeinek népzenei és néptánc kultúrájából kapnak ízelítőt az érdeklődők. A Ludovika Múzeum állandó és időszaki kiállításai a történelemtől az építészetig számtalan érdekes témát dolgoznak fel. A modern technikai megoldásokkal ötvözött történelmi terek tökéletes helyszínei hazai és nemzetközi konferenciák és más tudományos események megrendezésének. ●

„...a nemzetnek joga van elvárni azt, hogy közigazgatása a kor igényeihez és saját anyagi erejéhez mérten a legjobb legyen.”
(Magyary Zoltán)

Magyary Zoltánra emlékeztek

SZÖVEG: SZŐŐR ADÁM

Magyary Zoltán iskolateremtő tudós halálának 70. évfordulója kapcsán tartott közös emlékülést az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Nemzeti Közszerológati Egyetem. Az ELTE-n rendezett eseményen méltatták Magyary államreformer szerepét, a közigazgatás-tudomány terén elért érdemeit és magát az embert, kiemelve humanizmusát és jogállamszeretetét.

Március 24-én volt 70 éve, hogy a magyar közigazgatás nemzetközi hírű tudósa tragikus körülmények közt elhunyt. Magyary Zoltán rendkívül gazdag, bár – korai halála miatt – korántsem teljes életművet hagyott hátra, amelyet a szocialista állami berendezkedés miatt sokáig még a közigazgatás művelői sem ismerhettek meg igazán. Az elmúlt években azonban mind kormányzati, mind tudományos szinten sokat tettek Magyary Zoltán nevének meg- és elismeréséért, feltárva mindazt, amit örökül hagyott ránk. Hagyatékának hatása jelentős. Ahogy Dr. Baltay Tímea, a Miniszterelnökség kormányablakok kialakításáért felelős helyettes államtitkára nyitóbeszédében elmondta: Magyary Zoltán nevéhez fűződik a magyar közigazgatás alapjainak a megteremtése. A magyar kormány 2010-ben vállalta, hogy a közigazgatás rendszerét az ésszerűség útjára tereli, és újra a közjó szolgálatába állítja. Öt évvel ezelőtt minden idők egyik legnagyobb közigazgatás-fejlesztési programja indult el, amelyhez számos ponton Magyary Zoltán munkája adott mintát, aki egyrészt a hazai és külföldi tapasztalatok széles körére építette elgondolásait, amelyeket a kormányzás gyakorlati működése során kívánt alkalmazni, de ő volt az, aki felismerte a közigazgatásban dolgozók sokoldalú képzésének és fejlesztésének jelentőségét is. A kormány ezért is döntött úgy, hogy Magyary Zoltánról nevezi el közigazgatás-fejlesztési programját, amelyet elsőként 2011. június 10-én, a tudós születésnapján mutattak be.

Baltay Tímea előadásában a reform egyik legfontosabb elemének a területi közigazgatás megújítását tartja, amelynek eredményeképpen létrejöttek a kormányhivatalok és megalakult a járási rendszer is. A helyettes államtitkár szöveg a tavaly év végén létrejött Államreform Bizottságról is, amely az állam működésének részletes felülvizsgálatával és a szükséges változtatások előkészítésével elősegítheti Magyarország versenyképességének növelését. Az államreform eredményeként várhatóan

csökken a bürokrácia, megvalósul az állami humántőke reformja, elindulhat a közszerológati életpályamodell. Prof. Dr. Mezey Barna Magyary Zoltán és az Eötvös Loránd Tudományegyetem kapcsolatáról beszélt előadásában. Az ELTE rektora hangsúlyozta, hogy Magyary nevéhez kötődik az intézményben 1931-ben létrejött Közigazgatás-tudományi Intézet megalapítása. A neves jogtudós miniszteri tanácsosként, majd kormánybiztosként is fontos feladatának tekintette az egyetemen zajló oktatói-kutatói munkát, amelynek révén jelentősen átalakította a Jogtudományi Kar működését. Magyary Zoltán aktív személyiség volt, mindent meg akart tudni és tanulni, amit nagyban segített magas fokú idegen nyelvi képzettsége. Az ELTE és maga az ország is sokat köszönhet Magyarynak a nemzetközi kapcsolatok bővítésében, hiszen egyfajta utazó nagykövetként járta a világot. A rektor szerint az egyetem kiváló lehetőséget, jó szakmai-tudományos háttérrel nyújtott Magyary számára, hogy a közigazgatás-tudományt egészében művelhesse. Magyary Zoltán államreformer szerepét emelte ki az emlékülésen Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora a Magyary-hagyaték fontos elemének tartja az egységes szemléletű, a területiség elvét is figyelembe vevő, a feladatrendszerhez kötött közigazgatás vagy a közigazgatási bíráskodás kiterjesztését. Emellett Magyary kiemelten kezelte a közigazgatási szervezetrendszer újjáépítését, a képzést és a folyamatos továbbképzést, valamint a közigazgatás gazdaságosságának figyelembevételét. Patyi András szerint mindezek a jelenlegi államreformnak is fontos paradigmái, amit munkája során az Államreform Bizottság is szem előtt tart. Magyary Zoltán életében hangsúlyozottan volt jelen a humanizmus és a jogállamszeretet. A magyar közigazgatás állandó változásban van, ezért tanulságosak ma is Magyary Zoltán elképzelései. A rendezvényen előadások hangzottak el a többi között Magyary tudományszervező tevékenységéről, a költségvetési joggal kapcsolatos elképzeléseiről, valamint a Magyary Zoltán Szakkollégium munkájáról is. ●

Színezd újra!

Hallgatói élet az NKE-n

SZÖVEG ÉS FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Eddig sem tétlenkedett az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK), ha a hallgatói rendezvényekről volt szó. Az elmúlt félévben azonban látványosan magasabb fordulatszámra kapcsolak, megsokasodtak a kulturális programok, új szórakozási lehetőségek nyíltak egyetemünk diákjai előtt. Erről beszélgettünk a Hallgatói Önkormányzat elnökével, Simon Balázssal.

○ Korábban is nagy hangsúlyt fektett az EHÖK a rendezvények szervezésére. Az elmúlt félévben azonban szemmel láthatóan sok új kezdeményezés indult a hallgatói szervezet égisze alatt.

Simon Balázs: Az alacsony érdeklődés miatt új irányt kellett keresnünk. Ezt a hallgatói szolgáltatások fejlesztésében, bővítésében találtuk meg, s ennek eredményeképpen kulturális programokkal színesítettük a kínálatot. Azt gondolom, jó úton járunk, hiszen egyre szélesebb körű programjainkon minden hallgató megtalálhatja a saját ízlésének megfelelő eseményt. Jelenleg felmérést is végzünk hallgatóink körében, amelyben azt kérjük, hogy értékeljék az általunk

szervezett programokat, valamint az újabbak iránti igényeket is felmérjük. Így a hallgatók által kezdeményezett programok is színesíthetik az EHÖK palettáját a közeljövőben.

○ Ha már szóba került a hallgatói kérdőív, ennek megszervezésében kulcsfontosságú kérdés a kommunikáció.

S. B. Köztudott, mennyire fontos a megfelelő kommunikáció, főleg az érdekképviselet területén. Hiszen nem elég csupán jól végezni a munkát, folyamatosan tájékoztatni kell a hallgatókat, akikért tevékenykedünk. A kommunikációs kampány tekintetében kiemelt hangsúlyt kell fektetni az időzítésre és a mennyiségre, ugyanis nehéz

megtalálni az arany középutat a hírek megfelelő időben és arányban történő publikálásában. A Facebook lehetőségeit kiaknázva a Hallgatói Önkormányzat oldala lett az elsődleges értesülési forrás, amelynek köszönhetően több ezer diákot tudunk naprakész hírekkel tájékoztatni az őket érintő legfontosabb témakörökben.

○ A Hallgatói Önkormányzat nem megmaradhat az alapfeladatai ellátásánál, törekedni kell arra, hogy megszínesítse a hallgatók egyetemi éveit. Így indult a néptáncsoport-kezdeményezés is?

S. B. A néptáncsoport létrehozásának ötlete egy tavalyi egyetemi ünnepségen vetődött fel. Az egyik ismert társulat

lépett fel a Ludovika Campuson. Ennek láttán merült fel bennünk a kérdés, vajon mennyire érdeklődnének a hallgatóink a néptánc aktív művelése iránt. Az eredmény felülmúlta várakozásainkat: több mint harmincan vettek részt az első próbán, akikhez az elmúlt hónapokban további tizenöt hallgató csatlakozott. Úgy gondolom, a néptánc hozzátartozik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem által ápolt hagyományokhoz. Kiemelt figyelmet fordítunk a honvédtisztjelöltek megszólítására is, hiszen a honvédség körében évszázadok óta tradíció a néptánc. A társulat a Ludovika Néptáncsoport nevet választotta. A következő lépcsőfok az NKE Sportegyesület szakosztályi küszöbének megugrása. Ez most az elsődleges célunk.

○ Mit kell tudni a táncsoportról?
S. B. Jelenleg közel ötven fővel működik a csapat. Vezetője Felde Rebeka, a Közigazgatás-tudományi Kar hallgatója, a Cseh Tamás-díjas Juhos Zenekar énekes és Fekete Bence, a Magyar Nemzeti Táncgyűttes profi táncosa. A társaság összetétele követi az egyetemét, így a hölgyek főként a civil karok hallgatói, míg az urak a hivatásos karokon tanulnak. A néptáncsoport ugyan még gyermekcipőben jár, tagjainak lelkes hozzáállása azonban hamar összetartó közösséggé kovácsolta őket, így a táncterem kívül is gyakran találkoznak egymással.

○ A későbbiekben versenyeken is viszontláthatjuk őket?

S. B. A csapat kisebb része már átesett a tűzkeresztségen: a március 15-i egyetemi ünnepségen öt fiatalember mutatott be verbunkos táncot, felkeltve ezzel a vendégcsere figyelmét. A versenyek egyelőre még váratnak magukra, azonban bízunk benne, hogy a későbbiekben helyi és országos megmérettetéseken köszön majd vissza a Ludovika Néptáncsoport név. Addig

Simon Balázs

*Kedvenc film • A király beszéde
Kedvenc könyv • Agatha Christie: Tíz kicsi néger
Kedvenc zene • Kispál és a borz
Hobby • Vívás*

Fotó: Magyar Borintézet

is minden bizonnyal gyakran találkozhatunk velük különböző egyetemi rendezvényeken.

○ A néptáncsoporttal egy időben másik EHÖK-kezdeményezés is indult az egyetemen.

S. B. Párhuzamosan dolgoztunk másik rendezvénysorozat kialakításán is. Ennek eredményeképpen hoztuk létre hagyományteremtő céllal az NKE Filmklubot, amely az egyetem polgárai számára szeretne szélesebb betekintést adni a magyar film- és sorozatgyártás krémjébe.

○ Korábban már volt hasonló kezdeményezés, még Andy Vajna, a filmipar megújításáért felelős kormánybiztos is ellátogatott a Közigazgatás-tudományi Karra.

S. B. Igen, azonban ezek csupán egy-két alkalmas rendezvények voltak. A filmklub az első hallgatói kezdeményezésre létrejött, egész féléves programsorozat, amelyet az elsőtől az utolsó előadásig hallgatók szerveztek.

○ **Miért pont filmklub?**

S. B. A 21. században egyre nagyobb teret hódít magának a filmszakma, ezért gondoltunk arra, hogy megpróbáljuk a közigazgatás szegmensét a filmekben keresztül, elismert előadók szemével bemutatni. A filmek kiválasztásánál nagy gondossággal figyeltünk arra, hogy kapcsolódjanak a közigazgatáshoz, ismert történelmi eseményhez,

vagy lehetnek akár kultuszfilmek, amelyek bemutatásához minden esetben a szakterület egy-egy neves szakemberét hívtuk meg.

○ Milyen alkotásokat láthatnak az érdeklődők?

S. B. Négy előadásunk volt eddig. A szezonnyitón a Munkaügyek című irrealitási sorozat két részét vetítettük le, amely sarkított, humoros eszközökkel ábrázolja a közigazgatást. Az epizódokat Kovács András Péter és Litkai Gergely, a sorozat írói, neves humoristák mutatták be, bevezetve a hallgatókat a kulisszák mögé. A második a Mások élete című, az egykori NDK besúgóhálózatát bemutató film volt, amelyhez dr. Maruzsa Zoltán felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár, az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatója fűzött történelmi kommentárokat. Ezután A tanítványok című film következett, amely a hazai közigazgatás híres alakjának, Magyary Zoltánnak az életét mutatja be. A rendező, Bereményi Géza sok érdekességet mesélt ezzel kapcsolatban az érdeklődőknek. Lapzártánk

után mutatja be Zinner Béla történész a Vizsga című film történelmi hátterét. Két hét múlva pedig meglepetésvendéggel készülünk. Erről először az újságolvasói értesülhetnek: Till Attilát látjuk vendégül a filmestünkön!

○ **Remek névsor. Milyen népszerűségnek örvend a kezdeményezés a hallgatók körében?**

S. B. Szép hallgatói létszámmal indulunk, egyes estéken az érdeklődőkkel együtt az egész előadót megtöltjük, azonban az átlagos hallgatói létszám negyven-ötven fő között mozog.

○ Márciusban a Ludovika Campus adott otthont a Borra, magyar! Bországlátás, bországlátás! elnevezésű országos programsorozat nyitórendezvényének.

S. B. A Magyar Borintézet kóstolóval egybekötött előadást szervezett a magyar borról, borkultúráról, annak múltjáról, jelenéről és jövőjéről a Nemzeti Közszolgálati Egyetem hallgatóinak. A fiatal borászok kötetlen, könnyed hangvételű előadásai közben kiváló magyar borokat kóstolhatott meg a több mint százhusz érdeklődő. Tervezzük az esemény folytatásaként egy féléves borkultúrás program elindítását, hiszen a borkultúrában való

„...nem elég csupán jól végezni a munkádat, folyamatosan tájékoztatni kell a hallgatókat, akikért tevékenykedünk.”

jártasságnak minden fiatal értelmiségi számára alapvetőnek kell lennie.

○ **Hogyan kapcsolódik be az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat a programba?**

S. B. A Hallgatói Önkormányzat szerepét a program tekintetében eleinte kezdeményező, szervező szinten látom, azonban úgy vélem, akkor tudjuk teljes mértékben elérni céljainkat, ha a kezdeményezések résztvevői között kialakuló „mag” később átveszi az

irányítást a program kialakításában, és saját közösséget alapítva kezdi meg a munkát, szervezést, amely mögött biztos, támogató háttérként mindig ott fogunk állni.

○ **Mi a helyzet a korábban már népszerű programokkal?**

S. B. Tavasszal volt a már megszokott – immár – négy kar hallgatóinak ismerkedését szolgáló Integration Party, továbbá tanulmányi kirándulást szerveztünk az olaszországi Velence városába. Jelenleg is folynak a hagyományos Gyűrűavatató bálunk előkészületei.

○ **Milyen EHÖK-programok határozzák meg az elkövetkezendő időszakot?**

S. B. A félév során elindítunk egy hallgatói mentálhigiénés, kortárs tanácsadást, és hallgatói jogsegélyszolgálatot. Ezenkívül tervezzük egyetemi oktatói-hallgatói vegyes kórus felállítását is. Reményeim szerint a borklub is hasonló, hosszú távú programsorozattá nő ki magát. Május 5-én pedig jótékonysági futóversenyt szervezünk az Orczy-parkba a Heim Pál Gyermekkórház javára.

○ **Nyáron sincs megállás?**

S. B. Több hosszabb programot is tervezünk a nyári szünet idejére. Többek között néptáncbort szeretnénk tartani, ahol néptáncot kedvelő hallgatóink egyhetes képzésben vehetnek részt Erdélyben, helyi oktatókkal, erdélyi táncokkal ismerkedve. Ezenfelül önkéntes tábor is szerepel a terveink között, ahol diákjaink egy héten keresztül vehetnének részt különféle segítő programokon, erdélyi magyar rászoruló gyermekekkel foglalkozva. Végül a szakkollégiumi együttműködés keretében az erdélyi közigazgatás sajátosságainak feltérképező kutatásába szeretnénk belevágni hallgatóink segítségével. ●

Még több információ és program:
www.facebook.com/nke.hallgatoi.onkormanyzat

OTDK: sikeres szereplés, színvonalas rendezés

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Történetének egyik legnagyobb tudományos rendezvényén van túl a Nemzeti Közzolgálati Egyetem. Az intézmény Közigazgatás-tudományi Kara rendezte meg idén az Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Állam- és Jogtudományi Szekcióját. A sikeres rendezés mellett az NKE hallgatói sem vallottak kudarcot: a fiatalok egy első, két második és egy harmadik helyezést, valamint több különdíjat is nyertek.

30 különböző tagozatba soroltak be az OTDK rendezői.

A legtöbb dolgozat az alkotmány-, a közigazgatási, a nemzetközi, a polgári, a büntető- és a munkajog területét érinti, de többen foglalkoztak pályamunkájukban versenyyoggal, európai joggal, közbeszerzésekkel. Olyan aktuális témákat is feldolgoztak az indulók, mint például a génkezelt élelmiszerek problémája vagy az állatok jogai, több tanulmány a környezetvédelemmel és a fenntartható fejlődéssel foglalkozott.

Minden tagozatban az első három helyezettnek járt díj, valamint külön elismerésben részesültek a legjobb opponensek is. Az NKE hallgatói első-sorban a büntető-eljárásjogi, valamint a közigazgatási jogi tagozatokban szerepeltek sikeresen. Vastag Gyula, az RTK volt mesterszakos hallgatója az egyik büntető-eljárásjogi tagozatban ért

el első helyezést a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről írt dolgozatával, illetve különdíjat kapott az Országos Rendőrfőkapitányságtól és a Magyar Ügyvédi Kamarától is. Szintén büntetőjogi tagozatban szerepelt eredményesen Vesszős Gergely, az RTK hallgatója, aki a második helyet szerezte meg. Az ő dolgozatának címe: A kiterjesztett jogos védelem problémái különös tekintettel a törvényi vélelemre. A közigazgatási jogi tagozatokban két második és egy harmadik helyezést sikerült elérni az NKE hallgatóinak: Moravcsik Eszter a kormányablakreform eredményeit és tapasztalatait elemezte dolgozatában, Brecks Anna Ágnes az önkormányzati közoktatásról és az állami köznevelésről érkezett, míg a harmadik helyezett, Szakos Judit az állam szerepét vizsgálta a gazdasági innováció támogatásában. Opponensként Skuta Vivien

Az NKE-t képviselő fiatalok közül Vastag Gyula szerepelt a legeredményesebben a „hazai rendezésű” OTDK-n. A Rendészettudományi Kar mesterképzésén tavaly végzett, háromdiplomás fiatalemberrel az eredményhirdetést követően beszélgettünk.

○ Nemcsak első helyezett lett kategóriájában, de több különdíjat is kapott. Milyen élmény volt részt venni a megmérettetésen?

Vastag Gyula: Ez volt az első OTDK-versenyem, de lehet, hogy ez is lesz az utolsó, mivel az iskolarendszerű képzéseket már nem szeretném tovább folytatni. Azon még gondolkozom, hogy a doktori képzésben részt vegyek-e. Ehhez az OTDK-n való jó szereplés kiváló ajánlólevél.

○ Versenydolgozatában a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről érkezett. Miért éppen ezt a témát választotta?

V. Gy. Ebben nagy szerepe volt témavezetőmnek, Budaházi Árpádnak. Ő javasolta ezt a témát. Megmutatta a fő irányvonalakat, adott sok szakirodalmat és forrásművet. Nyilván én is fontos területnek tartom a témámat.

○ Mennyi időt vesz igénybe egy ilyen versenyre való felkészülés?

V. Gy. Mondhatni, hogy egy élet is kevés hozzá, de természetesen azért ez kicsit túlzás. Főleg a dolgozat megírása az, ami hosszabb ideig tart. De a prezentációra való felkészüléshez is kell idő, hiszen érdemes azt otthon rendszeresen gyakorolni, hogy minél kevésbé izguljon az ember a versenyen.

○ Ahogy az ünnepi beszédekben is többen utaltak rá, az OTDK nemcsak verseny, hanem egyúttal szakmai találkozó, amelynek vannak kötetlenebb pillanatai is. Összességében hogy érezte magát?

V. Gy. Nagyon jól éreztem magam. Rengeteg olyan új dolgot hallottam mások prezentációjában, ami felkeltette az érdeklődésemet. Mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy akár hallgatóként, akár kívülálló nézőként legalább egyszer vegyen részt egy ilyen rendezvényen. Jó ötleteket ad, új gondolatokat ébreszthet mindaz, amit ilyenkor hallhatunk.

○ Az ünnepi beszédekben is többször elhangzottak olyan nevek, akik egykori OTDK-sként sokra vitték a közéletben. Önnek milyen tervei vannak? Láthatjuk-e majd később mondjuk politikusként?

V. Gy. Én a politikától elvből és hivatalból is elhatárolódom, szeretnék a rendőri szakmánál maradni. Jelenleg főhadnagy vagyok a Szegedi Rendőrkapitányság vizsgálati osztályán. ●

(alkotmányjogi tagozat) és Mesztegnyei Kata (közigazgatási jogi tagozat) bizonyult a legjobbnak. A rendezvényen a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal különdíját Szűcs Zoltán, a Magyar Alkotmányjogászok Egyesülete különdíját Kovács Patrik Gergő, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala különdíját pedig Lukács Dávid és Balázs Ágnes kapta meg.

Az NKE-ről a verseny a Miskolci Egyetemre költözik, hiszen két év múlva a borsodi megyeszékhely felsőoktatási intézménye rendezi majd meg az OTDK Állam- és Jogtudományi Szekcióját. Toma András, a Miskolci Egyetem rektora azt ígérte, hogy igyekeznek olyan magas színvonalon megszervezni a rendezvényt, mint ahogy most azt az NKE tette. ●

„Az OTDK a felsőoktatás minőségének egyik legjobb mércéje. Kevés ügyek egyike ez a konferencia, amely összehozza a felsőoktatás szereplőit, akik ilyenkor nagyon jól együtt tudnak működni egymással. Számomra nincs igazi különbség az első, a második, a harmadik helyezett és a különdíjas között, mindenki nyertes, aki részt vett az OTDK-n.”

Dr. Kis Norbert továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettes, a szekció szervezőbizottságának ügyvezető elnöke

„Az OTDK résztvevői számára csak most kezdődik az igazi verseny, amelynek során bizonyára lesznek nehézségeik, de Önök ezeket meg fogják oldani!”

Prof. Dr. Kiss György, a KTK dékánja

„Ez egy nagyszerű konferencia volt, és nem elsősorban verseny, hiszen magának a találkozásnak az öröme volt itt a lényeg.”

Prof. Dr. Szendrő Péter, az Országos Tudományos Diákköri Tanács elnöke

„A jövő jogász és politikai elitje ül itt, Önök között. Külön öröm volt számomra az az újszerű, korlátok nélküli szemléletmód, amellyel az OTDK résztvevői megközelítették és körüljárták saját témájukat. Ez a fiatalos gondolkodás adja meg igazán az OTDK tartalmát, lényegét.”

Dr. Mezey Barna, az OTDT alelnöke

„Történelmi emelkedettségű volt a konferencia, mivel egyik helyszínénél a Ludovika Főépület szolgált. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem olyan útra lépett és azt folytatja, amit évszázadokon keresztül az állam- és jogtudományi karok tettek.”

Prof. Dr. Máthé Gábor, az OTDT Állam- és Jogtudományi Szakmai Bizottságának elnöke

„Az OTDK az egyetemi élet olimpiája. Az esemény az egyetemi élet generációinak összefonódását is jelképezi, az oktatók megérdemelt ünnepléséről is szól.”

Dr. Berke Barna, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós és nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős államtitkára

„Az országos tudományos diákköri verseny hungarikum, hiszen sehol a világon nem létezik ilyen jellegű, szervezett és ellenőrzött keretek között zajló erőpróba. Akik itt voltak, már nyertesek, hiszen a résztvevők erős mezőnyből jutottak a döntőbe. Amit megtanultok, azt már sohasem vehetik el tőletek.”

Prof. Dr. Patyi András rektor

1993-ban az NKE egyik jogelőd intézménye, az Államigazgatási Főiskola szervezése után, 2015 áprilisában 11 egyetem opponensekkel együtt mintegy 500 hallgatója szállt versenybe és mérte össze tudását az ország legnagyobb tehetséggondozási sereg-szemléjén. Az NKE-ről 25 hallgató vett részt az eseményen, ebből 15-en a Közigazgatás-tudományi Kart, 10-en pedig a Rendészettudományi Kart képviselték. A versenyen indulók 297 pályamunkával jelentkeztek, amelyeket

Célkeresztben a katonai logisztika

SZÖVEG: SZABÓ TIBOR
FOTÓ: RÁCZ TÜNDE, ZRÍNYI MÉDIA

„Amint sikerült a fő célt meghatározni, a legfontosabb dolog a logisztika” – mondta egykor Norman Schwarzkopf, amerikai tábornok, aki az öbölháború idején a koalíciós csapatok főparancsnoka volt. Az előbb idézett gondolat is jól mutatja, hogy a katonai logisztika egyre inkább meghatározó tényező, amelynek egyik fő feladata a haderő ellátásának megszervezése.

A Nemzeti Közszerológiai Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara nagy hangsúlyt fektet a katonai logisztikai képzésre. A nemrégiben megrendezett FOURLOG 2015 Logisztikai Kiképzésen a részt vevő négy ország honvédtisztjelöltjei között ott voltak az NKE hallgatói is, akik a béke-támogató műveleteknél felmerülő feladatok végrehajtását gyakorolták, hogy készen álljanak az esetleges „éles” helyzetekre. Baráth István dandártábornok, a Magyar Honvédség Logisztikai Központjának parancsnoka szerint a logisztika akkor működik jól, ha nem észrevehető, mert az azt jelenti, hogy minden rendben van.

Az NKE-n és annak jogelőd intézményében évek óta működött a FOURLOG gyakorlat. Már az elnevezése is jól tükrözi, hogy négy ország együttműködéséről van szó. Ez volt az első olyan igazán mérhető, többnemzeti együttműködésű gyakorlat az egyetem történetében, amelyen hallgatók vesznek részt. A logisztikai szakon végző és az alapszakon tanfolyamokat hallgató valamennyi hadnagy, fiatal pályakezdő tiszt rendelkezik olyan tapasztalattal, hogy dolgozhat többnemzeti törzsbén. Baráth István szerint nekik alapvetően nem egy műveleti tapasztalatot kell elsajátítani, hanem azt a jártasságot, idegennyelv-használatot, terminológiát, amellyel találkozni

fognak a valós életben. Az előbb említett elvárásokat, az ehhez szükséges alapokat az NKE biztosítja a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon működő Katonai Logisztikai Intézet kiemelkedő tevékenységének köszönhetően. „Az intézet oktatóinak munkájáról csak a legnagyobb elismeréssel tudok beszélni, hiszen nagy hozzáértéssel és hatékonysággal szervezik és bonyolítják le a FOURLOG gyakorlatot. A hallgatók hozzáállása is példás, akik a gyakorlat záró részében több nemzet katonai vezetői előtt tesznek jelentést, és tanúbizonyságot adnak kimagasló szakmai felkészültségükről, valamint arról, hogy magas színvonalú oktatásban részesültek.”

A Magyar Honvédség Logisztikai Központja 2013. június 24-én alakult meg jogelőd nélkül, feladata a Magyar Honvédség műveleti szerepvállalása és annak logisztikai biztosítása, a központi logisztikai gazdálkodás irányítása és vezetése. A szervezet a teljes Magyar Honvédség logisztikai ellátását végzi, és egy alárendelt egységet foglal magában, a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázisát. Idén április elsejétől a Logisztikai Központ alárendeltségébe került az MH Katonai Közlekedési Központ és az MH Légijármű Javitóüzem.

A katonai logisztikai stratégiai egység ma már szerves része a NATO-tervezésnek, és természetesen a Magyar Honvédségben is jelen van. „A logisztika alapvetően nem látható, hiszen a

háttérben végzi a tevékenységét. Akkor végezzük jól a dolgunkat, ha minden rendben működik. A lényeg, hogy a logisztikából csak annyi látszódjon, hogy a műveleti szerepvállalásban részt vevők számára szükséges anyagmennyiség a megfelelő időben eljut a megfelelő helyre” – mondta Baráth István.

A logisztikai szakemberek sokszor a frontvonalban teszik a dolgukat. „Amikor egy kontingens bármilyen földrészre, például Afganisztánba kimegy, az első dolog, hogy fel kell készíteni az állományt. Ehhez olyan eszközökkel kell ellátni a katonákat, amelyekkel el tudják végezni a feladatukat. A másik nagyon fontos teendő az állomány kitelepítése, ami olyan külön műveleti feladat, ahol a közlekedési szolgáltatnak van meghatározó szerepe. Ebben az esetben a megfelelő átcsoportosítással és szállítóeszközzel mind a személyi állományt, mind a technikai eszközöket az adott körzetbe kell eljuttatni. A szállítás lehet szárazföldi – azon belül közúti vagy vasúti –, légi vagy tengeri. A következő fázis a műveleti területen való alkalmazás. Idetartozik a katonák étkeztetése, a különböző nemzetekkel való szerződés-kötés, az adott kontingens elhelyezése, a tisztálkodási és mosási lehetőségek kialakítása, a rekreációs tényezők biztosítása a következő bevetés előtt. A harctérről történő kivonás is a logisztika feladata, hiszen a katonáknak itthon minden anyaggal, felszereléssel el kell számolniuk, amellyel kimentek, amelyet kint felhasználtak vagy amely

esetleg elhasználódott, illetve leselejteződött. Nagyobb volumenű feladatnak számít, amikor egy teljes kontingens felszámolásáról van szó.” A dandártábornok ezt egy aktuális példával illusztrálta. A közelmúltban a Sínai-félszigeten húsz év szolgálat és 39 váltás után a magyar katonák és rendőrök átadták feladataikat a kanadaiaknak, így a magyarok számára véget ért a sínai-félszigeti Többnemzeti Erők és Megfigyelők Misszió. Baráth István szerint a hadműveleti területen minden feladat nagy kihívást jelent, hiszen a kontingens adott esetben több ezer kilométeres távolságra van a hátszázgtól, konkrétan Magyarországtól, az anyaalakulattól. Nagy kihívás és egyben megerőltető, hogy nemzetközi törzsbén, illetve többnemzeti kötelékben kell együtt dolgozni. „A legnagyobb kihívás, amikor katonáinknak nem egy békés, megszokott környezetben kell végrehajtani a feladatokat, mint a hazai felkészítés során, hanem olyan szituációban, ahol folyamatos veszélynek vannak kitéve. Ebben az állandó veszélyhelyzetben folyamatosan szinten kell tartani az állomány morálját, a megfelelő hozzáállását, ami, úgy gondolom, az egyik legnagyobb kihívás.”

A magyar logisztikai biztosítás kiemelt szerepet játszik valamennyi misszióban. Ezt bizonyítja az a tény, hogy logisztikai szempontból részesei vagyunk azoknak a többnemzeti formációknak, ahol a Magyar Honvédség szerepe kimagasló. Jó példa erre a németekkel való kapcsolat, az úgynevezett „Joint Logistics” német–magyar logisztikai együttműködés. „Olyan tábori üzemanyagellátó-rendszerek működtetésére vagyunk képesek a németekkel együtt, amely akár egy komplett bázist, egy több ezer fős repülőteret képes biztosítani egy adott körzetben.” A dandártábornok példaként említette azokat a többnemzeti szállító kötelékeket is, amelyekkel együttműködve dolgoznak a Katonai Közlekedési Központtal, illetve más nemzetekkel. A magyarok jelen vannak a Balkánon is, ahol különböző nemzetekkel hajtanak végre meghatározott feladatokat. Más országokkal is rendkívül szoros a kapcsolat a különböző együttműködési megállapodások értelmében. „A belgákkal Afganisztánban dolgozunk közösen a pihenőkonténerek kapcsán, vagy például a franciákkal szervezzük az üzemanyag-ellátást a Balkánon, illetve a német és az amerikai hadsereggel együttműködünk a különböző hadfelszerelések biztosításában. Mindez jól szemlélteti, hogy a logisztikai tevékenység során nagy hangsúlyt kap a kölcsönös segítségnyújtás.”

Jelenleg egy központi logisztikai bázis tervezése zajlik. A létesítménnyel az a cél, hogy egy olyan modern központi logisztikai rendszer jöjjön létre, amely megfelelő a kor színvonalának és követelményeinek. „Ez azt jelenti, hogy egy olyan számítógépes infrastruktúrával, adatbázissal és korszerű raktározási feltételekkel rendelkező központot szeretnénk kialakítani, amely költséghatékony, és a 21. század színvonalát minden tekintetben kielégíti.” ●

Nemzetközi mobilitás - az egyéni és társadalmi tanulás alkotóeleme

SZÖVEG: HERVAI LAURA

A nemzetközi mobilitás mint gyűjtőfogalom sokféle programot rejt magában, egyrészt a hallgatók csereprogramjait, másrészt a felsőoktatási intézmények munkatársainak külföldi vendégoktatását és szakmai útjait. A hallgatóknak szinte korlátlan lehetősége van külföldi programokra pályázni, léteznek ösztöndíjak néhány napos szakmai tanulmányutakra (Campus Hungary), pár hónapos szakmai gyakorlatra (Erasmus+), féléves részképzésre (MÖB, Erasmus+, CEEPUS), vagy akár teljes képzési programok elvégzésére is.

A mobilitási programok számos előnnyel járnak mind a hallgatók, mind az oktatók számára. Kutatások bizonyítják, hogy a magyar hallgatók körében a motivációs tényezők és az elért eredmények nagymértékben összefüggnek. A külföldi részképzést teljesítő diákok olyan személyiségbeli fejlődésen mennek keresztül, amelyet más programok nem tudnak biztosítani. A résztvevőknek jelentősen fejlődik a problémamegoldó képessége, sokkal önállóbbá és magabiztosabbá válnak, nemcsak megismernek más kultúrákat, de nyitottá is válnak a multikulturális környezetre.

Szakmai szempontból a külföldi programok hozzájárulnak a nyelvi készségek fejlődéséhez, szakmai ismeretek mélyítéséhez, számos előnye van egy másik ország munkakultúrája megismerésének. A hallgatók fejlődését hazaérkezésük után maguk az oktatók is észreveszik, sőt a munkaadók körében végzett felmérések is kimutatták, hogy a vezetők előnyben részesítik a külföldi tapasztalatokkal rendelkező pályakezdeket, így a nemzetközi mobilitás számos módon hozzájárul a hallgatók karriercéljainak eléréséhez.

Az oktatók és munkatársak számára egészen más szempontok mérvadók. Egy-egy külföldi mobilitási program nemcsak a személyes fejlődéshez, de az

intézmény működéséhez is jelentősen hozzájárulhat. A nemzetközi felsőoktatási és kiválósági rangsorok figyelembe veszik az oktatók és kutatók külföldi tapasztalatait. Az oktatók vendégelőadóként hasznos kapcsolatokat alakíthatnak ki a partnerintézményekkel, amely további együttműködések alapja is lehet. Az adminisztratív munkatársak mobilitása hozzájárul a jó gyakorlatok nemzetközi transzferéhez, de pozitívan hat az egyéni előmenetelre is.

NEMZETKÖZI TRENDEK

A nemzetközi mobilitás mára természetessé vált a hallgatók körében, Magyarországon éppúgy, mint a világ minden térségében. A nemzetközi

mobilitás volumene szinte észrevétlenül megduplázódott a 2000-es években, 2015-re várhatóan közel ötmillió nemzetközi hallgató vesz majd részt felsőfokú képzésben, amely magában foglalja a rész- és teljes képzésen részt vevő hallgatókat is.

Eközben azonban jelentős változások mennek végbe a küldő és fogadó országok „piaci részesedésében”. Az UNESCO 2010-es adatai szerint Nyugat-Európába érkezik a hallgatók több mint harmada, emellett Észak-Amerika és Kelet-Ázsia részesedése is külön-külön 22 százalék, így ez a három régió az összes nemzetközi hallgató közel 80 százalékát fogadja. A mobil hallgatókat küldő országokat tekintve más képet mutat a földrajzi eloszlás. 2011-es OECD-adatok szerint a mobil hallgatók 53 százaléka Ázsiából érkezett, főként Kínából és Indiából. További érdekesség, hogy az USA-ba érkező hallgatók aránya folyamatosan csökken, valamint az Egyesült Államokban az egyik legkisebb a külföldön tanuló hallgatók aránya az összlétszámhoz képest (ami még így is több mint ötvenezer hallgatót jelent). Az elmúlt évek statisztikái alapján Oroszország, Japán és Dél-Korea szerepe jelentősen megnőtt. További megfigyelések bizonyították, hogy egyre nagyobb mértékű a régiókon belüli mobilitás, amely Kelet-Közép-Európában is tapasztalható. Érdemes kiemelni európai szinten az Európai Bizottság Erasmus programját, amely a térségben a legismertebb és legjelentősebb mobilitási program. Indulásakor, 1987-ben alig több mint háromezer hallgató kapott lehetőséget külföldi részképzésre, a 2012/2013-as tanévben ez a szám megközelítette a 270 ezret.

Magyarországon is az Erasmus a legmeghatározóbb a hallgatói és oktatói mobilitásban, 2013-ig 45 ezer hallgató és 11 500 munkatárs nyert el támogatást csereprogram megvalósítására. A 2012/2013-as tanévben 4400 hallgató vett részt a programban, illetve 4300-an érkeztek az országba

Erasmus-támogatással. Ugyanebben az évben meghaladta a tízezret a nálunk tanuló külföldiek száma. A magyar hallgatók körében Németország, az Egyesült Királyság és Spanyolország a legkedveltebb célpont, miközben hozzánk Törökországból érkeznek a legtöbben. Magyarország számára a fenti mobilitási számok növelése a cél, hiszen így tudunk hozzájárulni az Európai Bizottság azon törekvéséhez, hogy 2020-ra az újonnan végzett diplomásoknak EU-átlagban legalább 20 százaléka rendelkezzen valamilyen külföldi tapasztalattal.

FŐBB MOBILITÁSI PROGRAMOK

A már említett Erasmus+ program egy olyan lehetőség, amelyre a hallgatók és oktatók saját intézményüknél pályázhatnak. A hallgatók féléves részképzést, illetve jellemzően 2-3 hónapos szakmai gyakorlatot teljesíthetnek. Az oktatók számára ez egy kiváló lehetőség vendégoktatásra, illetve a munkatársaknak szakmai tanulmányutak megvalósítására.

Az Európai Bizottság megkezdte az Erasmus+ program kibővítését az Európán kívüli térségekre is, így a sikeresen pályázó felsőoktatási intézmények már a jövő tanévtől indíthatnak egyéni mobilitási programokat délkelet-európai, ázsiai vagy amerikai partnerekkel. A nemzetközi kreditmobilitás nevet viselő program a klasszikus Erasmushoz hasonló lehetőségeket kínál, azonban bizonyos korlátokat szab a részt vevő intézmények számára, elsősorban például a bejövő mobilitást támogatja.

A Campus Hungary szintén uniós forrásokra épül, különbség viszont, hogy a pályázók közvetlenül a projekt megvalósításáért felelős nemzeti irodához adhatnak be pályázatot. Emellett ez a program módot ad a hallgatóknak egyéni és csoportos tanulmányutakra a klasszikus szakmai gyakorlati és részképzési programokon túl, a munkatársak számára pedig szintén rövidebb és hosszabb szakmai utakat tesz lehetővé.

Az egyedülálló program sikerét mutatja, hogy több mint nyolcezer ösztöndíjast támogatott másfél év alatt.

A Stipendium Hungaricum a Magyar Kormány programjaként évente hozzávetőlegesen kétezer beérkező hallgatónak nyújt támogatást teljes képzési programokban való részvételre. A programon keresztül a világ bármely térségéből érkezhetnek alap-, mester-, valamint doktori képzésre is. A Stipendium Hungaricum oktatáspolitikai célja, hogy elősegítse a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését, minőségfejlesztését, erősítse a magyar tudományos elit nemzetközi kapcsolatait, növelje a felsőoktatási intézmény kulturális sokszínűségét és népszerűsítse a világban a versenyképes magyar felsőoktatást. A program külpolitikai és gazdasági célja, hogy megalapozza a hazánkban végzett külföldi hallgatók személyes és szakmai kötődését Magyarországhoz, valamint kapcsolati tőkét teremtsen az adott küldő ország és hazánk közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez. A program mindemellett hozzájárul a magyar kultúra és nyelv népszerűsítéséhez is, mivel a hallgatók egy része egyéves előképzést követően magyar nyelven kezdi meg tanulmányait.

MOBILITÁS AZ NKE-N

Annak ellenére, hogy az egyetem speciális képzési területei bizonyos korlátokat jelenthetnek, a civil és egyenruhás hallgatók és munkatársak számára is adott a lehetőség a mobilitási programokban való részvételre. A közigazgatás-tudományok, biztonságpolitika és nemzetközi kapcsolatok mind megkívánják a nemzetközi ismereteket. Emellett azonban a már korábban külföldi képzésben részt vett honvédtisztjelöltek, katasztrófavédők, és a rendészettudományi szakok hallgatói is értékes tapasztalatokat nyertek a külföldi részképzés révén, amelyeket későbbi munkájuk során éppúgy kamatoztatni tudnak, mint civil

társaik. Munkatársak esetén nem kérdéses a nemzetközi tapasztalatszerzés hasznosulása.

Az egyetemen az Erasmus+ program keretében zajlik a nemzetközi mobilitások jelentős része, különös tekintettel a kimenő hallgatókra, akiknek több mint 90 százaléka az EU által finanszírozott programmal utazik külföldre. Az NKE megalakulása éppen megelőzte az Erasmus+ 2014-es beindítását, s ez szerencsés időzítés volt, mivel így az egyetemen egyszerre kezdődhetett meg egy egységes eljárásrend kidolgozása, illetve az új programra való felkészülés. Ez utóbbi többek között a partnerkapcsolat átgondolását is jelentette, a karok szelektáltak meglévő kapcsolataik közül, és törekedtek a minőségiek, a hallgatók számára leghasznosabbak fenntartására. Az új Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar megalakulásával ezek bővítése tovább folytatódik, miután a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok szak beindításával új tudományterületekre is ki kell terjeszteni az együttműködéseket. Az egyetem 24 európai országban rendelkezik közel 65 partnerkapcsolattal, így a hallgatók és munkatársak számára széles választék áll rendelkezésre, amely iránt egyre nagyobb az érdeklődés.

A 2012-2013-as tanévhez viszonyítva idén szinte megduplázódott a kiutazó hallgatók létszáma, amelyhez hasonló arányban nőtt a pályázók száma is. Az egyetem oktatói és adminisztratív személyzete körében szintén egyre vonzóbb az Erasmus+ mobilitás, a résztvevők száma itt is megduplázódott a két évvel

korábbi szinthez viszonyítva. A munkatársak mobilitása számos előnyt jelent egyéni és intézményi szinten is. A vendégoktatás mellett lehetőség van az ún. Erasmus Staff Week rendezvényeken való részvételre is, így az adminisztratív munkaköröket betöltő alkalmazottak is lehetőséget kaphatnak a nemzetközi tapasztalatszerzésre, kapcsolatok kialakítására. A munkatársak számára nincs korlát a programra való jelentkezésre, így a rendelkezésre álló keretektől és a pályázók létszámától függően egy munkatárs számára többször is adódhat lehetőség a programban való részvételre. Az Erasmus+ programban fontos szempont a kimenő és bejövő mobilitás egyensúlya. Az egyetem alapvető célkitűzése a beérkező hallgatók és oktatók számának növelése, amelyhez elengedhetetlen a megfelelő idegen nyelvű kurzuskínálat kialakítása, illetve a kínált szolgáltatások magas színvonalának biztosítása. Az elmúlt évben jelentős előrehaladás történt e téren is, a beérkező hallgatók változatos, tematikailag összeálló kurzusokat tartalmazó modulokból választhatnak. Emellett az egyetemen megalakult a tandemprogram is, amely idő közben a magyarországi Erasmus Student Network hálózat részévé vált. Az ESN-ben közreműködő hallgatók a HÖK-kel és a Nemzetközi Kapcsolatok Irodával szorosán együttműködve az egész félév során segítik a nemzetközi diákokat, de számos programot is szerveznek számukra. Az ESN is egyre népszerűbb a hallgatók körében, mivel a résztvevők nemcsak egy aktív közösség tagjaivá válnak, de megismerhetik az egyetem partnerintézményeit is, emellett a nyelvi

készségek fejlesztésére is kiváló lehetőséget biztosít. Ami pedig különösen fontos, hogy az ESN-szekció összehozza a négy kar hallgatóit, így lebontja a különböző hivatásrendek közötti határokat. A beérkező hallgatók és munkatársak integrálása tovább erősítheti az intézmény nemzetközi jellegét és hírnevét.

Az Erasmus+ által támogatott programok mellett az egyetem hallgatói bilaterális megállapodások és további európai uniós ösztöndíjak keretében is pályázhatnak külföldi tanulmányokra, így évente 10-15 hallgatónk folytat tanulmányokat Kínában. Egyre nő az érdeklődés az oroszországi és amerikai lehetőségek iránt is. A kimenő mobilitás mellett az egyetem nagy hangsúlyt fektet a hazai nemzetköziesítésre is (internationalization at home), amelynek elsődleges eszköze a bejövő hallgatók fogadása. Az NKE-re eddig főként Erasmus ösztöndíjjal érkeztek diákok, évente átlagosan 50-60 fő, a legtöbben Törökországból és Lengyelországból. 2014-ben egyetemünk megalapította a Jó Állam Ösztöndíjat, amely az Academy of Diplomacy részképzésre nyújt támogatást harmadik országbeli jelentkezőknek. Így immár a világ minden tájáról érkeznek hallgatók hozzánk, az elmúlt két félévben eddig összesen közel harmincan. A Stipendium Hungaricum program keretében is fogad már az NKE hallgatókat, de az új angol nyelvű mesterprogram indítását követően nagyobb érdeklődésre számíthatunk a következő tanévben.

A nemzetközi mobilitási programok fejlesztése kiemelt hangsúlyt kap, kari és központi szinten is komoly munkát igényel a külföldi hallgatók és oktatók számára kínált szolgáltatások fejlesztése, valamint a kimenő mobilitáshoz szükséges források előteremtése, a partnerkapcsolatok fejlesztése, illetve a hallgatók és munkatársak ösztönzése. Fő célkitűzés az európai uniós növekedési stratégiához való igazodás, vagyis annak elérése, hogy 2020-ra a végzett hallgatók 20 százaléka rendelkezzen külföldi tapasztalattal. ●

„Kiművelt emberfőket képzünk, nem James Bondokat!”

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A biztonsági kockázatok között tarthatjuk számon az etnikai és vallási ellentétek hatásait. Ehhez kapcsolódóan a Nemzetbiztonsági Intézet nemzetközi konferenciát szervezett Interkulturális és vallási különbségek a jelenkori konfliktusokban címmel. Dr. habil. Resperger István ezredessel, az intézet igazgatójával a terrorizmus és az iszlám kapcsolatáról, aszimmetrikus hadviselésről, nemzetbiztonsági tudatosságról, válságkezelésről beszélgettünk, és megtudhattuk, milyen lesz a világ 2030-ban.

○ **Hogyan került kapcsolatba a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattal?**

Resperger István: Hat évig vezettem a magyar felsőfokú katonai vezetői vezérkari tanfolyamot, majd a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgáltatnál elemző-értékelő munkakörben tevékenykedtem. Itt ismerkedtem meg a nemzetbiztonsági feladatokkal, és a korábbi munkahelyemen, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen a Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék vezetője lettem.

○ **Meséljen, kérem, arról az útról, amely az ezredessé válásáig vezetett!**
R. I. A Kossuth Lajos Katonai Főiskolán harckocsizó szakon diplomáztam 1985-ben. Péccsett, Abasáron, Tatán, Székesfehérváron helyőrségeken dolgoztam. Legmagasabb csapattiszti beosztásom a zászlóalj volt, majd a hadsereg-törzsben szolgáltam. A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen végeztem el a törzstiszti, Svájcban a zászlóalj-parancsnoki, Hamburgban a vezérkari tanfolyamot. 2002-ben, a Hadtudományi Doktori

Iskolában szereztem PhD-fokozatot a jugoszláv polgárháború utáni válságkezelés feladatainak feldolgozásából, majd egyetemi adjunktus és docens lettem. 2014-ben habilitáltam az aszimmetrikus hadművelet és háborúk kutatási témámmal. 2014-óta az NKE közszolgálati továbbképzésben trénerként dolgozom, ahol a közigazgatási szféra vezetőinek és beosztottjainak tartok önismereti, vezetői, stratégiatervezői tréningeket.
○ **Mit értünk aszimmetrikus hadviselés alatt?** >>

R. I. A gyengébb fél által alkalmazott olyan hadviselési módot, amikor a hagyományos harc helyett más egyszerű módszerekkel, robbantásokkal, leszállásokkal, rajtaütésekkel próbálják az ellenséget legyőzni, kifárasztani. Jó példa erre az iraki háború utáni megszállás időszaka, amikor a szövetségesek négyezer halottat és harminckétezer sebesültet veszítettek el.

○ **Harckocsizó szakon végzett. Mit tudhatunk erről a fegyvernemről?**

R. I. A szabályzatok szerint a harckocsizók képezik a szárazföldi csapatok fő ütőerejét. Gyermekkorai álmom valósult meg, ugyanis a nagybátyám oltott be a tankok iránti szeretettel. Amikor a főiskolán végeztem, több típusú harckocsi létezett a honvédségnél, a számuk meghaladta Franciaország páncélosainak számát a hidegháború korszakában.

Negyvenegy harckocsiból álló zászlóaljot vezettem, a kiképzés és irányítás volt a feladat. Ez a fegyvernem a hidegháborút követően leértékelődött. A békeműveletekben főleg könnyűfegyverzetű alakulatokra, gyalogosokra, könnyűlövészekre volt szükség. Az úgynevezett befagyott konfliktusok azt jelzik, hogy szükség van a katonai erőre, különösen az Iszlám Állam elleni műveletek során, ahol alkalmaznunk kell harckocsikat, páncélozott szállító harcjárműveket és repülőket is. Őket szárazföldön kell legyőznünk, a légi erő csak az ehhez szükséges feltételeket teremti meg.

○ **A terrorizmus és az iszlám kapcsolatáról milyen megállapítást tett a kutatásai alapján?**

R. I. Az Iszlám Állam egy olyan terror-szervezet, amely nagyon régóta tevékenykedik Szíria és Észak-Irak területén. A hétszáz fővel induló szervezet közel huszonegyezer fős államalakulattá nőtte ki magát, akik a nyugati kultúrát és minden más vallást elutasítanak. Egy nagy Iszlám Kalifátust szeretnének létrehozni, ahol egyértelműen az iszlám törvénykezést, a sariát vezetnék

Dr. habil. Resperger István

Kedvenc könyv • Márai Sándor: A gyertyák csonkig égnek

Kedvenc film • Római vakáció, Harag

Kedvenc zene • ABBA

Hobbi • tenisz, régi térképek gyűjtése

INTERJÚ

be. Ennek érdekében minden eszköz megengedettnek tartanak.

○ **Egyik publikációjában a biztonsági kockázatok között az etnikai és vallási ellentétek hatásairól írt.**

R. I. A hidegháború utáni időszakban kerültek előtérbe a biztonságnak olyan dimenziói, amelyek etnikai, vallási, emberi jogi problémák. Egyértelműen kimutatható a vallási terrorcsoportok számának növekedése. A nyugatellenesség volt a kiváltó oka a New Yorkban, Madridban, Franciaországban és Dániában elkövetett merényleteknek is.

○ **Ehhez kapcsolódóan nemzetközi konferenciát szervezett Interkulturális és vallási különbségek a jelenkori konfliktusokban címmel. Mennyire aktuális ez a téma?**

R. I. Nagyon időszerű. Huntington amerikai politikatudós, a Harvard Egyetem professzora 1997-ben írta meg azt a művét, amely a civilizációk összecsapásáról szól. Az Iszlám Állam, Líbia, Szíria, Afganisztán, Irán, Afrika középső területein radikális iszlámmal, vallási-etnikai

tisztogatással kell számolnunk. Sajnos, amikor az Iszlám Államról beszélünk, nagyon aktuális a Boko Haram, ami magyarul annyit tesz: a nyugati oktatás bűn. Az intézet célja az volt ezzel az eseménnyel, hogy bemutassuk, milyen sors vár a más vallást gyakorlóakra az olyan területeken, ahol jelenleg is válság, konfliktus zajlik.

○ **Milyen munkát végeznek a Nemzetbiztonsági Intézetben?**

R. I. Tanszékeink a katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a rendvédelmi szervezetek szakembereit képzik levelező szakon. A Polgári Nemzetbiztonsági Tanszék mellett Európában egyedülálló módon van egy harmadik tanszékünk is, amely a terrorrelhárítással kapcsolatos oktatást végzi. Az a küldetésünk, hogy az ország érdekeinek megfelelően a titkosszolgálatok számára kiváló elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkező munkatársakat képezzünk. Az egyetemen a doktori, a vezérkari képzésben, a közös közszolgálati modulban is részt veszünk.

Fő célunk, hogy a nemzetbiztonsági tudatosságot és a nemzetbiztonsági szolgálatok feladatait bemutassuk a többi hivatásrendnek is.

○ **Mit ért nemzetbiztonsági tudatosságon?**

R. I. Bárkinek, aki a közsférában, a katonai, rendvédelmi vagy állami szerveknél dolgozik, fontos, hogy a páncélszekrényében, a fejében, a tevékenységében rend legyen és tudatosság. A nemzetbiztonsági szolgálatok védelmet biztosítanak az ezen területen dolgozók számára, hiszen könnyen válhatunk ellenérdekelte titkosszolgálatok célpontjává.

○ **Mindig is tudományos pályára készült?**

R. I. Sokat foglalkoztam a kisalegységek szociometriájával, hiszen nagyon fontos, hogy milyen közösségekben dolgozunk. Az egyetemen döntöttem el, hogy azokat a tapasztalatokat, amelyeket a jugoszláv polgárháború válságkezelése kapcsán szereztünk, közkinccsé kell tenni, így elkészült ebben a témában a doktori értekezésem.

○ **A biztonságpolitika állami intézményrendszerén belül sajátos helyet foglalnak el a nemzetbiztonsági szolgálatok. Helyes ez a megállapítás?**

R. I. A nemzetbiztonsági szolgálatok nem önmagukért való szervezetek. Számos probléma van a világban, ezek a kihívások, kockázatok és fenyegetések, amelyeket reálisan kell értékelnie a szolgálatoknak. Ők tesznek javaslatokat a döntéshozóknak, hogyan alakítsák egy ország biztonságát, milyen feladatokat és milyen akciókat kell ahhoz végrehajtani, hogy az egyén, a közösség és az ország is biztonságban érezhesse magát. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény a hírszerző, elhárító szakágak feladatait részletesen meghatározza.

○ **Mit tudhatunk a nemzetbiztonsági szolgálatok munkájáról?**

R. I. Négy nemzetbiztonsági szolgálatunk van: az Információs Hivatal, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat,

„A világ helyzetét ábrázoljuk, gyakorlatias órákat tartunk. Oktatjuk a SWOT-elemzést és a stratégiai tervezést is.”

az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat. Kilenc titkos információgyűjtésre feljogosított szervezetünk van még: a Terrorrelhárítási Központ, az ORFK Bűnügyi Szolgálat, a Készenléti Rendőrség, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Magyarország Ügyészsége, a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ és a Nemzeti Biztonsági Felügyelet. Jogosultak megszerezni azokat az információkat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az ország biztonságát garantálni lehessen. A nemzetbiztonsági szolgálatok az állam szuverenitását, védelmét valószínűsítik meg, valamint a megfelelő döntések előkészítéséhez információt szolgáltatnak a kormányzat és a döntéshozók részére.

○ **Mit takar a nemzetbiztonsági ellenőrzés kifejezés?**

R. I. Az állam a kulcspozíciót betöltő nemzetbiztonsági szakembereit, a titkos információgyűjtést folytató, a különböző kormányzati és nem kormányzati szerveknél meghatározott beosztásban lévő személyeket ellenőrzi. Arra irányul, hogy a személyről megállapítsuk, befolyás nélkül tudják-e munkájukat végezni, továbbá, hogy az adott beosztás ellátására jelentenek-e valamilyen kockázatot. Az ilyen ellenőrzések az érintettek hozzájárulásával és tudtával folynak.

○ **Sokan azt gondolják, hogy bárkit titkosszolgálati megfigyelés alá vonhatnak. Van ennek valóságalapja?**

R. I. Nincs. A nemzetbiztonsági szolgálatok kizárólag a törvényben

meghatározott feladataikat hajtják végre. Ahhoz, hogy valakit megfigyeljenek, lehallgassanak, a titkos információgyűjtés eszközeit kell alkalmazni. Ezek bírói vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötöttek. Ahhoz, hogy valakit ellenőrzés alá vonjanak, megalapozott és megfelelő bizonyítékokra van szükség.

○ **Ahogy a legtöbb országban, Magyarországon is elkülönül egymástól a katonai és a polgári terület?**

R. I. A nemzetbiztonsági szolgálatokat sokféleképpen lehet besorolni. Az egyik megközelítés lehet a polgári vagy katonai változata. Másik elkülönítési mód, amikor az elhárító és a hírszerző szakágakat választjuk külön. Ez az ország történelmével összefüggően alakulhat. Magyarországon elkülönül a katonai és a polgári nemzetbiztonsági szolgálat.

○ **Tudomásom szerint a NATO és az EU hírszerző szervezeteiben az elmúlt években a polgári és katonai hírszerző szervezetek szorosan együttműködnek.**

R. I. Magyarország nemcsak önállóan hajtja végre a nemzetbiztonsági feladatokat ellátását, hiszen az Európai Unió és a NATO tagjai vagyunk, illetve vannak partnerszolgálataink. Minden nemzeti tagország felelős a saját hírszerzéséért, elhárításáért, de vannak olyan műveletek, amikor szükséges az információk megosztása a siker érdekében.

○ **Ki vehet részt ebben a munkában?**

R. I. Hivatásos és közalkalmazotti állománnyal dolgozunk. A bekerülés szigorúbb, mint a honvédelmi, rendvédelmi vagy a polgári szférában, fizikai, pszichikai, nemzetbiztonsági ellenőrzésen kell átesnie a leendő munkatársnak. Folyamatosan készen kell állniuk a feladatokra, és őket is ellenőrzik, hogy az ország érdekeinek megfelelően tevékenykedjenek.

○ **Ön szerint várhatóan milyen lesz a világ 2030-ban?**

R. I. Nemcsak az a feladatunk, hogy az állam védelmét biztosítsuk, hanem egy

hosszú távú stratégia keretében meg kell állapítanunk, hogy milyen kihívásokkal, kockázatokkal, fenyegetésekkel kell számolnunk. A világ népesedésének kérdése nagy problémát jelent. Jelenleg 7,2 milliárd fő a Föld lakossága, ez 2050-re 9,4 milliárdra emelkedik. Egyre kevesebb lesz a biztonságos életterünk. A migráció közepes nagyságú fenyegetést jelent. Európa népessége előregedő és elfogyó, sok bevándorlóra, munkavállalóra van ahhoz szükség, hogy gazdaságilag jól prosperáljon. Terrorizmus, fegyveres konfliktusok, háborúk, válságok nehezíthetik a munkánkat. Fel nem robbant aknák, lövedékek, gyermekkatonák, a drog terjesztése és ennek hatásai a világra nagy veszélyt jelentenek. 2030-ra hosszú távú stratégiára, gazdasági fejlődésre van szüksége Európának és a világnak is. Az indiai nagykövet, Gupta szerint a világ problémái megoldhatók, de azt a versenyt a Nyugat elveszítette, hogy minden problémára gazdasági növekedéssel tudjon válaszolni.

○ **Milyen javaslatok vannak a problémák megoldását illetően?**
R. I. Hosszú távú tervek, stratégiákra van szükség, nem tudjuk pillanatok alatt megoldani az Iszlám Állam, Ukrajna, a Gázai övezet kérdését. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának átalakítása is a küszöbön áll. Olyan nagyhatalmak, mint India, nem képviseltek itt magukat, holott népességük adja a Föld lakosságának nagy részét. A civilizációk közötti együttműködésre és gazdasági tervekre lenne szükség, amelyek segítségével a fejletlenebb régiók felzárkóztatása megtörténhetne.

○ **Mennyire hosszú távú tervekben szükséges gondolkodnunk?**
R. I. Egy nemzeti biztonsági stratégia tíz-tizenöt évre nyújt lehetőséget egy államnak a tervezésre. A nemzetközi szervezeteknek húsz-huszonöt évre kellene olyan stratégiákat készíteni az energia, a környezetvédelem, a demográfiai problémák, a migráció kezelésére, amelyhez

hozzárendelik a szükséges anyagi forrásokat is. Ezek segítségével a problémák kezelhetőbbé válnának.

○ **Melyek a 21. század legnagyobb kihívásai hazánkban?**

R. I. 2050-re 8,9 millió magyar él majd az országban. Szükség lenne egy olyan stratégiára, amely a nemzet megmaradását, fejlődését szolgálja. A gazdaság növekedése, a migráció kezelése a legfontosabb feladatok közé tartozik. Térségünk nem mentes a fegyveres konfliktusoktól. A Balkán például egy befagyott konfliktus, de bármikor produkálhat olyan problémákat, amelyek hatással lehet az ország érdekeire, ahogyan az ukrán-orosz probléma is.

○ **A fegyveres konfliktus hazánkban nem valós fenyegető veszély...**

R. I. Magyarország minden szomszédos országgal alapszerződést kötött, amikor tagja lett a NATO-nak, az euro-atlanti rendszernek és az Európai Uniónak. A fegyveres konfliktus a NATO-országok között teljesen kizárt. A Nemzeti Biztonsági Stratégiánk is utolsó esz-közként említi a haderó alkalmazását a problémák kezelésére. Politikai, diplomáciai és gazdasági együttműködés lehet a megoldás.

○ **Az NKE-n a közös közszolgálati modul azonos tartalommal oktatják.**

Milyen ismereteket sajátítanak el a hallgatók a nemzetbiztonsági szféráról?

R. I. Mindegyik hivatásrendnek bemutatjuk a nemzetbiztonsági szolgálatok történetét, az előttünk álló kihívásokat, a szervezeteket, és azt, hogy mi lesz a jövője a szolgálatoknak. A jobb átjárhatóság és együttműködés kialakítása okán van erre szükség.

○ **Milyen speciális ismeretek oktatására van szükség a Rendészettudományi Karon?**

R. I. Itt a kihívások, kockázatok, fenyegetések nemzetbiztonsági értékelését is tanítjuk, mesterképzésben is. A világ helyzetét ábrázoljuk, gyakorlatias órákat tartunk. Oktatjuk a SWOT-elemzést és a stratégiai tervezést is.

○ **Milyen téveszmékkel találkozott a munkája során a nemzetbiztonsági szolgálatok működésével, megítélésével kapcsolatban?**

R. I. A történelem folyamán és a filmek világában rengeteg tévképzet alakult ki velünk kapcsolatban. Az ország érdekeit védő és a védett személyeket biztosító kiművelt emberfőkre van szükségünk, és nem napszemüveges James Bondokra. Sokan kopogtatnak, hogy kémeik szeretnének lenni. Azt szoktam mondani, hogy a zeneakadémiára is be lehet kerülni, sok-sok gyakorlással. ●

Az ÁROP zárásának küszöbén

SZÖVEG: JUHÁSZ LILLA MÁRIA

7 milliárd forint, 10 ÁROP-projekt, mintegy 100 ezer résztvevő, több mint 1 millió jelenléti és távoktatásra szánt óra, valamint közel 6 ezer szorgos kormánytisztviselő és közalkalmazott. Ez az ÁROP-programok zárás előtti gyorsmérlege.

Az Államreform Operatív Programok (ÁROP) célzottan az állam, ezáltal a közigazgatás fejlesztésére irányuló, az Európai Unió támogatásával megvalósuló projektek.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) a hatékony közszolgálat igényeihez igazodó tudásközponttá vált az általa megvalósított ÁROP-projektek korszerű képzési és módszertani fejlesztéseinek köszönhetően. Az NKE által kezelt, összesen 7 milliárd forint értékű, országos jelentőségű szakmai fejlesztési feladatok – az ÁROP 2.2.22 kódszámú „Képzés a konvergenciaregiókban lévő önkormányzatoknak” című projektet kivéve – lezárultak. Az önkormányzati projekt 2015. május végén ér véget, teljesítve fejlesztési küldetését, indikátorait, azonban az adminisztrációs munkálatok még ekkor sem állnak le, hátravan a szakmai zárás követő projektmenedzsment- és pénzügyi feladatok elvégzése. A közszolgálat teljes vertikumát érintő fejlesztések keretében a humán erőforrás-fejlesztési, közigazgatási vezetőképzési, ügyfélszolgálati eljárások fejlesztését célzó, korrupciómegelőzési, e-learning típusú képzési programok, továbbá a tudásalapú közszolgálati előmenetelt és a kormányablak-ügyintézők képzését biztosító operatív programok valósultak meg. Lehetőség nyílt a közigazgatási előmeneteli vizsgák költségelszámolására is. Jelenleg az önkormányzatok képzését szolgáló projekt szakmai zárására készülünk.

A hazánkban megvalósult összes ÁROP-projekt teljes körű adminisztrációs zárása 2015-ben megtörténik, az ehhez kapcsolódó fegyelmzett ütemezést a Miniszterelnökség Irányító Hatósága jelölte meg. Ez a zárási folyamat komoly erőfeszítést, körültekintő eljárást és felelős adminisztrációt követel meg minden projektgazdától, így az NKE-től is. A teljes ÁROP-záráshoz kapcsolódó adminisztrációs munkálatokat az egyetem Államtudományi Intézete a Miniszterelnökség irányítói hatósági és közreműködő szervezeti egységeivel együttműködve végzi.

Az NKE-n 2012–2015 között tíz ÁROP-projekt valósul és valósult meg, ennek keretében mintegy százezer résztvevője volt a képzéseknek, több mint egymillió óra jelenléti és távoktatás

szolgált a tisztviselők, tisztek, valamint az utánpótlás fejlesztését. A képzési, kutatási tudástartalom közel ötvenezer oldalnyi új, lektorált eredménytermékben jelenik meg. A projektek végrehajtásában közel hatezer kormánytisztviselő és közalkalmazott végzett szakmai és funkcionális feladatokat. További három ÁROP-projekt esetében jogutódlás alapján van zárási kötelezettségünk a támogató felé.

A jelenlegi projektmenedzsment-tevékenység főként az összesen közel hétmilliárd forint értékű támogatás szabályos felhasználásának dokumentációs, pénzügyi zárására terjed ki. Ennek keretében közel tízezer szerződéskötési folyamat és félszáz közbeszerzés felülvizsgálata történik a projektek támogatási szerződéséhez igazodva. A projektek zárásakor és azt követően is folyamatosak a hatósági ellenőrzések, amelyek több alkalommal nemcsak a hazai, hanem az uniós szervek vizsgálatait is jelentik.

A teljes körű záráshoz kapcsolódóan hátravan még a sikeresen megvalósult eredménytermékek adatbázisának elkészítése. Az ÁROP-tudástárát mindenki számára elérhetővé tesszük, a szerzők által elkészített művek felhasználásáról, az eredménytermékek fenntartási kötelezettségéről külön eljárásrendben is rendelkezünk.

Egyetemünk elkötelezett ÁROP-munkája hozzájárult a 2007–2013 közötti uniós támogatási ciklus forrásfelhasználási (abszorpció) céljainak sikeres eléréséhez. A fenntartók és az egyetem teljes állománya részt vett a fejlesztések megvalósításában, 2013–2014-ben lehetőség nyílt hallgatók bevonására is. A részvételi létszám és az eredmények volumene is jelzi azt, hogy a projektek megvalósítása mindenki részéről kiemelkedő munkabírást várt és vár el.

Az ÁROP-zárás folyamata fontos része a megvalósításnak, egy korszak lezárását, eredmények teljes körű megvalósulását hivatott dokumentálni. Az átfogó közszolgálati fejlesztések, indikátorok végleges összesítése az, ami továbbélteti, és egyben megőröki az NKE által megvalósított ÁROP-projektek magyar állam fejlesztése érdekében tett erőfeszítéseit. ●

A jó állam mi magunk vagyunk

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM

Idén március 15-én négyen kaptak Magyary Zoltán-díjat Lázár János Miniszterelnökséget vezető minisztertől. Mindannyian a közigazgatás különféle területein tevékenykednek, mégis egyöntetűen járultak hozzá annak fejlesztéséhez, szervezéséhez és hatékony működtetéséhez. Arra voltunk kíváncsiak, mit jelent számukra a díj, hogyan élték meg a közelmúltbeli változásokat, és miként tudnak hozzájárulni a közigazgatás további fejlődéséhez.

DR. PRINCZINGER PÉTER,
az NKE Vezető- és Továbbképzési
Intézetének igazgatója

A Magyary-díj számomra személyes elismerést, a munkánk megbecsülését jelenti. Végző soron büszkeséget érzek. Ez egy személyre szóló díj, és közigazgatási jogászként kimondhatatlanul jó érzés abban az elismerésben részesülni, amelyet épp a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter adományoz, és amelyet a hazai közigazgatás-tudomány legnagyobb hatású művelőjéről neveztek el. Ugyanakkor a díj elsősorban nem személyesen nekem, hanem a VTKI-nak és az NKE-nek szól. Azt fejezi ki, hogy az erőfeszítéseink eredményei kívülről láthatók, és ezek szerint

elismerésre méltók. Ez ad okot a büszkeségre. A jogász diploma megszerzése után 1998-ban az Alkotmánybíróságon kezdtem meg a joggyakorlatomat. 2000 és 2003 között az állami oktatásirányítás háttérintézményében, az Országos Felsőoktatási Felvételi Irodában szereztem vezetői tapasztalatokat. 2003 és 2010 között felépítettem és működtettem egy sajátos profilú ügyvédi irodát, amelynek feladatai túlnyomórészt az oktatási rendszer szereplőinek megbízásaihoz kapcsolódnak. Ezzel párhuzamosan oktatói és egyetemszervezési feladatokat vállaltam az ELTE-n. 2010

Fotó: Szilágyi Dénes

végén felkérést kaptam az Oktatási Hivatal vezetésére, ahol a feladatom a hivatal újrapozicionálása volt, a központi, a területi és a helyi szintű oktatás-igazgatási szervek új munkamegosztásának kialakítása folyamatában. Ezt követően kaptam felkérést az NKE VTKI vezetésére.

Azokat a szituációkat, amikor a közszolgálatába álltam, illetve új feladatot kaptam vagy munkahelyet váltottam, mindig két körülmény határozta meg: az egyik, hogy jelentős átszervezési-átalakítási folyamat zajlott, amelybe be kellett kapcsolódnom. A másik, amikor rendre a korábbi szakmai múltamra tekintettel

kaptam lehetőséget, a felkérések szakpolitikai irányból érkeztek. Ezekben a helyzetekben mindig a kihívást láttam, és a változásban a hosszabb távú, szisztematikus építkezés lehetőségét kerestem. A magyar közigazgatás 2010-2011-ben elindult a teljes megújulás útján. Ebben a történelmi folyamatban az egyik legfontosabb mozzanat, hogy a közigazgatást alkotó valamennyi szervezetről és az általuk foglalkoztatott összes kollégáról emberi erőforrás-gazdálkodási szempontból egységes rendszerben kell tudnunk gondolkodni. Rendszerszerű fejlesztésekkel valósítható meg a jó állam koncepciója, amelynek lényege az önmaga iránt bizalmat ébresztő, az arra rászolgáló és azt tartósan fenntartani képes közigazgatási személyzet. Ez szerintem alapvetően kulturális kérdés. Bár a megújított közigazgatási továbbképzési rendszer 2014-es indulása és első sikeres üzemi éve e téren jelentős lépés, ám értelemszerűen nem egy folyamat vége, hanem a hosszú távú kultúraalakításnak épp csak a kezdete. Abban hiszek, hogy a jó állam nem valami távoli, ködös idea, hanem egy viszonylag belátható időn belül elérhető állapot, amelynek a fenntartása azon múlik, hogy a mindennapok során is képviseljük-e mindazt, amit az oktatásban hirdetünk. Hiszen a jó állam „mi magunk vagyunk”: az állam annyira szakszerű, pontos, gyors, etikus és barátságos, amennyire mi magunk ilyenek vagyunk. Ennek szellemében igyekszünk fejleszteni a közszolgálati továbbképzési rendszert, amely bőven tartogat feladatokat számunkra az elkövetkező évekre.

TÓTH EMESE,
a Központi Statisztikai Hivatal
főosztályvezetője

A Magyary Zoltán-díj igazgatás-szervezőként természetesen óriási

megtiszteltetés számomra. Bizom abban, hogy a közigazgatásban eltöltött 35 éves munkám elismeréseként kaptam, de tudom, hogy sok pályatársam is méltán megérdemelné ezt a kitüntetést. Kezdetől fogva hivatásomnak tekintem a közigazgatást. Jól érzem magam a jogszabályok által

meghatározott keretek között és szerepek emberekkel foglalkozni. A hazaszeretetet, a tisztességet és a becsületet a szüleimtől tanultam. Szerencsémnek érzem, hogy mindig volt a közelemben olyan nagy tudású tanár, szakember, vezető, akire felnézhettem, akitől tanulhattam, akinek a személyisége is gazdagított. Így volt ez az Államigazgatási Főiskolán és végig a pályámon. Magyary Zoltánnal és írásaival Lőrincz Lajos professzor ismertetett meg 1979-80-ban, közigazgatás-történeti fakultáció keretében. Számomra meghatározó előadásokat hallhattam Magyary Zoltán életútjáról, az államigazgatás céljáról és működéséről vallott nézeteiről. A pályámat az Államigazgatási Főiskolán 1981-ben tett sikeres államvizsga után a XI. kerületi tanács, majd önkormányzat hivatalában kezdtem. Az elsőfokú hatósági munkában eltöltött 12 évben számos közigazgatás-fejlesztési programban vehettem részt. Itt alakult elsők között – a mai kormányablakok elődjének is tekinthető – Ügyfélszolgálati Iroda. Néhány évet anyakönyvvezetőként, majd birtokvédelmi előadóként dolgoztam, azután az általános igazgatási és gyámügyi csoport vezetője lettem. Szakmai utam egyik legszebb állomása volt a gyámhatósági, gyermekvédelmi munka. Végrehajtói közelségből élhettem át az Alkotmány, a választójogi törvény, az államigazgatási eljárást szabályozó törvény átfogó módosításait, a rendszer-változtatás első éveiben megalkotott

törvények hatálybalépését, és részt vehettem az első szabad választások szervezési feladataiban. 1992-ben személyes szerencsémnek köszönhetően lehetőséget kaptam arra, hogy a Miniszterelnöki Hivatalban Antall József miniszterelnök igazgatási helyettes kabinetfőnökének munkatársa lehessen. Nehéz néhány mondatba sűríteni ezeket az éveket, a klasszikus igazgatási feladatokon kívül számos új, sok felkészülést, háttérmunkát igénylő feladattal találkoztam. Az 1994-es választásokat követően – kisebb kitérőkkel – a közigazgatási, kormányzati személyzeti munka tölti ki a szakmai életemet, hol vezetőként, hol ügyintézőként. Kiemelendőnek azt tartom, hogy szinte minden, a közszolgálati életpályát érintő jogszabályváltozást közvetlen közlelőül figyelhettem meg, néhány esetben véleményemmel, végrehajtói tapasztalataimmal segíthettem is. Szakmai munkacsoportok, bizottságok tevékenységében, a közigazgatási vizsgáztatásban is részt vettem. Pályám egyik legfontosabb állomása volt a kormányzati főtisztviselői kar megalakításának és – talán indokolatlanul rövid ideig tartó működtetésének – koordinálása. 2010-ben a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megszervezésének személyügyi támogatásában vehettem részt. 2012 óta pedig a Központi Statisztikai Hivatalban kaptam lehetőséget igazgatási és személyzeti feladatok ellátására.

DR. SZAKALI ERZSÉBET,
a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Kormányhivatal főigazgatója

Amikor elkezdtem a felnőtt életemet, szüleim útravalóul azt mondták, hogy egy valamit csinálj, és abba adj bele mindent. A közigazgatást választottam hivatásul, amelyet csak alázattal, nagy felelősségtudattal, lelkiismeretesen lehet magas színvonalon teljesíteni. >>

Princzinger Péteren kívül a Nemzeti Közzolgálati Egyetem több oktatójának munkáját ismerték el díjakkal március 15-e alkalmából.

Áder János köztársasági elnök a Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetését adományozta **Prof. Dr. Halmai Péter Tamásnak**, a közgazdaság-tudomány doktorának, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kara tanszékvezető egyetemi tanárának. Miniszteri elismerésben részesült **Prof. Dr. Csath Magdolna**, az NKE kutató professzora, aki Varga Mihály nemzetgazdasági minisztertől vehette át a „Magyar Gazdaságért Díjat”.

Trócsányi László igazságügyi miniszter Deák Ferenc-díjban részesítette **Prof. Dr. Tamás Andrást**, a Közigazgatás-tudományi Kar Állam- és Társadalomelméleti Intézet egyetemi tanárát, professor emeritust az igazságügyi területen hosszú ideig végzett kiemelkedő, valamint a minisztérium tevékenységét is segítő kimagasló szakmai munkássága és példaértékű életművének elismeréseként.

A pályán töltött negyvenegy és fél év alatt a munkám a hivatásommá vált, és ahogyan szüleim kérték, beleadtam mindent, ami tőlem tellett. Úgy érzem, ezt ismerték el ezzel a díjjal, amely számomra nagy megtiszteltetés. Ebben természetesen benne vannak a kiváló munkatársaim is. Munkámat 1973. augusztus 1-jén kezdtem a Szolnok Megyei Jogú Város

Fotó: Mészáros János

Polgármesteri Hivatal jogelődjénél. A pályán töltött időm kétharmadát dolgoztam itt, ahol megismertem a gyám-, a lakásügyi és a vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatokat. Közben 1981-ben elvégeztem az Államigazgatási Főiskola Igazgatásszervező szakát, majd 2001-ben a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szereztem jogi diplomát. Egy rövid kitérő után 2004. július 15-től Szolnok Megyei Jogú Város jegyzője lettem. 2007-től a Megyei Jogú Városok Szövetsége Jegyzői Kollégiumában elnöki tisztséget töltöttem be. 2010. július 1-jén címzetes főjegyzői címet adományozott részemre a Magyar Köztársaság Miniszterelnöke. A kormányhivatalok 2011. január 1-jével történő megalakulását követően a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal főigazgatójaként folytattam munkámat. Szinte az egész pályámat a közigazgatásban töltöttem, ahol a több mint

negyven év alatt sok változás történt. A 2011. január 1-jei területi közigazgatás átalakításához, a 2013. január 1-jei járási hivatalok kialakításához és napjainkban is zajló integrációhoz hasonló nagyságrendű változást azonban nem éltem meg. Szerencsésnek mondhatom magam, hiszen jó vezetőim voltak, akiktől kitűnő alapokat kaptam. Ezekre és

a megszerzett tapasztalatokra bátran támaszkodhattam. Most új szakasz kezdődik az életemben, ugyanis 2015. március 30-ával nyugdíjba mentem. Reményeim szerint több időt tölthetek a családdal, unokáimmal. Azt is remélem, hogy ezután több időm lesz arra is, hogy a város és a megye közéleti eseményein részt vegyek. Természetesen, ha volt munkatársaim igénylik, szívesen segítek egy-egy probléma megoldásában is.

DR. ZOMBOR ATTILA,
a Bács-Kiskun Megyei
Kormányhivatal főigazgatója

Ezt a díjat nem kizárólag a saját, hanem a munkatársaim elmúlt években végzett munkájának az elismeréseként értékelem. Egy ilyen jellegű miniszteri elismerés számomra azt jelenti, hogy

jó az az út, amin járunk, és hogy a munkánkkal komoly eredményeket érhetünk el a közigazgatás fejlesztése területén. Hiszem, hogy ezen munka közvetlenül segíti elő Bács-Kiskun megye és így országunk fejlődését is. Jogászként végeztem 1996-ban a József Attila Tudományegyetemen. Állam- és jogtudományi diplomámat 1996. június 23-án vettem át cum laude minősítéssel, 1999-ben pedig jogi szakvizsgáztam.

Négy és fél éves bírósági munkámat követően jött a lehetőség, hogy a megyei földhivatalnál helyezkedjem el jogtanácsosi pozícióban. Addigra már egészen biztos volt számomra, hogy a közigazgatás az a terület, amely a leginkább érdekel. Ezért is örültem nagyon a lehetőségnek. A döntésem aztán igazolást is nyert, mert bő egyéves munka után hivatalvezető-helyettesnek neveztek ki. A közigazgatásban eltöltött évek alatt a rendszer szépségein túl megismerhettem annak hibáit is, ezért nagyon örültem annak az átgondolt átalakításnak, amelynek a kormány 2010-ben nekikezdett, és örülök annak is, hogy ennek a munkának a részese lehetek. A kormány-, majd a járási hivatalok felállítását követően idén április elsejével újabb komoly állomásához érkezett a magyar közigazgatás fejlesztése. Ezen külső és belső integráció során a kor-

mányhivatalok újabb feladatokat kaptak, egyes kormányhivatalok újabb szakigazgatási szervekkel bővültek, illetve az eddigi önálló szakigazgatási szervek a kormányhivatalok főosztályaivá váltak. Ezen folyamatok komoly kihívások elé állítják hivatalunkat, de bízom benne, hogy ahogyan eddig is, most is meg tudunk birkózni a feladattal, és kitartható munkánk kellő eredményre vezet. ●

E-közigazgatás: a jövő szolgálatában

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A szélessávú internet terjedésével párhuzamosan az elmúlt években fokozatosan bővült azon közigazgatási szolgáltatások köre, amelyek elektronikusan is hozzáférhetővé váltak az állampolgárok számára. Az úgynevezett e-közigazgatás ma már egyre elfogadottabb eszköze annak a fejlesztési folyamatnak, amely hatékony, ügyfélbarát közzolgáltatásokat hoz létre az országban. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem legutóbb két olyan szakembert is mentor-oktatójává választott, akiknek fontos szerepük van az e-közigazgatás jövőjének alakításában. Vetési Ivánnal, a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ) ágazati igazgatójával és Rupp Zoltánnal, a cég projektigazgatójával beszélgettünk.

○ Az NKE nemrégiben megalapította a Mentorok Kollégiumát, amelyben olyan szakemberek kapnak helyet, akik tapasztalataikkal az egyetem fejlődését segítik. Mit jelent számukra ez a felkérés és hogyan próbálnak megfelelni az elvárásnak?

Vetési Iván: Ez nagy megtiszteltetés és egyben egy pozitív visszajelzés is az ember munkájával kapcsolatban. Ugyanakkor „felkérés egy táncra”, hogy miként tudunk bekapcsolódni az NKE által végzett munkába. Szerintem fontos, hogy a közzolgálatban dolgozó szakemberek befogadóvá váljanak az elektronikus közigazgatással kapcsolatos változásokra, fejlesztésekre. Ebben a folyamatban, reményeim szerint, mi is tudunk segíteni. De akár azt is el tudom képzelni, hogy az NKE az állampolgárok képzésében, oktatásában is szerepet kaphat a jövőben.

Rupp Zoltán: Az, hogy két olyan szakember is helyet kapott a Mentorok Kollégiumában, akik az e-közigazgatással foglalkoznak, azt is jelenti, hogy kezd egyre elfogadottabbá válni ez a szakterület.

○ Kormányzati célkitűzés, hogy 2018-ig mindenhol elérhető legyen az országban a szélessávú internet. Mennyire könnyíti ez meg az elektronikus közigazgatási szolgáltatások elterjedését?

V. I. A „drót” önmagában nem sokat ér, ha nincs hozzá megfelelő tartalom. Bár sokat fejlődtünk ezen a téren, de természetesen még mindig vannak fehér foltok az ország térképén. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy az igénybe vehető szolgáltatások köre és tartalma is fejlesztésre szorul. Ráadásul ma még nem mindenki igényli azt, hogy interneten intézhesse ügyeit, még mindig sokan ragaszkodnak a személyes ügyintézéshez. **R. Z.** Attól még önmagában nem lesz sikeres az elektronikus közigazgatás, hogy az országban sok helyen elérhető a szélessávú net. Kell hozzá tartalom, szolgáltatás és képzés is. Ebben egyébként az NKE-nek is van és lesz feladata, hiszen az intézményben zajlik a közigazgatásban dolgozók képzése, továbbképzése.

Vetési Iván

Kedvenc könyv • Robert Littel: *A cég - a CIA regénye*
Kedvenc film • *Az utolsó cserkész*
Kedvenc zene • Republic
Hobby • Vadászat

Rupp Zoltán

Kedvenc könyv • George Orwell: *Állatfarm*
Kedvenc film • *Életrevalók*
Kedvenc zene • Bin-Jip
Hobby • Sport, utazás

R. Z. Az elektronikusan is intézhető ügytípusok arányának növelésében még van érdemi előrelépési lehetőség, de látni kell azt is, hogy azoknál az ügytípusoknál, ahol magas az ügyszám egy adott évben (például adóbevallás, egyszerűsített foglalkoztatás bejelentése, erkölcsi bizonyítvány), sokkal kedvezőbb a kép, és egyre több szolgáltatás válik elektronikusan is elérhetővé.

V. I. Az a cél, hogy minél több ügyet lehessen elektronikusan intézni, de mindig lesznek olyanok, amelyekhez elengedhetetlen a személyes jelenlét is. Például egy személyazonosító okmány igénylésénél, ahol szükség van az illető fényképére, továbbra is feltétel a személyes megjelenés. Ez egyfajta beazonosítást jelent, biztosítékot arra, hogy tényleg az illető számára készül az új okmány. Az elektronikus ügyintézésnél egyébként meg kell különböztetni azokat a felületeket, amelyek az állampolgárok számára is hozzáférhetők és azokat, amelyek bár elektronikusan történnek, az ügyfél közvetlenül nem tud hozzájutni a szolgáltatáshoz. Utóbbira példa a tavaly júliusban elindított elektronikusan intézhető anyakönyvezés. Csak a szemléletesség kedvéért, az anyakönyvezésnél például 75 ügytípusról beszélhetünk, így ennek az eljárásnak elektronikussá tétele hosszú időt vett igénybe. Legalább még 15-20 év kell ahhoz, hogy mindez az állampolgárok számára is hozzáférhetővé váljon.

R. Z. A központi kormányzat többszörös ügyintézésben gondolkodik, ami azt jelenti, hogy az elektronikus

mellett biztos, hogy még hosszú ideig megmarad a személyes, telefonos lehetőség is. Az államnak ugyanis azokra is gondolnia kell, akik nem rendelkeznek internetes eléréssel vagy valamilyen okból nem veszik azt igénybe.

○ Ha most kinyitjuk bármelyikünk tárcáját, valószínűleg legalább 5-6 féle személyazonosító okmányt találhatunk benne. Mikor lesz ezekből csak egy, amelyen mindenféle információ megtalálható lesz az ügyfélről?

V. I. Tavaly év végén fogadta el a parlament a nemzeti egységes kártyarendszerről szóló törvényt, ami mindenképpen nagy előrelépés ebbe az irányba. Az elvi lehetőség tehát ezzel adottá vált, de tudni kell, hogy ez nemcsak egy döntés kérdése. Vannak ugyanis nehézségek, amik nem könnyű „keresztülverekedni” magunkat.

Erre jó példa a vezetői engedély, amely egységes az Európai Unió országaiban. A jogosítványon található adatokat, információkat tehát most még nem lenne könnyű egységes kártyarendszerbe bevinni. De az irány mindenképpen ez, aminek köszönhetően hamarosan megjelenik majd az elektronikus

kártyacsalád első tagja, amely digitális aláírással rendelkezik és egyfajta elektronikus személyazonosító igazolványként funkcionálhat. Ez hosszú folyamat, de kétségtelen, hogy nagyon megkönnyíti majd az elektronikus azonosítási lehetőségeket. A személyi igazolvány alapesetben tíz évig érvényes, tehát legalább ennyi idő kell ahhoz, hogy minden állampolgárnak már az új, egységes kártyát bocsáthassák a rendelkezésére. Korábban a felsőoktatásban már működött a chipes diákigazolvány, de nem sok mindenre lehetett használni. Az új típusút már több mint ezer helyen elfogadják.

○ Az informatika egyik legfőbb fejlődési iránya az okostelefonok fejlesztése, minél több tartalommal, szolgáltatással való megtöltése. A kártya mellett vagy ahelyett lehetséges-e, hogy ez lesz az új platformja az e-közigazgatásnak is?

R. Z. A mai fiatalok döntő többsége szinte mindent az okostelefonján intéz. Belőlük lesznek majd felnőtt korukban a közigazgatás új ügyfelei. Tehát látszik, hogy egyre erősebbé válik az igény az okostelefonnal intézhető közigazgatási ügyek iránt is. Ezeknél a fejlesztéseknél azonban valószínűleg sosem az állam lesz a zászlóvivő, hanem a már bevált technikákat kell majd átültetnünk a saját e-közigazgatási rendszereinkbe, szolgáltatásainkba.

V. I. A mobiltelefon lehet egy adott szolgáltatás hozzáférési pontja, hardvere, de azonosításra ez a platform sem lesz még egy ideig alkalmas. Egyébként már most vannak olyan elektronikus közigazgatási szolgáltatások, amelyek az okostelefonokon keresztül közvetlenül is használhatók. Ilyenek például az okmány-applikációk, a gépjárműkereső programok vagy éppen az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentéshez is kapcsolódó mobilalkalmazás. Ezek már működnek, és a NISZ is fejleszt ilyeneket.

○ Ha már itt tartunk, akkor érdemes lenne azt is tisztázni, mi a feladata, küldetése a NISZ-nek?

V. I. A cég elsődlegesen a hálózati ellátottságra, a távközlési gerinchálózat megépítésére alakult meg. Később folyamatosan bővült a feladatköre infrastruktúra- és alkalmazásüzemeltetéssel, fejlesztéssel. Ma már komplett nagy informatikai rendszereket is üzemeltetünk a leányvállalatainkon keresztül. Ilyen például a Pro-M Zrt., amely a rendőrség, a honvédség és a katasztrófavédelem által is használt készenléti rádiós rendszert működteti és fejleszti.

R. Z. A NISZ olyan állami cég, amely elsősorban minisztériumoktól, államigazgatási szervektől kapja a megrendeléseket,

A Nemzeti Infokommunikációs Stratégiában megfogalmazott elvárások 2020-ra:

- min. 30 Mbps internet legyen elérhető minden háztartásban
- a digitális írástudatlanság aránya csökkenjen 30 százalékosra
- a felnőtt lakosság legalább 75 százaléka váljon rendszeres internetezővé

de ügyfelei önkormányzatok és vállalkozások is. A NISZ fejlesztette és üzemelteti például az ügynevezett központi rendszert, amelynek része az Ügyfélkapu. Fő feladataihoz – közigazgatási informatikai infrastruktúra-üzemeltetés, e-közigazgatási fejlesztések – kapcsolódóan számos uniós pályázatban is részt vesz, és várhatóan a következő uniós ciklus fejlesztéseiben is jelentős szerepet tölthet be.

V. I. Azt azért a NISZ működése kapcsán is fontos tisztázni, hogy az informatikának nem szabad a közigazgatási folyamatokat befolyásolnia, hanem a közigazgatásnak kell meghatároznia, hogy milyen informatikai fejlesztésekre van szükség. Mi a megrendelőktől megkapjuk ezt az igényt, és megtervezük a megvalósítást. Az informatika tehát csak kiszolgálja az e-közigazgatásnak.

○ Milyen irányban történik majd a fejlesztés a következő években?

V. I. Ez bizonyos mértékig az igényektől is függ. Ahhoz, hogy fejlesszünk, a közigazgatásnak, az állampolgároknak vagy a vállalkozásoknak igényelniük kell azt. Ebből a szempontból pedig egyelőre elég vegyes kép tárul elénk. Ma már például bárki megtekintheti elektronikusan, hogy milyen egészségügyi ellátást kapott az elmúlt 10 évben. Ennek ellenére az a tapasztalat, hogy csak nagyon kevesen használják ezt a szolgáltatást. A célunk az, hogy ha egy szolgáltatás kötelező, akkor a lehető legmagasabb élvezeti értékkel bírjon ahhoz, hogy pozitív visszajelzéseket kapjunk a használatával kapcsolatban. Persze, mint minden fejlesztésnél, itt is elengedhetetlen a források megteremtése.

R. Z. Látható, hogy az e-közigazgatás területén a következő 7 év (2014–2020) fő csapásirányai a területi közigazgatás átalakításához kapcsolódó feladatok elvégzése, az elektronikusan intézhető ügyek számának, minőségének növelése, az adatbázisok, nyilvántartások együttműködési képességének növelése, továbbá képzés, tudatosítás a területen. Ebben – ahogy korábban is említettük – az NKE-nek is fontos szerepe lesz.

V. I. Szerintem a közigazgatásban mindig megmarad az ügynevezett követő üzemmód. Emlékezzünk csak arra, hogy milyen nagy dolog volt az, amikor a már régen használt bankkártyás fizetési lehetőség megjelent a közigazgatásban is. Ezen a területen csak bevált technológiákat lehet használni, mi ugyanis nem kísérletezhetünk az állampolgárok pénzén. ●

V. I. Nagyon fontos kérdés az oktatás, hiszen az emberek önmaguktól nem jönnek rá, hogy milyen ügyeket és hogyan intézhetnek az interneten keresztül. Eddig elsősorban hálózat- és szolgáltatásfejlesztés történt az országban, az állampolgárok tájékoztatásával talán kevesebbet foglalkoztunk. Szerintem sokan nem tudják például, hogy vannak olyan közigazgatási ügyek, amelyek ma már csak elektronikusan intézhetők el. Az elektronikus adóbevallás talán már mindenki előtt ismert lehetőség, de például az elveszett igazolványokat, okmányokat is lehet pótolni az ügynevezett ügyfélkapun keresztül. Így zajlik ma már az építési hatósági eljárás menete is: aki most kezd el építkezni, csak elektronikusan tudja intézni az ezzel kapcsolatos ügyeket. Tehát az a lényeg, hogy a szupergyors internet adta technikai lehetőségek mellett minél több használható tartalom is elérhető legyen, amivel az állampolgárok ügyintézését tudjuk megkönnyíteni.

○ A közigazgatási ügytípusoknak ma körülbelül mekkora része intézhető elektronikusan?

Az online szolgáltatások használatáról készített 2011-es felmérés szerint az e-közigazgatás szolgáltatásait Magyarországon kevesebben használják, mint általában az Európai Unió országaiban. Ugyanakkor EU-átlag feletti arányban olvasunk online újságokat és folyóiratokat, és a közösségi médiahasználat is népszerűbb nálunk, mint az uniós országok többségében.

Magyarország a középmezőnyben helyezkedik el abban az európai összehasonlításban, amely a közigazgatási szervekkel elektronikus kapcsolatba lépő állampolgárok arányát vizsgálta 2012-ben. Az első helyen Dánia áll, ahol a lakosság több mint 90 százaléka használta már az e-közigazgatás szolgáltatásait. Hazánkban ez az arány 54 százalék.

(Forrás: Digital Agenda Scoreboard 2013)

Vörösiszap – gépjárműgyártás – elektronika

SZÖVEG: SZŐŐR ÁDÁM
FOTÓ: VIZUGY.HU, TATAI KÖRNYEZETVÉDELMI ZRT.

A vörösiszap szó hallatán szinte mindannyiunkban negatív emlékképek villannak fel. Nem is csoda, hiszen néhány évvel ezelőtt az ország egyik legnagyobb ipari-természeti katasztrófáját okozta a tárolókból kiömlő veszélyes hulladék Ajka térségében.

Ki gondolná, hogy a vörösiszapnak nemzetgazdasági jelentősége is lehet?

Magyarországon mintegy 60 millió tonna mennyiségben található vörösiszap. E szó hallatán hazánkban mindenkinek a négy és fél évvel ezelőtti katasztrófa képei villannak fel: a hőmpölygő vörös áradat, amely elpusztított mindent, ami az útjába

került. 2010. október 4-én átszakadt a MAL (Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi) Zrt. tulajdonában lévő Ajkai Timföldgyár Kolontár és Ajka között létesített, 400×600 méteres vörösiszap-tárolójának gátja. A kiömlő, több mint egymillió köbméternyi

zagy elöntötte Kolontár, Devecser és Somlóvásárhely települések mélyebben fekvő részeit. Az erősen lúgos, maró hatású ipari hulladék körülbelül 40 négyzetkilométeren terült szét, felbecsülhetetlen gazdasági és ökológiai károkat okozva a devecseri kistérségben.

A katasztrófa során tíz ember életét veszítette, több mint százötvenen megsérültek. A Torna-patak teljes élővilágát kipusztította az erős lúgos szennyeződés, valamint erre a sorsra jutott a Marcal Torna torkolata alatt fekvő része is. A 2010. november 5-én nyilvánosságra hozott kormányhatározat a MAL Zrt.-t nevezte meg a katasztrófa károkozójának. A magyar kormányknak összesen mintegy 40 milliárd forintjába került a vörösiszap-katasztrófát

követő károk enyhítése, ebből 21 milliárdot a környezeti elemek helyreállítására használtak. Nemcsak hazai, hanem világviszonylatban sem történt még az iparágban ehhez hasonló mértékű katasztrófa. Bár korábban különféle bányák zagytározói már többször öntöttek el lakott területeket, a világon először Magyarországon szakadt át egy timföldgyár tározójának gátja. A katasztrófa óta több mint 4 év telt el, de a nyomai még mindig fellelhetők a

A vörösiszap a timföldgyártás melléktermékeként keletkező, toxikus fémvegyületeket átlag felett, de nem veszélyes mennyiségben tartalmazó, erősen lúgos (pH 13) anyag. Veszélyes hulladék, de nem mérgező, viszont maró hatású; bőrrel érintkezve az égési sérülésekhez hasonló károsodást okoz. A lúgos hulladék a természetbe kerülve pusztítóan hat az élővilágra, de ennek a pusztításnak a következményei elsősorban rövidtávon jelentkeznek.

természeti környezetben és az emberek lelkében is. Talán ez a rendkívül tragikus esemény is megerősítette a szakemberek és a döntéshozók szándékát, hogy „kezdeni kellene valamit” a Magyarországon található, nagy mennyiségű vörösiszappal. Az ajkai timföldgyártás a régi technológia szerint azóta megszűnt – ezáltal további vörösiszap nem termelődik –, de így is van belőle bőven: Ajkán 35 millió, Almásfüzitőn 20 millió, Mosonmagyaróváron pedig >>

A vörösiszap-hasznosítás kapcsán megkérdeztük a projektben szerepet játszó Tatai Környezetvédelmi Zrt.-t is, hogy mit jelent számukra az együttműködés.

Az együttműködés megteremti az elengedhetetlen alapokat a fejlesztéshez. Tudásbázissal és kreatív kapacitással járul hozzá a projekt sikeréhez, mindeközben garantálja a technológiai, logisztikai és a kezdeti tárgyi feltételeket, illetve a nagymennyiségű, jó minőségű alapanyagot. Bár a feladat különösen összetett, a tudományos, oktatási és a gazdasági szereplők ilyen magas fokú együttműködése jó esélyt ígér a megvalósításra. A folyamat többlépcsős, a feladatok egymásra épülnek. Első körben a kiinduló állapot és feltételek minél alaposabb meghatározása a cél. Ez várhatóan 4-6 hónapot vesz igénybe. Ezt követi a valódi technológiai kutatás, amely másfél-két évig tarthat. Harmadik lépcsőben már a termelést közvetlenül előkészítő félüzemi kísérletek, gazdasági, finanszírozási, műszaki tervezési, szabaddalmi és egyéb jogi feltételek megteremtése a cél.

Magyarországon világviszonylatban is egyedülálló tapasztalat halmozódott fel a vörösiszap tárolását, kezelését és az esetleges hatások felszámolását illetően, továbbá nemzetközileg is jelentős és kedvező összetételű készlettel rendelkezünk. A világ fejlettebb, tengerrel rendelkező országai még a közelmúltban is jellemzően tengerbe süllyesztéssel oldották meg a vörösiszap elhelyezését, így nem alakultak ki komoly, másodlagos nyersanyagforrásként figyelembe vehető tartalékok, ahonnan esély

mutatkozna a hightech ipar legfontosabb alapanyagait jelentő ritkaföldfémek kinyerésére, amelyeknek jelenleg gyorsan emelkedik az ára. Ez esélyt ad egyrészt a vörösiszapkészletek egyébként jelentős költséggel járó feldolgozásához, hosszabb távon az anyagtömeg környezeti szempontból legkedvezőbb felszámolásához is, valamint felpörgetheti a régió gazdaságát, munkahelyeket, adóbevételeket teremthet, direkt beszállókat jelenthet az ipar leginnovatívabb szegmensébe. Természetesen a kockázatokat addig is kezelniük kell, azonban azok kevésbé jelentősek, mint a közismert kolontári eset nyomán kialakult képben sokszor megfogalmazódnak. A timföldgyártás ideje alatt, a zagytározók tetején döntően az érc feltárásához használt tömény lúg halmozódik fel, némi vörösiszappal színezve, ennek kiszabadulása okozta az ismert hatásokat. Maga a vörösiszap az említett lúgot leszámítva a – például a Bakonyban is honos – bauxit érc csökkentett alumíniumtartalmú verziója, egy semleges anyag. Az ajkai technológia leállításával nem maradt ilyen gyártás hazánkban. Jelenleg

a legnagyobb kockázatot a megszáradt iszapfelszín kiporzása, a finomra őrölt vörös por régen akár 20 kilométerre is eljutó felhői jelentik. Ezt véglegesen a tározók felszínének rekultivációja, tájba illesztése, komplett és fenntartható, saját vízháztartással rendelkező ökoszisztéma megteremtése oldja meg, ami mára a terület több mint 90 százalékára igaz. Cégünkre általában jellemző a fejlesztés, vállalkozó kedv, gyakori innováció. Az ipari hulladékkezelés különböző területeinek, illetve a jelentős környezeti károk felszámolásának egyik vezető hazai szereplőjeként hozzá vagyunk szokva a különböző kihívásokra adandó, fejlesztést igénylő feladatokhoz. Azonban ez a projekt még a mi életünkben is megkülönböztetett, mind méretében, mind komplexitásában, mind a várható hatásaiban különleges léptéket képvisel. Természetesen egy ilyen, jelentős erőforrásokat igénylő, de a gazdaság egészére pozitív hatást gyakorló, mindannyiunk környezetét kedvezően befolyásoló folyamat nem valósulhat meg a közösség, a hazai és az EU-s források időben és hatékonyan történő bevonása nélkül.

8,2 millió tonnát tárolnak belőle. Bár a vörösiszap magas lúgtartalma és a benne található nehézfémek miatt veszélyes hulladéknak minősül, olyan összetevőket is fel lehet fedezni benne, amelyek nemzetgazdasági szempontból értékesek lehetnek. Az úgynevezett ritkaföldfémek – mint például a szkandium vagy ittrium – olyan modern iparágakban hasznosulhatnak, mint a gépjárműgyártás vagy az elektronika. Mivel manapság hiány van ezekből a világpiacon, érdemes megfontolni egy olyan technológia létrehozását, amivel nagy mennyiségben lehetne kinyerni a vörösiszaptól ezeket az anyagokat. Itt jön a képbe az a hamarosan megkötendő megállapodás, amelynek egyik résztvevője a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézete, annak is az Iparbiztonsági Tanszéke. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel

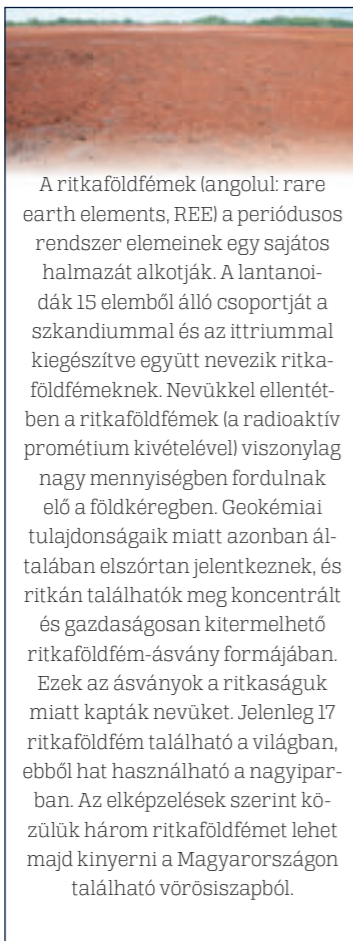
számítás, így a magyar állam sem mert belevágni a munkába. Most mi magunk próbálkozunk – teszi hozzá Pátzay György, aki szerint két fontos célt is elérnénk ezzel: egyrészt csökkentenénk a környezeti veszélyt, másrészt a nemzetgazdaság számára is értékes anyagot állíthatnánk elő. Eddig ugyanis csak tároltuk a vörösiszapot, ami potenciális veszélyt jelent a természeti környezet, az élővilág, és nem utolsósorban a lakosság számára is. A feldolgozással úgy hasznosulhat a veszélyes hulladék, hogy közben annak mennyisége is csökken. „A jelenlegi mennyiség azonban még évekig biztosíthatja az alapanyagot a hasznosítás során, így egy sikeres technológiával jelentős gazdasági haszonra is számíthat az ország” – véli a tanszékvezető.

Na de hogyan lesz itt hatékony technológia? – tehetjük fel a kérdést. A válasz a korábban említett együttműködés

részleteiben rejlik. A háromszereplős projekt első ütemében – várhatóan még az idén – a szakemberek pontosan meghatározzák majd a Magyarországon található vörösiszap mennyiségét és minőségét. Emellett gazdasági számításokat is végeznek, hogy megéri-e egyáltalán elkezdeni a munkát. Amennyiben zöld utat kapnak, következik magának a technológiának a megalkotása, előbb először laboratóriumi, később kisüzemi, majd nagyüzemi környezetben való tesztelése. Az első lépéshez a Tatai Környezetvédelmi Zrt. biztosítja a pénzügyi forrást, de Pátzay György szerint a második szakaszhoz

már pályázati pénzekre is szükség lesz. A tanszékvezető úgy látja, hogy a jelenlegi piaci folyamatok alapján megéri feldolgozni a vörösiszapot, hiszen a ritkaföldfémek világpiacon egyre magasabb. Ezeket a termékeket több országba is exportálhatnánk. Az egyetemi docens Görögországot hozza fel példának, amelynek jelentős exportja van ritkaföldfémekből. „Ha minden jól alakul, akár 3-4 év múlva már működhet is az a nagyüzemi létesítmény, amelyben ipari méretekben lehet majd a ritkaföldfémeket előállítani” – beszél a tervekről Pátzay György. A projektben való részvétel a konkrét cél elérése mellett egyéb pozitív eredményekkel is kecsegtet az NKE számára. „A munkafolyamatokban való részvétel mind oktatói, mind kutatói tevékenységünkre nagy hatással lehet, hiszen folyamatos tapasztalatszerzésre ad lehetőséget” – véli a tanszékvezető.

A NKE Katasztrófavédelmi Intézetében jelenleg három tanszék működik, közülük az iparbiztonsági öt fő területen végez oktatói-kutatói munkát. A veszélyes üzemek és technológiák kutatása mellett a veszélyes szállítmányokkal, a létfontosságú infrastruktúrák, valamint a nukleáris rendszerek védelmével és a vízgazdálkodáshoz kapcsolódó kockázatok felmérésével foglalkoznak. A létfontosságú infrastruktúrákhoz tartoznak például az autópályák, a különböző erőművek vagy az infokommunikációs rendszerek. Az iparbiztonsági tanszék az NKE-hez tartozik hivatalosan, egyben a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) háttérintézménye is. Korábban mindig az OKF-től kapták a felkéréseket, feladatokat, az általuk meghatározott célok elérése érdekében kutattak, vizsgálták. „A vörösiszap hasznosításához kapcsolódó projekt az első olyan ipari kapcsolatunk, amelyet nemcsak az OKF közvetítésével szereztünk meg, hanem közvetlenül is minket kértek fel a munkára. Ez az egyetem számára is fontos mérőszám lehet” – véli Pátzay György. ●

A ritkaföldfémek (angolul: rare earth elements, REE) a periódusos rendszer elemeinek egy sajátos halmazát alkotják. A lantanoidák 15 elemből álló csoportját a szkandiummal és az ittriummal kiegészítve együtt nevezik ritkaföldfémeknek. Nevükkel ellentétben a ritkaföldfémek (a radioaktív prométium kivételével) viszonylag nagy mennyiségben fordulnak elő a földkéregben. Geokémiai tulajdonságaik miatt azonban általában elszórta jelentkezik, és ritkán található meg koncentrált és gazdaságosan kitermelhető ritkaföldfém-ásvány formájában. Ezek az ásványok a ritkaságuk miatt kapták nevüket. Jelenleg 17 ritkaföldfém található a világban, ebből hat használható a nagyiparban. Az elképzelések szerint közülük három ritkaföldfém lehet majd kinyerni a Magyarországon található vörösiszaptól.

Had- és Rendészettudományi Szekció

először civil egyetemen

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: BALÁZS GUSZTÁV

15 első, 15 második és 10 harmadik helyezést, valamint számos különdíjat nyertek az NKE hallgatói Gödöllőn, a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán megrendezett XXXII. OTDK Had- és Rendészettudományi Szekciójában.

Hét felsőoktatási intézmény, tizenhat tagozatban, több mint száznegyven pályamunkával szállt versenybe és mérte össze tudását Gödöllőn, a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán, a XXXII. OTDK Had- és Rendészettudományi Szekciójában. A hallgatók a pályamunkákat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karáról, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karáról, a Szent István Egyetemről, a Budapesti Corvinus Egyetemről, a Budapesti Gazdasági Főiskoláról, a Nyugatmagyarországi Egyetemről, a Szegedi Tudományegyetemről, illetve az Eszterházy Károly Főiskoláról nyújtották be. A Had- és Rendészettudományi Szakmai Bizottság a pályaműveket témájuk alapján tizenhat tagozatba sorolta: Biztonság- és védelempolitika elmélete, Biztonság- és védelempolitika gyakorlata, Bűnügy

és kriminalisztika, Haditechnika és biztonságtechnika, Hadművészet története, Hadtörténelem, Rendészettörténet, Iparbiztonság, Katasztrófavédelem és környezetbiztonság, Katonai műveletek, Kriminológia, Logisztika, Rendészet, Társadalomtudomány, Tűzvédelem és mentésirányítás, Vám- és jövedéki igazgatás, valamint Védelmi elektronika és infokommunikáció. Az I. Hadtudományi Szekciót 1989-ben, a XIX. OTDK keretén belül rendezték meg, mostanáig minden évben az NKE jogelőd intézményei szervezésében. „Évek óta egyik fő törekvésünk, hogy hangsúlyozzuk a had- és rendészettudományok interdiszciplinaritását, tekintettel arra, hogy más tudományterületeknek is lehetnek, illetve bizonyítottan vannak ilyen jellegű vonatkozásai” – hangoztatta Dr. Németh András százados, ügyvezető társelnök, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

egyetemi docense, az NKE TDT-elnöke. A had- és rendészettudománynak számos olyan aspektusa van, amelynek kutatásával foglalkozhatnak más felsőoktatási intézmények hallgatói is. A szekció minél szélesebb körű nyitásával szeretnék bevonni a magyarországi és határon túli magyar egyetemek interdiszciplináris tudományterületeken tanulmányokat folytató hallgatóit a had- és rendészettudományok területén folyó kutatásokba, ezáltal fokozva a versenyhelyezet – fejezte be gondolatait Dr. Németh András.

Prof. Dr. Szilágyi Tivadar, a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyetemi tanára, tudományos dékánhelyettes, a szekció ügyvezető elnöke szerint a rendezvény célja a had- és rendészettudomány területén kutatást végző hallgatók tudományos teljesítményének >>

minél szélesebb körben történő bemutatása, elismerése, valamint a két szervező intézmény kapcsolatrendszerének erősítése. „Büszke vagyok arra, hogy olyan egyetemen dolgozom, amely Szent István nevét viseli és arra is, hogy a HHK jogelődje, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem volt az alma materem. Hét évig voltam az intézmény rektorhelyettese. Történelmi jelentőségűnek tartom azt, hogy civil egyetem lett a házigazdája a Had- és Rendészettudományi Szekciónak. Az NKE-vel közös konferenciákat

szervezünk, kutatásokat folytatunk. A Honvédelmi Minisztériummal, a Belügyminisztériummal, a Magyar Honvédséggel, az Országos Rendőr-főkapitánysággal, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal, valamint a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságával kiváló munkakapcsolatban vagyunk. Azt vallom, hogy minden

témának van biztonsági aspektusa, ezt megerősíti Dr. Pírityi Sándor biztonságpolitikai és katonai szakíró gondolatsora is,

amely szerint »mindenféle biztonság az egyén és a család biztonságával kezdődik, az pedig az élethez, az emberhez méltó élethez való jog érvényesítésének követelménye. A következő láncszem a társadalom biztonsága, amelyet az állam biztonsága és a világ, az emberiség biztonsága követ.« Egyetemünk Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara az országban elsőként hozta létre a Civil Biztonság- és Védelemtudományi Tanszéket, amelynek feladata a biztonság és a védelem kultúrájának közvetítése az egyetemi hallgatóság és

a felnőtt társadalom számára. Ezzel is azt bizonyítva és kinyilvánítva, hogy a biztonság és a védelem kultúrájának egyetemes ismerete az értelmiségi képzés része." A gödöllői verseny megvalósításában társszervezőként az NKE HHK vett részt. A rendezvény fővédnökei az egyetem fenntartó minisztériumainak miniszterei voltak: Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter, Dr. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter, Dr. Pintér Sándor belügyminiszter és Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter. ●

AZ NKE HALLGATÓINAK EREDMÉNYEI A 2015. ÉVI A XXXII. OTDK HAD- ÉS RENDÉSZETTUDOMÁNYI SZEKCIÓJÁBAN

I. HELYEZÉSEK

Biztonság- és Védelempolitika Elmélete Tagozat
Szerző: **Agócs Endre Benedek, HHK/NETK**
Dolgozat címe: Minimális elrettentés és az Egyesült Államok nukleáris stratégiája
Témavezető: Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet egyetemi docens, HHK

Biztonság- és Védelempolitika Gyakorlata Tagozat
Szerző: **Berta Szilárd, HHK/NETK**
Dolgozat címe: A tranzit államok szerepe az orosz szénhidrogének exportjában
Témavezető: Dr. Kaiser Ferenc egyetemi docens, HHK

Bűnügy és Kriminálisztika Tagozat
Szerző: **Metzger Máté, RTK**
Dolgozat címe: A vérfoltmorfológia alkalmazása a nyomozásban és a bizonyításban
Témavezető: Nyilasi Tibor szaktanár, RTK

Haditechnika és Biztonságtechnika Tagozat
Szerző: **Szatmári András, HHK**
Dolgozat címe: A 7,62mm-es AMP puskagránátlövő gépkarabély
Témavezető: Pap Péter

Hadművészet Története Tagozat
Szerző: **Somogyi Zoltán, HHK**
Dolgozat címe: A Császári és Királyi 44. gyalogezred harcái és ezek tapasztalatai
Témavezető: Dr. Kaló József ezredes, HHK

Hadtörténelem, Rendészettörténet Tagozat
Szerző: **Palágyi Gáspár, HHK**
Dolgozat címe: 1956 a hadtudományban
Témavezető: dr. Forgács Balázs főhadnagy, egyetemi docens, HHK

Iparbiztonság Tagozat
Szerző: **Ronyecz Lilla, HHK/KVI**
Dolgozat címe: Veszélyes üzemekkel kapcsolatos kockázat és következményelemző eszközök alkalmazása Magyarországon
Témavezető: Dr. Kátai-Urbán Lajos t. alezredes, egyetemi docens és Dr. Vass Gyula t. ezredes, HHK
Katasztrófavédelem és Környezetbiztonság Tagozat
Szerző: **Kátai-Urbán Maxim, HHK/KVI**

Dolgozat címe: Lakosságvédelmi célú vegyi- és sugárfelderítés Magyarországon
Témavezetők: Prof. Dr. Szakál Béla, SZIE YMÉK és Dr. Endrédi István egyetemi docens, HHK

Katonai Műveletek Tagozat
Szerző: **Szabó Gergő, HHK**
Dolgozat címe: Stratégiai kommunikáció
Témavezetők: Dr. Parkas Tibor százados, egyetemi adjunktus, HHK és Németh József Lajos egyetemi adjunktus, HHK

Logisztika Tagozat
Szerző: **Radácsi Szabolcs, HHK**
Dolgozat címe: A VOLÁNBUSZ Zrt. forgalomirányító rendszerének jelenlegi helyzete, fejlesztésének lehetőségei
Témavezető: Dr. Fábos Róbert okl. mk. őrnagy, adjunktus, HHK

Rendészet Tagozat
Szerző: **Balogh Zoltán, RTK**
Dolgozat címe: Cigarettcempészet a szatmári térségben közlekedésrendészeti szemmel
Témavezető: Dr. Major Róbert r. alezredes, főiskolai docens, RTK

Társadalomtudomány Tagozat
Szerző: **Sándor Anita, RTK**
Dolgozat címe: Összefüggések vizsgálata a machiavellizmus, a szociális együttműködés és a konfliktuskezelés között vámos hallgatók és dolgozók körében
Témavezető: Kovács Daniella egyetemi tanársegéd, RTK

Tűzvédelem és Mentésirányítás Tagozat
Szerző: **Keresztes László, HHK**
Dolgozat címe: Gázvezetékknél történő beavatkozások elemzése
Témavezető: Dr. Restás Ágoston egyetemi docens, HHK

Vám- és Jövedéki Igazgatás Tagozat
Szerző: **Szigeti Gabriella, RTK**
Dolgozat címe: Az általános forgalmi adóra elkövetett költségvetési csalás büntett felderítésének általános vázlata

Témavezetők: Dr. Gáspár Miklós r. alezredes, szaktanár, RTK és Dr. Dávid Róbert p. alezredes, RTK
Védelmi Elektronika és Infokommunikáció Tagozat
Szerző: **Szegedi Péter, HHK**
Dolgozat címe: Kripto eszköz előállítás és alkalmazásának lehetőségei a Magyar Honvédségben
Témavezetők: Dr. Muha Lajos főiskolai tanár, HHK és Dobi Sándor, osztályvezető, HM EI ZRT.

II. HELYEZÉSEK

Biztonság- és Védelempolitika Elmélete Tagozat
Szerző: **Szabó Albert, HHK/NETK**
Dolgozat címe: Az Egyesült Államok és a „sequestration” folyamat stratégiai és költségvetési jövőképe 2014-ben
Témavezető: Csiki Tamás tudományos munkatárs, SVKK

Biztonság- és Védelempolitika Gyakorlata Tagozat
Szerző: **Pap Boglárka, HHK/NETK**
Dolgozat címe: A Közép-afrikai Köztársaság válsága
Témavezető: Dr. Marsai Viktor tanársegéd, HHK

Bűnügy és Kriminálisztika Tagozat
Szerző: **Szauer Balázs, RTK**
Dolgozat címe: Az áruházi ruhalopások kriminálisztikai aspektusai
Témavezető: Dr. Bói László r. őrnagy, RTK

Haditechnika és Biztonságtechnika Tagozat
Szerző: **Kiss Levente Ferenc, HHK**
Dolgozat címe: Magyar Honvédségben rendszerített tűzseréssz eszközök és azok lehetséges fejlesztési irányai
Témavezető: Dr. Kovács Zoltán alezredes, egyetemi docens, HHK

Hadművészet Története Tagozat
Szerző: **Szűcs Bence, HHK**
Dolgozat címe: Német vitorlások az Albert-csatorna felett – avagy a Fallschirmjagerek támadása a belga erődrendszer mentén
Témavezető: Dr. Kaló József adjunktus, HHK

Hadtörténelem, Rendészettörténet Tagozat
Szerző: **Pécsi Zsófia, RTK**

Dolgozat címe: Migráció és emigráció a XX. századi Magyarországon, különös tekintettel az 1956-os forradalom időszakára
Témavezető: dr. Lőrincz Aranka egyetemi tanársegéd, RTK

Iparbiztonság Tagozat
Szerző: **Ragács Nikoletta-Nagy Beáta, HHK**
Dolgozat címe: A katasztrófavédelem supervisor ellenőrzésének elemzése az integrált hatósági tevékenység tükrében
Témavezető: Cséplő Zoltán t. alezredes, Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Dr. Kátai-Urbán Lajos t. alezredes, egyetemi docens, HHK

Katasztrófavédelem és Környezetbiztonság Tagozat
Szerző: **Faludi Orsolya, HHK/KVI**
Dolgozat címe: A vegyi terrorizmus jellemzői, veszélyei és az ellene való védekezés lehetőségei
Témavezetők: Dr. Földi László alezredes, egyetemi docens, HHK

Katonai Műveletek Tagozat
Szerző: **Bokros Tünde Ibolya, HHK/NETK**
Dolgozat címe: Korunk hadviselésében alkalmazott egyes eljárások vizsgálata és alkalmazhatóságuk az afganisztáni katonai beavatkozásban 2001 után
Témavezetők: Dr. Boldizsár Gábor ezredes, egyetemi docens, HHK

Kriminológia Tagozat
Szerző: **Sárközi Mónika, RTK**
Dolgozat címe: Terrorista taktikák bemutatása és ismeretének jelentősége a rendészeti képzésben
Témavezető: Vajda András r. alezredes, egyetemi tanársegéd, RTK

Logisztika Tagozat
Szerző: **Kovács Márton, HHK**
Dolgozat címe: Magyar és más nemzetek béketámogató műveletekben résztvevő állományai személyi járandóságainak összehasonlítása
Témavezető: Tófalvi Dániel pénzügyi főtitás, HM

Rendészet Tagozat
Szerző: **Papp Csaba, RTK**
Dolgozat címe: A motorkerékpáros védőruházat használatának jellemzői Magyarországon

Témavezető: Mészáros Gábor r. alezredes, főiskolai docens, RTK

Társadalomtudomány Tagozat
Szerző: **Göblyös Bence, HHK**
Dolgozat címe: A nem lövés jelensége, szerepének csökkentése
Témavezető: Dr. Szekeres György alezredes, egyetemi adjunktus, HHK

Vám- és Jövedéki Igazgatás Tagozat
Szerző: **Karacs István, RTK**
Dolgozat címe: A záhonyi nemzetközi határátkelőhelyen zajló árucempészetekhez kapcsolódó pénzügyi, rendészeti feladatok
Témavezetők: Dr. Szabó Andrea p. alezredes, tanszékvezető, RTK

Védelmi Elektronika és Infokommunikáció Tagozat
Szerző: **Simon Zoltán Tamás, HHK**
Dolgozat címe: Informatikai hálózatok vizsgálata etikus hacker szemszögéből
Témavezetők: Serege Gábor, HHK

III. HELYEZÉSEK

Biztonság- és Védelempolitika Elmélete Tagozat
Szerző: **Veres Attila, HHK/NBI**
Dolgozat címe: Afganisztán jövője az ISAF kivonását követően
Témavezető: Dr. habil. Kis-Benedek József c. egyetemi tanár, BCE GTK

Bűnügy és Kriminálisztika Tagozat
Szerző: **Kaszányi Patrik, RTK**
Dolgozat címe: A bankkártyákkal való visszaélés gazdaságvédelmi vetülete
Témavezető: Dr. Simon Béla r. őrnagy, tanársegéd, RTK

Haditechnika és Biztonságtechnika Tagozat
Szerző: **Hetesi Gábor, RTK**
Dolgozat címe: Irodaházak komplex védelme
Témavezető: Dr. Márton András, RTK

Hadművészet Története Tagozat
Szerző: **Nagy Kinga Gabriella, HHK**
Dolgozat címe: Rohamsapatok az I. világháborúban

Témavezető: Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes, MTA doktora, HHK

Iparbiztonság Tagozat
Szerző: **Balogh Zsolt, RTK/KVI**
Dolgozat címe: Gyógyszergyártási tevékenységgel kapcsolatos iparbiztonsági feladatok vizsgálata
Témavezető: Dr. Kátai-Urbán Lajos t. alezredes, egyetemi docens, HHK

Kriminológia Tagozat
Szerző: **Molnár Ildikó, RTK**
Dolgozat címe: A rendőrség társadalmi megítélése a korrupción keres- ztül
Témavezető: Mészáros Gábor r. alezredes, RTK

Logisztika Tagozat
Szerző: **Szendi Zoltán, HHK**
Dolgozat címe: A Magyar Honvédség által végrehajtott közúti veszélyes anyag szállítás szabályozásának harmonizálási lehetőségei a polgári jogrenddel
Témavezető: Dr. Szász Gábor egyetemi docens, HHK

Rendészet Tagozat
Szerző: **Balog Klaudia, RTK**
Dolgozat címe: Vadászat Magyarországon
Témavezető: Molnár Ákos r. őrnagy, egyetemi tanársegéd, RTK

Szerző: Villás Dominika, RTK
Dolgozat címe: A Természet nevében!
Témavezető: Dr. Tihanyi Miklós r. őrnagy, egyetemi tanársegéd, RTK

Társadalomtudomány Tagozat
Szerző: **Vágner Zsófia, RTK**
Dolgozat címe: Fiatalok bűnözővé válásának szociológiai háttere
Témavezető: Dr. Tarján Gábor főiskolai docens, RTK

Védelmi Elektronika és Infokommunikáció Tagozat
Szerző: **Mészáros Dalma Edina, HHK**
Dolgozat címe: TMPO512 rádiófrekvenciás zavaró berendezés kiképzési feladatainak támogatása informatikai megoldásokkal
Témavezetők: Dr. Ványa László ezredes, egyetemi docens, HHK

Nyeregben a Ludovika Huszár Díszszakasz

SZÖVEG: SZABÓ TIBOR
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

2014 nyarán indult kezdeményezés a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen a Ludovika Huszár Díszszakasz felállítására, amelynek fő célja a hagyományőrzés.

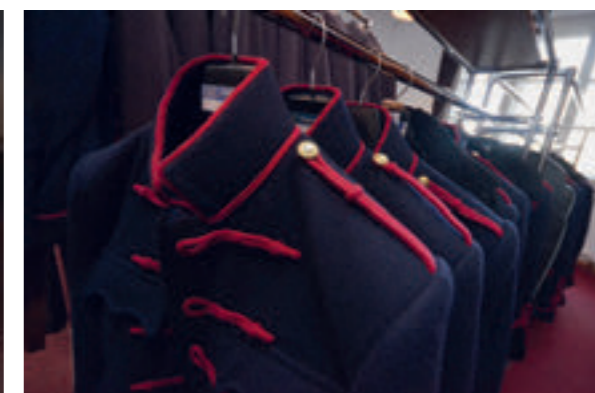
○ Mit kell tudnunk a Ludovika Huszár Díszszakaszról, milyen céllal jött létre? Kovács Gábor: A Ludovika Huszár Díszszakasz egyedülálló az országban, és azzal a céllal alakult meg, hogy a Ludovika hagyományait ápolja. A díszszakaszt egy nyertes pályázatnak köszönhetően sikerült létrehozni, amelynek eredményeként húszmillió forintot kapott az NKE Sportegyesülete. Ebből az összegből sikerült elkészíteni a huszár teljes felszerelését, ami pontosan három tiszti és tizenhét legénységi ruhát jelent. Hozzá kell fűznöm, hogy időközben elkezdtek a díszszakaszba jelentkezett hallgatók lovas kiképzését. Csömörön szerveztünk nekik lovastáborot, ahol meggyőződhattünk a lovas tudásukról. Sajnos kevesen feleltek meg a követelményeknek, ezért hogy teljes legyen a díszszakasz létszáma a toborzás még folyamatban van. Úgy gondolom, hogy a közeljövőben ez a probléma is megoldódik, hiszen próbálunk minél nagyobb kedvet csinálni a fiataloknak a lovagláshoz. Megszerveztük, hogy a hallgatók hetente kétszer lovagolhatnak Csömörön. A gyakorlati képzés mellett az elméleti oktatásra is nagy hangsúlyt

fektetünk, ezért a terveink között szerepel egy e-learning tananyag összeállítása. A hallgatóknak egyébként már most is elérhető a tananyag egy része, és a díszszakaszba jelentkezőket hamarosan szeretnénk levizsgáztatni. Ennek az a célja, hogy a huszár hagyományőrzés egyfajta kiváltságot jelentsen, hogy csak az a hallgató állhasson a Ludovika Huszár Díszszakasznál csatasorba, aki arra érdemes, tehát csak a legjobbak csatlakozzanak hozzánk, akik büszkék legyenek arra, hogy huszárok lesznek.

○ Az előbb említett tananyag pontosan miből áll, milyen ismereteket kell a huszárjelölteknek elsajátítani? K. G. A tananyag több részből áll, az egyik a lovas tudást méri. Van egy kifejezetten jó vizsgakönyvünk, amely minden olyan ismeretet, tudnivalót tartalmaz, amely alapján a hallgatók felkészülhetnek a vizsgára. A tananyag másik része a huszárság történetével foglalkozik, a harmadik a huszárok haditetteiről szól, amely egyfajta történelmi áttekintést ad ebben a témában. A negyedik fejezet a huszárok ruházatát, felszerelését ismerteti. Az utolsó témakör pedig az úgynevezett alaki

fogásokról szól, amely talán a legnehezebb résznek számít az oktatási anyagban, hiszen ehhez lóra van szükségünk, de igyekszünk ezt a kérdést is megoldani. Ezzel kapcsolatban jelenleg is tárgyalunk több céggel. A terveink között szerepel egy háromoldalú együttműködési megállapodás megkötése, amely az NKE, a Magyar Lovas Szövetség és az NKE Sportegyesülete között jönne létre. Ez biztosítaná azt, hogy a Magyar Lovas Szövetség támogathassa az egyetemünkön folyó lovas munkát. Ha ez megvalósul, akkor lehetőségünk lesz arra, hogy a Tattersallban (*Nemzeti Lovarda, Richard Tattersall angol lókereskedő nevéből mintegy védjegyként, a pestiek csak „Tattersall”-ként emlegetik - a szerk.*) tartassunk néhány lovat és ott gyakorolhassanak a hallgatóink addig, amíg meg nem valósul a lovas projekt. Van egy olyan lehetőség is, hogy Bábolnáról kapnánk nyolc-, illetve tízéves lovakat ingyen, ennek a kivitelezhetőségét egyelőre még vizsgáljuk.

○ Ha jól tudom, már bemutatkozott a Ludovika Huszár Díszszakasz? K. G. Valóban így van, a Ludovika Huszár Díszszakasz a Hadtudományi és

Honvédtisztképző Karon megrendezett Szent Borbála-napi ünnepségen, a tűzerek napján mutatkozott be, ahol díszőrséget adtak. Második alkalommal pedig Sopronban, a limanovai csata emlékére rendezett emlékműavatáson és koszorúzáson vettek részt, ahol beszédet mondott Hende Csaba honvédelmi miniszter. A díszszakasz első hivatalos bemutatkozása 2015. május 16-án, a Ludovika Fesztiválon lesz, ahol egy zászlóátadási ünnepséget tervezünk, és itt adjuk át a kinevezési lapokat a Ludovika Huszár Díszszakasz tagjainak, akik megkapják az eredeti ludovikás huszár kitűző másolatát. Itt lesz majd a szalagtűzés és az alapító okirat átadása is. Utána pedig a fesztiválózó tömeg előtt a díszszakasz ünnepélyesen elvonul lóháton. Terveink szerint huszárjaink öt lóval vonulnak majd fel az Orczy-parkban. Magához a Ludovika-léthez, ha fogalmazhatok így,

hozzá tartozik a hagyományápolás. A díszszakasz a Ludovika száz napos ünnepségének a tradícióját, amely a tisztavatást száz nappal megelőző ünnepséget jelenti, az 1. honvéd huszárezred hagyományait, emlékeit ápolva színesíti. Egész évre elkészült az a programterv, amely jelzi, hogy hol, milyen eseményeken szerepel majd a Ludovika Huszár Díszszakasz. Elsősorban huszártalálkozókon szeretnénk majd képviselni az egyetemet.

○ Lehet-e még jelentkezni Ludovika Huszár Díszszakaszba? K. G. Várunk még jelentkezőket a díszszakaszba. Igaz az első időszakban azt mondtuk, hogy csak férfiakat szeretnénk huszárjaink között látni, de mivel a lovaglás női sport is, hölgyeket is szívesen látunk. A jelentkezés feltétele, hogy az illető az NKE oktatója vagy hallgatója, illetve az NKE Sportegyesület Lovas Szakosztályának tagja legyen.

Gyakorlatilag a Ludovika Huszár Díszszakasz az NKE SE egyik szakosztálya. Szervezünk szabadidős programokat, például alakuló vacsorát is a huszárjainknak, hogy összekovácsoljuk a tagságot, illetve terveink között szerepel a Hadtörténelmi Múzeum meglátogatása.

○ Információim szerint egy oktatófilm is készül a díszszakasz közreműködésével, erről mit tudna mondani? K. G. Ez valóban így van. Gál András Levente, egyetemünk díszpolgára ennek a fő mozgatórugója, ő a zászlóadómozgató is, és támogatja az egész projektet. A jövőben szeretnénk újra pályázatot benyújtani, amelyből finanszíroznánk az oktatófilm elkészítését is, illetve az e-learning tananyag feldolgozását, valamint a lovas oktatást, így önerőből valósíthatnánk meg az előbb említett terveket.

DR. HORVÁTH TIBOR ezredes, a Ludovika Huszár Díszszakasz parancsnoka a Bonum Publicumnak elmondta, hogy a díszszakasz az 1. Honvéd Huszárezred hagyományainak ápolására jött létre. A Ludovika Akadémiának korábban nem volt ilyen díszalegysége, tehát az 1. Honvéd Huszárezred felszerelése, ruházata, fegyverei adták a mintát a Ludovika Huszár Díszszakasznak. A felszerelési tárgyak beszerzése nem volt egyszerű feladat, hiszen ezeket nem lehet üzletben megvásárolni. A csizmákat, a huszár ruházatot, az úgynevezett atillákat, a zubbonyokat méret után kellett elkészíttetni a díszszakaszba jelentkezett hallgatóknak és tiszteknek. Igazi kurióznak számít a felszerelésekkel kapcsolatban, hogy a tiszti kardokat Németországból, míg a legénységi kardokat Indiából sikerült beszerezni. A díszszakasz parancsnoka hozzátette, hogy a felszerelések mellett rendkívül fontos a huszárok lovas tudása. Február eleje óta hetente két alkalommal járnak ki lovagolni a fiatal huszárok Csömörrre, hogy biztosan üljenek majd a nyeregben. Ezekon az edzéseken öt fő napi egy órát lovagolhat a Kisfedeles Lovasiskola és Póni Klub jóvoltából, tehát olyan edzők képzik itt ki a díszszakasz huszárjait, akik sokéves lovas tapasztalattal rendelkeznek. A lovaglás tekintetében két részre lehet osztani a csapatot, vannak a tapasztalt lovasok, akik a különböző lovaglói alakzatokat és jármódokat, mint például a lépést, ügetést és a vágást gyakorolják. Vannak olyanok, akik szinte a nulláról kezdték a lovaglást. Ők futószárral indítják az edzéseket, és néhány óra futószárazás után próbálják meg elsajátítani a lovaglás alapjait. A cél az, hogy a fiatal huszárok biztosan üljék meg a lovat és jól érezzék magukat a nyeregben. ●

Egyenruha mint tradíció

Az uniformisról

SZÖVEG: SÁGVÁRI GYÖRGY TÖRTÉNÉSZ

Külsőnk jelek halmaza. Minden, amit magunkon hordunk, jelzi hovatarozásunkat, egyedivé vagy éppen másokhoz hasonlónvá tesz bennünket, hangsúlyozza vagy elfedi személyiségünket. Hétköznap megfogalmazásban: a ruha maga az ember.

A külső alakítása mindig tudatos tevékenység, rajta keresztül adunk másoknak információkat, nemünkről, életkorunkról, foglalkozásunkról, valamely közösséghez tartozásunkról, társadalmi státuszunkról, anyagi képességeinkről, habitusunkról, szándékainkról. Az így megtervezett külső valójában maga a virtuális ember. Ugyanez a szerepe évezredek óta a katonaruhának is. Különböző kultúrákban más és más volt, koronként, hadseregként változott, a kihívásokhoz idomult, hivatása azonban mindig maradt: kifejezni mindenekelőtt a katonai mivoltot, a szakmai specializálódást, jelezni az adott közösséghez, a hadsereghez, azon belül is valamely konkrét fegyvernemhez, csapatnemhez, alakulathoz tartozást, a közösségi hierarchiában elért rangot, a szolgálati viszonyt, a betöltött pozíciót, még az időleges szerepeket is, az előmenetelt és az egyéni kvalitást. Katonaruha, hadi viselet, harci öltözet, uniformis – egymáshoz közeli fogalmak, a különbség köztük mégis elég nagy. A hadi viselet gyűjtőfogalom, körébe tartozik, kortól függetlenül minden katonai-szakmai külső, egyéné és csoporté egyaránt. Gyűjtőfogalom a katonaruha is. A harci öltözet rendeltetésénél fogva speciális munkaruha. Az uniformis szűkebb jelentésű, eleve csoportviseletet feltételez, egyformaságot, több ember külső egyezését, rendszerezett, szabályozott viseletét. Ebben rejlik viseleti többlete. Az uniformisnak „csak” háromszáz éves múltja van, a hadi viseletnek sokszorta száz. Uniformisról azóta beszélhetünk, hogy Európa hadi színpadán, a 17. század második felében megjelentek az állandó hadseregek, hadi viseletről, harci öltözetről azóta, amióta a háborúkról.

A modern uniformis a kora újkor hadügyi forradalmának mellékterméke. Kiteljesedése együtt halad az állandó hadseregek intézményesedésével, amely a kontinens országaiban – kisebb-nagyobb fáziseltolódásokkal – a 18. század közepére fejeződött be. A hadseregek új ruházattási rendszerének alapja a felügyelt központi ellátás lett, amely az alapanyagok és/vagy késztermékek állami beszerzésén, a gyártás racionalizálásán (konfekcionálás), a kész ruházat normatívák szerinti szétosztásán, a rendszeres juttatáson és a kiosztott javak felhasználásának ellenőrzésén nyugodott. Mindennek

Csokonai Vitéz Mihály például ekként dicsérte a magyar vitézi ruhát:

„Gavallérok minden nemzet közül telnek, Kik a néző szemtől csudát érdemelnek. Mindeniknek cifrán csillog ruházatja, De magát a magyar dicsőbbnek mutatja.”

intézményi hátterét a hadbiztos rendszer keretében kiépített szigorú adminisztráció garantálta. Nem volt ez másként a magyar katonaruha esetében sem. A „csillogó, cifra ruházat” maga a magyar gavallér, a kor közgondolkodásában természetesen a magyar huszár, még általánosabban maga a magyar katona. Különleges volt valóban a magyar „gavallér ruházat”, annyira bizonyosan, mint minden más nemzet katonaruhája. Hol

harcra, hol parádéra való volt, hol erőt sugárzott, hol eleganciát, adott esetben szükségszerűen marcona volt, férfias, máskor – Zrínyi Miklós szavaival – „elasszonyosodott”. Lett olcsó, 20. századi, olykor silány minőségű konfekciótermék, tömegegyenruha vagy éppen szinte egyedi tervezésű, precízen kidolgozott praktikus harci öltözet, miként napjainkban. Évszázadok alatt, ahogy komfortosodott a hadsereg, ahogy gyarapodtak anyagi képességei, úgy differenciálódott a hajdan egyöltözötű egyenruha. A katona máshogy öltözködött ünnepen, máshogy hétköznapokon, idővel lett parádéra való díszegyenruhája és tábori egyenruhája, a katonai terminológia megkülönböztetett menetöltözetet, szolgálati öltözetet, a tisztikarnak volt társasági és korzóra való ún. „kényelmes öltözet”, közkatonáknak kimenő és hadi/gyakorló öltözet – ahogy a társadalmi normák, az úri etikett és katonai-szakmai kihívások megkívánták.

Ahány hadsereg, annyi uniformis. Mind különböznek egymástól, hol színben, hol szabásban, díszítményekben, felségjelekben. Egy dologban azonban biztosan hasonlítanak: közösségi szimbólumok. Aki egyenruhát vett vagy vesz magára akár önként, akár kényszerből, azzal mindenkor egy adott közösséghez tartozását jelzi. ●

„Minél többen vagyunk, annál jobban tudunk egymásnak segíteni”

Öregdiák-találkozót szervezett az Alumni

SZÖVEG ÉS FOTÓ: SZABÓ TIBOR

Először rendeztek öregdiák-találkozót Szentendrén a Kossuth Lajos Katonai Főiskola egykori hallgatóinak és tanárainak a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Alumni-szervezetének közreműködésével.

A Kossuth Lajos Katonai Főiskola mintegy harminc éven át a szentendrei MH Altiszi Akadémia épületében működött 1967-től 1996-ig. Az intézményben parancsnokokat, tiszteket képeztek a honvédség és a határőrség számára, magas színvonalon. Dr. Benkó Tibor, a Honvéd Vezérkar főnöke is itt végzett, ezért is viseli szívén a jelenleg itt működő Altiszi Akadémia sorsát. „Az oktatást, a felkészítést, a kiképzést, amely a katonák alkalmazhatóságának az alapját adja,

mindig előtérbe kell helyezni” – mondta a találkozón elhangzott beszédében. Hozzáfűzte, a tisztképzés alapjait a Ludovika Akadémián rakták le, ezért véleménye szerint a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karnak át kell költöznie a Ludovikára, mert a modern tisztképzés feltételeihez ott minden adott. A Kossuth Lajos Katonai Főiskola emléke fontos, hiszen „nem szabad elfelejtenünk a múltunkat, azt ápolni kell, és erre kell építeni a jövőt”. A vezérkar főnöke a szervezőknek megköszönte azt az áldozatos munkát, amivel lehetővé tették, hogy az öregdiákok

és az oktatók találkozhassanak Szentendrén, és teljes mértékben egyetért azzal a gondolattal, hogy legyen folytatása az ilyen és ehhez hasonló rendezvényeknek. „Szeretném, ha a Magyar Honvédség, a magyar katonák továbbra is bizonyítanák azt, hogy mind egy, mi történt az elmúlt időszakokban, a történelem folyamán, biztos vagyok abban, hogy mindenki a jobb lehetőségekért harcolt. Egymást kell segítenünk és támogatnunk, ez a legfontosabb.” A tervezett katonai életpályáról Benkó Tibor elmondta: lehetőséget ad arra, hogy a katona katona maradhasson

BORDÁS RITÁT, AZ ALUMNI KOORDINÁTORÁT A TERVEKRŐL, A SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK LÉNYEGÉRŐL KÉRDEZTÜK.

A szentendrei öregdiák-találkozót szervező Alumni-szervezetet 2012-ben alapították az NKE-n. 2014 májusától Bordás Rita látja el az Alumni koordinátori feladatait, aki elmondta: a szervezet elsődleges célja az, hogy minél több régi NKE-s vagy annak jogelődjénél végzett hallgató csatlakozzon a közösséghez. Ahogyan fogalmazott: „Minél többen vagyunk, annál jobban tudunk egymásnak segíteni.” A szentendrei találkozó előtt a Kossuth Lajos Katonai Főiskola volt kultúr-tisztje kereste meg a szervezetet, hogy szeretnének egy találkozót szervezni az öregdiákoknak és tanároknak. Ehhez kérték az Alumni segítségét. A főiskolán végzett az NKE két rektorhelyettese, Dr. Kovács Gábor dandártábornok és Prof. Dr. Padányi József dandártábornok, illetve Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja is.

Bordás Rita kiemelte: nagyon fontos, hogy az Alumni mentorrendszerrel támogassa a jelenlegi hallgatókat. Például ha van egy frissen végzett KTK-s, akkor legyen egy alumnis, aki

mindaddig, amíg ő a legjobb azon a területen, de nem szabad megengedni azt, hogy utána földönfutóvá váljon. Erről kell szólnia az új életpályának. Az eseményen részt vett Prof. Dr. Padányi József dandártábornok, aki maga is a Kossuth falai között tanult. Az NKE tudományos rektorhelyettese bemutatta az NKE-n folyó képzést, és méltatta az egyetem Alumni szervezetét, amiért jelentős erőfeszítéseket tesz azért, hogy ezt a szerteágazó múltat összefogja, és megteremtse annak a lehetőségét, hogy újra találkozhassanak egymással az öregdiákok és az oktatók. „Fontos, hogy ennek a rendezvénynek legközelebb már a felújított Ludovika Főépülete adjon otthont.”

Szabó János nyugállományú vezérőrnagy, a főiskola egykori parancsnoka azért tartja kiemelkedőnek a találkozót, mert amióta a Kossuth megszűnt, az egykori hallgatók egyszer sem jöttek még össze. Pedig ennek már 19 éve. Ő 1988-tól, a főiskola utolsó nyolc évét töltötte itt. „Akkor már nagyjából megnyíltak a határok, és sok külföldi iskolával vették fel a kapcsolatot. Azok a külföldi hallgatók, akik ebben az időszakban itt tanultak a főiskolán,

mind azt mondták, hogy ez Európa egyik legmagasabb színvonalú tisztképző iskolája, ugyanis a kontinensen nem volt jellemző, hogy egyszerre katonai és polgári diplomát is kapnak az itt végzettek. Ez arra volt jó, ha valaki valamilyen oknál fogva már nem tudott tovább katonai szolgálatot teljesíteni, akkor volt másik szakma a kezében.” A főiskola volt parancsnoka kiemelte, hogy nagy hangsúlyt fektettek a gyakorlatias képzésre. „Korszerű felszerelésekkel, laboratóriumokkal, tanműhelyekkel rendelkezett a főiskola, amelynek hetvenöt speciális tanterme volt a katonai képzéshez. Amikor az itt végzett tiszteket hadnaggyá avatták, azonnal tudták alkalmazni őket, és nem kellett azzal tölteni az időt, hogy a frissen felavatott tisztt majd idővel belejön a dolgokba és megszerzi a kellő rutint ahhoz, hogy a feladatokat végrehajtsa. Tehát mindenki pontosan tudta a feladatát, hogy mihez kell nyúlnia: a harcokozók, a tüzérek, a felderítők egyaránt.” Amikor az intézményben elindult a felderítők képzése, akkor az kezdetben csapatfelderítő képzés volt. Majd a tanszék kiemelkedő munkájának köszönhetően a mélységi felderítő képzésig jutott el a főiskola, ami már egy másik szakma, más képességeket, másfajta

egyengesse az életútját. A további együttműködés reményében az Alumni a jövő évben is aktívan részt vesz a kossuthos találkozók szervezésében, és hosszú távú együttműködést alakít ki az MH Altiszi Akadémiával. Az Alumni rendszeres találkozót szervez, ahol lehetőség van a szervezethez való csatlakozásra is. Nemrég találkoztak a Rendőrtiszt Főiskolán húsz éve végzett hallgatók, ennek a szervezésében is aktívan közreműködött szervezetük. Bordás Rita a jubileumi diplomaosztókat emelte ki az NKE HHK-n mint a szervezet egyik jelentős eseményét, ahol az 50, 60, 70 és 75 éve végzett hallgatók díszoklevelet és emléklapot kapnak. Idén szeptember végén mintegy háromszáz jubileumi diplomát adnak át. Az Alumni tervei között szerepel, hogy nagyobb érdekvédelmi szervezetekkel kössön megállapodást, amelyek tömörítik a jogelőd intézményeinknél végzetteket. Az első ilyen együttműködési megállapodás a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségével jön majd létre, amit a Rektori Tanács jóváhagyott. Ennek a megállapodásnak köszönhetően tízezresre nő az NKE Alumni szervezetének tagsága. Az aktív hallgatóknak a közeljövőben pályatanácsadást és mentálhigiénés tanácsadást is szervez az Alumni Közösség.

tudást igényel. Szabó János szerint nagyon jó barátság volt a főiskolán az egyes fegyvernemek között. Például a harcokozók és a tüzérek „megirigvelték” a felderítőket, hogy ejtőernyős ugrásokat hajtanak végre, akik azt mondták nekik, hogy nyugodtan ugorhatnak velünk. Ez azért volt szokatlan, mert egy önálló páncélos tiszti iskolában nem tudtak volna ejtőernyővel ugrani. Szabó János mind a mai napig az úgynevezett kétfokozatú tisztképzésnek a híve. „Azzal, hogy NATO-tagok lettünk, mások lettek a követelmények, kevesebb tiszt kell. Korábban nagy volt az arány a tisztek javára a tiszthelyettesekkel szemben, ami a NATO gyakorlatában nem alkalmazható, így most több tiszthelyettes kell és kevesebb tiszt. Az NKE-n a honvéd tisztjelöltek olyan tantárgyakat is tanulnak, amelyek ismeretében, ha valamilyen oknál fogva leszerelnek, a közszolgálatban is el tudnak helyezkedni.” A Kossuth Lajos Katonai Főiskola egykori parancsnoka szerint: „Öröm volt itt dolgozni, nagyon jól képzett tanárok voltak, akik szívvel-lélekkel dolgoztak, a gyerekek szerettek itt lenni, és nyugodtan mondhatom, hogy életem legkedvesebb, legmeghatározóbb nyolc éve volt, amit itt töltöttem.” ●

Felszabadulás vagy megszállás?

A második világháború befejeződése Magyarországon

SZÖVEG: DR. KALÓ JÓZSEF

70 évvel ezelőtt, 1945 áprilisában értek véget a második világháború hadműveletei Magyarországon. Már a pontos dátum meghatározása is nehézkes, hiszen a hosszú évtizedekig hivatalosan ünnepeelt április 4-i időpont (Nemesmedves község szovjet csapatok általi elfoglalása) nem fedte a valóságot: még legalább egy hétig folytatódtak Magyarország területén a harcok. Az évforduló kapcsán érdemes megvizsgálnunk, hogyan élte meg a kor magyar társadalma a háború végét, mennyiben igazolható vagy cáfolható a rendszerváltás előtt hangoztatott felszabadulás fogalma?

1945-ben Magyarország már közel egy éve nem számított szuverén országnak: 1944. március 19-én német csapatok szállták meg az országot, és ültettek annak élére a Harmadik Birodalom érdekeit hűen kiszolgáló bábkormányt. Ezt a helyzetet csak súlyosította a Horthy Miklós vezette kiugrási kísérlet meghiúsító nyilas hatalomátvétel október 15-én. 1944. augusztus 26-án az akkori országterületet közvetlenül is elérte a háború: Székelyföldön, az Úz- és a Csobányos völgyében is szovjet csapatok lépték át a magyar határt. (1989 előtt a Magyarországon lefolyt hadműveletek hivatalos kezdőnapja szeptember 23-a volt, amikor is Battonyánál, tehát a trianoni országterületen jelentek meg a szovjet csapatok.)

Magyarország háborús propagandája szovjet győzelem esetére „az ázsiai hordák inváziójával”, „a sztálini meszesgödörrel” vagy szibériai deportálással fenyegetett. Sokak, főleg a szovjet-szimpatizánsok számára nagy meglepetés volt, hogy a Vörös Hadsereg részben igazolta a korábbi propagandát. Tömegessé vált a fosztogatás, rablás, a nők tízezreinek megerőszakolása,

valamint a munkaerőnek szánt férfiak deportálása. A szovjet katonák az atrocitásokat, deportálásokat nemre, fajra, vallásra és osztály-hovatartozásra való tekintet nélkül követték el. A deportálásokat elsősorban a gazdasági újjáépítés munkaerejének biztosítása (rabszolga-munkaerő) indokolta, és nem a bosszú. A Szovjetunióba hurcolt magyarok számára vonatkozó a becslések általában 419 ezer és 600 ezer fő között mozognak. Ebből kb. 200 ezren nem tértek többé haza.

A szovjet megszállás első időszakában a deportálásokat a német kisebbség ellen irányultak. A népi németek mellett azonban hamarosan megkezdődött a magyar lakosság elhurcolása. A szovjet hatóságok az egész országban azonos módszereket alkalmaztak: azzal nyugtatták meg az általuk összeszedetteket, hogy hamarosan hazatérhetnek (málenkij robotra, azaz csak rövid ideig tartó kisebb munkákra viszik el őket). A deportálásokat ennek ellenére széles körű pánikot és felháborodást keltettek, és megnehezítették Magyarország Németország elleni háborúba való bekapcsolódását is. Jól mutatja ezt a

magyar 1. önkéntes hadosztály sorsa is. Ez a kötelék az NKVD Hadifogolyüggyek Csoportfőnökének rendeletére szerveződött a temesvári hadifogolytáborban, és 1945. január 1-jén alakult meg 5500 fős létszámmal. Fegyvert ugyan nem kaptak, de alaki és rohamképzésben részesültek. Az alegységeknél fegyver és rend uralkodott, voltak parancsnokok és parancskihirdetések, megszervezték a belszolgálatot. A várva várt indulási parancs azonban nem érkezett meg. 1945. április 23–25. között a megszervezett alegységeket ünnepélyes keretek között a vasútállomásra vezették, bevonulást és többéves hadifogságba szállították.

A Vörös Hadsereg katonái nagy számban követtek el nemi erőszakot Magyarországon. Ezek számát a becslések 50–200 ezer körülre teszik. A svájci nagykövetség korabeli beszámolója szerint „a nők elleni erőszak okozza a legnagyobb szenvedést a magyar lakosságnak. Ezek az erőszakok annyira általánosak – tiztől hetvenéves korig –, hogy csak kevés nő kerüli el ezt a sorsot Magyarországon. A nők elleni erőszak olykor hihetetlen brutalitással történik. Sok nő inkább az öngyilkosságot választja, csakhogy elkerülje a szörnyűségeket”. A tömeges erőszak és rablások okai között említhető a fegyverzetlenség és a szovjet katonák eldurvult, alacsony erkölcsi színvonala. Márai Sándor író megfogalmazása szerint „Az általános, szakadatlan orosz zsákmányolás legmélyebb, igazi rugója nem a »fasiszta« ellenség iránt érzett düh, hanem egyszerűen a nyomorúság. Ez a kommunista orosz, háborúban és békében, polgári életben is olyan szegény volt, olyan nyomorultán ínséges, annyira nem volt semmije, a forradalom és az utána következő önkényuralom tökéletesen kifosztotta mindenéből, ami kell, hogy az élet színesebb, emberibb legyen – ezért most, amikor harminc esztendei nélkülözés és robotmunka után kiszabadult a világba, mindenre éhesen vetették magukat, ami a kezük ügyébe akadt.”

A hadműveleti helyzettel részben összefüggésben, nem egyformán voltak sújtva az ország egyes területei a szovjet katonák

kegyetlenkedéseitől. Míg a Tiszántúl északi része, Nyíregyháza–Debrecen térsége, Budapest, valamint a Kelet- és Dél-Dunántúl volt leginkább érintett, addig Szegeden és Nyugat-Nyugorországon, valamint Miskolcon viszonylag hamar rendeződtek a viszonyok. Erdélyben a szovjet hadsereg jelenléte a román Maniu-gárdák kegyetlenkedései után egyenesen felszabadítóknak számított. (A szovjetek saját katonai közigazgatást vezettek be a magyarul lakott területeken, véget vetve ezzel a román gárdisták uralmának.) Azokon a területeken tehát, amelyeket nem vagy csak kevésbé érintettek a fenti atrocitások, a szovjet hadsereg átvonulását egyfajta felszabadulásként is megélhették, hiszen a német és nyilas uralom, valamint a háború borzalmi alól valóban felszabadult lakosság egy új, jobb világ felépítésében reménykedhetett. Azok számára jelentett a Vörös Hadsereg megjelenése igazi felszabadulást, akiket a német hadsereg vagy a nyilas kormány hatóságainak jelenléte közvetlen életveszéllyel fenyegetett: elsősorban a budapesti gettó megmaradt zsidóságára, a cigányságra, a munkaszolgálatos alakulatokban szolgálókra, a baloldaliakra vagy a katonaszökevényekre kell gondolnunk. Az ország lakosságának azon része, amely közvetlenül átélte a Vörös Hadsereg átvonulását és az általa elkövetett atrocitásokat, kevésbé tekinthette az eseményeket felszabadulásnak, mint inkább egy megszálló hadsereg katonái által elkövetett önkényeskedések sorozatának.

Bár a háború után az ország lakosságától megkövetelték, hogy a Vörös Hadsereg magyarországi hadműveleteit felszabadításként ünnepeljék, és ennek napja, április 4-e 1950-tól 1989-ig a Magyar Népköztársaság hivatalos állami ünnepe volt, azonban a háború alatt maguk a kommunista vezetők is megszállásként aposztrofálták az eseményeket. Példa erre Gerő Ernő 1944. november 7-én, Szegeden elmondott ünnepi beszéde, amelyben a megszállás kifejezés többször is szerepel: „Elsősorban az ő bűnük [azaz a horthystáké és nyilasoké – K. J.], hogy a Vörös Hadsereg nem mint a magyar nép és a honvédség fegyvertársa jött az országba, hanem úgy kénytelen megszállni Magyarországot, mint ellenséges országot. [...] Magyarország újjászületése függ attól is, hogy a megszállt területen a lakosság teljes mértékben segítse és támogassa a Vörös Hadsereget, hogy a szovjet katonák minden lépésüknél érezzék, hogy nem ellenséges országban vannak.” És maguk a szovjet kitüntetések is inkább megszállásról, mint felszabadulásról tanúskodnak: a Vörös Hadsereg többszáz ezer katonája kapta meg a „Budapest bevételéért”, illetve „A fasiszta Magyarország legyőzéséért” elnevezésű háborús kitüntetések, míg például Prága esetében a felszabadítás kifejezést használták a kitüntetések adományozásánál. Még inkább igaz, hogy a magyar lakosság nagy része megszállásként értelmezte az eseményeket, ha tekintetbe vesszük a Vörös Hadsereg megjelenésével együtt járó politikai átalakulásokat, amelyek azonban csak később, de sokkal mélyrehatóbban és hosszabb távon éreztették hatásukat. ●

Koszorús Ferenc ezredes, az esküjéhez hű katona

SZÖVEG: DR. HANTÓ ZSUZSA
FOTÓ: TÓTH LÁSZLÓ ÉS BESENYEI GERGELY

1944. április 16. Ezen a napon kezdődött meg a magyarországi zsidók gettókba tömörítése Kárpátalján. Az ezt követő hónapok során több mint 400 ezer zsidót zártak gyűjtőtáborokba és hurcoltak el Magyarországról Auschwitz-Birkenaubá. Voltak azonban igaz szívű emberek, akik életük árán is mentették embertársaikat. Így tett annak idején egy ludovikás honvédtiszt, Koszorús Ferenc is, hűen esküjéhez.

1944 júliusában a németek által megszállt Európában csupán a Budapesten élő és ott menedéket talált zsidóság volt még életben, mert 1944 júniusára a nácik bebörtönözték és likvidálták az európai zsidóság java részét. Koszorús Ferenc ezredes 1944. július 6-án páncélosaival megakadályozta a Budapesten élő zsidók elhurcolását, Horthy kormányzó utasítására, katonai erővel.

„Koszorús akciója nemcsak katonailag volt jól előkészítve, a nemzeti ellenállás jól szervezett és jól konspiráló munkája is kellett a jó eredményhez. Lázár Károly, Kudar Lajos szerepvállalása is jelzi azt az összefüggésrendszert,

amelynek hibátlan működésére volt szükség a sikerhez. Mert nem mindennapi dolog volt az, hogy egy megszállt kis országban a korlátozott hatalommal rendelkező államfő egyik katonai egysége lényegében megakadályozza a náci birodalomban megakadályozza a náci birodalom konkrét terveinek megvalósítását. Ez az akció volt a Magyar Függetlenségi Mozgalom egyik legjelentősebb vállalkozása.” (Török Bálint: Farkas esz meg, medve esz meg, Európai Protestáns M. Szabadegyetem, 2004. 123. o.)

Bátor kiállása ugyanakkor példája annak a nácizmussal szemben szerveződő ellenállásnak, amely a zsidók mentését, a háborúból való kiugrást és a németek által kikényszerített politika ellensúlyozását – szabotálását célozta, akár fegyveres erővel

is. Koszorús akciója fontos példáját adja annak, hogy Magyarországon volt ellenállás, méghozzá olyan, amelyik sem kommunista nem volt, sem pedig elszigetelt, csupán Koszorús Ferenc személyére korlátozott tevékenység, hiszen ennek az akciónak a sikeréhez sok ember együttműködésére volt szükség. 1944 októberében, amikor a nácik elfoglalták Budapestet, Koszorús ezredes bujdosni volt kénytelen, hogy megmeneküljön a Gestapo elől. Az ezredes életében soha nem kapott tetteiért elismerést. 1991-ben, jóval 1974-ben bekövetkezett halála után a magyar állam előléptette tábormokká. 1992. november 6-án Koszorús Ferenc vezérkari ezredes tiszteletére a Dohány utcában, szemben a zsinagógával emléktáblát helyeztek el a következő szöveggel: *„Koszorús Ferenc és hős katonái emlékének, akik 1944. július 5-én és 6-án megakadályozták a budapesti zsidóság deportálását. Bajcsy-Zsilinszky Társaság, Honvédelmi Minisztérium, Erzsébetváros Polgármesteri Hivatala.”* Az emléktábla elhelyezésére 48 évet kellett várni. 2014. július 3-án Hende Csaba honvédelmi miniszter az általa adományozható

legmagasabb kitüntetést, a Hazáért Érdemrendet posztumusz adta át az ezredes fiának, ifj. Koszorús Ferencnek a Stefánia-palotában. Másnap, július 4-én 70 év után először koszorúzták meg az ezredes emléktábláját állami ünnepség keretében. Hende Csaba a résztvevőkkel együtt egy ludovikás honvédtiszt, egy igaz ember emléke előtt tisztelgett, aki megállta helyét a harcmezőn és minden időben megtette kötelességét. Koszorús Ferenc ezredes élete és embermentő akciója nem csupán tanúságtétel egy értékrend mellett és egy diktatúra embertelenségével szemben. Az ő életútja annak a generációnak a küzdelmeiről is szól, amelyeknek sorsát két diktatúra árnyékolta be. Két olyan diktatúra, ahol szilárd erkölcsi alapállással embernek maradni megpróbáltatások sokaságát jelentette. Személyes sorsa példája annak, hogy hiába harcolt életét is kockára téve a nácizmus ellen, a kommunista Magyarországon csak üldözött emberként élhetett volna. Az ellenállásban küzdő harcostársai, mint Beleznyai István, Mikó Zoltán, Szent-Iványi Domokos és sokan, akik nem

„számosan bosszú évtizedekig a szelektív emlékezés áldozatai lettek...”

menekültek emigrációba, koncepciók perек áldozatai lettek, mert fasisztának, antiszemitának nyilvánították őket. Családjának története pedig arra példa, hogy milyen sors jutott a kollektíven osztályidegennek bélyegzeteknek. Magyarországon maradt, egyetlen Koszorús nevet viselő családtagját, özv. Koszorús Gábornét a tábormokok koncepciók perében 10 évi kényszermunkára ítélték. Amikor Koszorús Ferenc története kapcsán az elmúlt 70 évre emlékezünk, el kell gondolkodnunk, mi az oka annak, hogy a zsidómentésben részt vett embermentő hősök közül számosan hosszú évtizedekig a szelektív emlékezés áldozatai lettek. A kommunista diktatúra idején a „fasiszta” fogalom kelően tág értelmezése a hatalom megszerzésének eszköze lett. A „fasiszta” fogalmának meghatározásánál nem az igazság volt a kiindulópont, hanem e fogalom értelmezésének a diktatúra „igényei” szerinti tágitása. Ebből a hatalmi logikából adódik, hogy a „fasiszta” definíció valódi tartalma szerint a kommunista diktatúra ellenségeinek gyűjtőfogalmává vált. Így történhetett meg, hogy az ellenállásban aktív szerepet játszó emberek, a kommunizmus alatt „fasiszta reakcióként” lettek megbélyegezve és szenvedték el a legsúlyosabb meghurcoltatásokat. Tetteikre nem lehetett emlékezni. ●

ÁPRILIS

SZÍNHÁZ

Határon Túli Színházak Szemléje a Thália Színházban

A Thália Színház 2015. május 11. és 15. között negyedik alkalommal rendezi meg a Határon Túli Magyar Színházak Szemléjét, amelyen 5 nap alatt 8 előadást láthat majd a közönség.

Május 11-én, hétfőn a nagyszínpadon az Újvidéki Színház a művész és hatalom viszonyáról szóló előadását láthatják. Matei Visniec, a Párizsban élő román drámaíró III. Richárd betiltva, avagy jelene-tek Meyerhold életéből című darabját Anca Bradu rendezte.

Május 12-én, kedden, a nagyszínpadon a nagyváradi Szigligeti Színház mutatja be a tolerancia és a megbocsátás szükségességének üzenetét hordozó lengyel kortárs drámát, Tadeusz Slobodzianek A mi osztályunk című darabját, szintén Anca Bradu rendezésében. Az Arizona Stúdióban 19.30-tól pedig egy kiváló színész, Bogdán Zsolt idézi meg a zseniális költőt, Ady Endrét a „...függök ezen a zord élet-párkányon” című pódiumműsorral, amely a Szatmárnémeti Harag György Társulat és a Kolozsvári Állami Magyar Színház közös produkciójaként jött létre. Május 13-án, szerdán az Arizona Stúdióban 19.30-tól kezdődik az Aradi Kamaraszínház bibliai mélységeket megreppelő, Sex, drugs, gods & rock and roll című radikális stand up comedyje, Tapasztó Ernő rendezésében.

Május 14-én, csütörtökön, a nagyszínpadon a Szatmárnémeti Északi Színház Harag

György Társulat előadásában egy antik görög tragédiát láthatnak, Szophoklész Antigonéjában egy ifjú rendező, Balogh Attila és alkotótársai az élet szépségéről beszélnek a halál tükrében.

Az Arizona Stúdióban 19.30-tól a Kézdivásárhelyi Városi Színház, a mai amerikai drámairodalom egyik legjelesebb képviselőjének, David Mamet: Amerikai bölény című darabját adja elő Kolcsár József rendezésében.

Május 15-én, pénteken, a nagyszínpadon a csíkszeredai Csíki Játékszín előadásában egy regényt láthatnak a színpadon, Kosztolányi Dezső Édes Annáját, Lendvai Zoltán rendezésében. Az Arizona Stúdióban pedig 19.30-tól a Marosvásárhelyi Spectrum Színház hozza Török Viola rendezésében Móricz Zsigmond Boszorkány című drámáját a titokzatos, szabad, öntörvényű nőről, Báthory Annáról.

Jegyinformáció: <http://www.thalia.hu/index.php/main/jegyvasarlas>

KÖNYV

Az Aranycsapat kincseskönyve

Buzánszky Jenő születésének kilencvenedik évfordulóján, május 4-én kerül a boltokba a legendás magyar Aranycsapat tárgyi emlékeit különleges, újszerű módon feldolgozó „Kincseskönyv”.

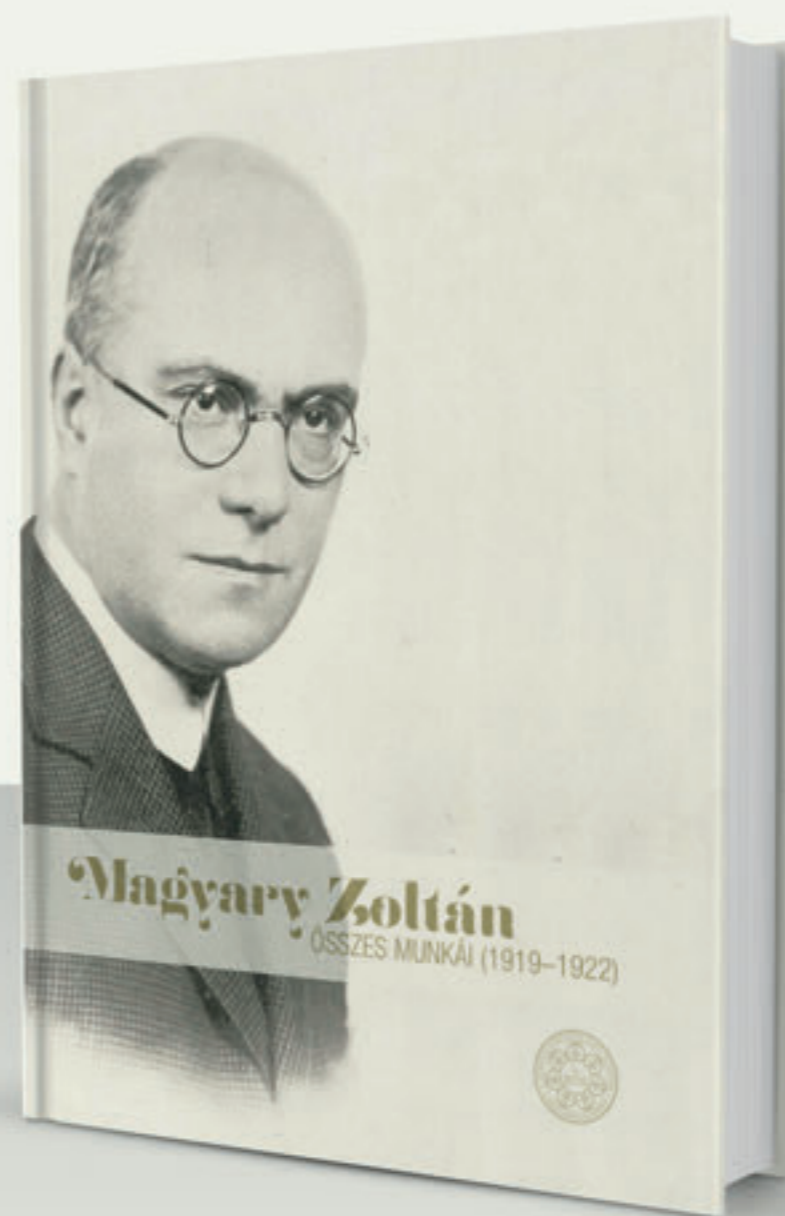
A könyv több tucat relikviát, száznál is több fotót, az eredetivel mindenben megegyező belépőjegyeket, műsorfüzeteket, képeslapokat, autogramkártyákat tartalmaz. A Twister Media kiadó új műfajt kíván teremteni a hazai sportkönyvek palettáján, ugyanis még sohasem publikált tárgyakat, újraalkotott papírelkviákat helyeznek el a gazdagon illusztrált könyvben. A kötet

elkészítéséhez nagy segítséget nyújtott visszaemlékezéseivel az Aranycsapat tizenkettedik játékosaként is emlegetett legendás riporter, Szepesi György, aki a bevezetőt írta és minden fejezethez külön gondolatokat, visszaemlékezéseket fűzött. A különleges tárgyak és illusztrációk kiválasztásában és közreadásában a kiadó partnere volt a legnagyobb Aranycsapatgyűjteményt gondozó Puskás Intézet, amelynek igazgatója, Szöllösi György szerzőként, szerkesztőként is jegyzi a díszes kötetet, szakértőként pedig az intézet archívumvezetője, Mravik Gusztáv is közreműködött az elkészítésében. Szerzőtársaként szerepel Bodnár Zalán, a magyar FourFourTwo magazin főszerkesztője. A könyvben megtalálhatók az 1952-es helsinki olimpia, az angolok ellen játszott londoni 6:3 és a budapesti 7:1, a svájci világbajnokság belépőjegyei, reprint műsorfüzetei, a játékosok aláírt autogramkártyái, a legértékesebb érmek, trófeák, a korabeli felszerelések fotója, hírügynökségi, titkosszolgálati jelentések, korabeli menükártyák, újságok. Az Aranycsapat Kincseskönyve a legendás válogatott klasszikussá vált tizenegyének utolsóként, január 11-én elhunyt tagja, Buzánszky Jenő gyászkeretes előszavával jelenik meg, amit múlt év végén még kórházba kerülése előtt írt.

AZ EGYETEMI KIADÓ GONDOZÁSÁBAN MEGJELENT

Megvásárolható az NKE jegyzetboltjaiban. Megrendelhető a www.nkeszolgalato.hu/termek/magyary_osszes_1 oldalon.

Hetven év telt el azóta, hogy a közigazgatás-tudomány kiváló, nemzetközileg ismert tudósa, iskolateremtő egyénisége tragikus körülmények között elhunyt. Az általa képviselt tudományos nézetek, a személyében megtestesült tudós egyéniség, módszertani igényesség és szakmai alaposág hatását jelentősen korlátozta a halála után néhány évvel Magyarországon kikiáltott államszocialista rendszer, nevét hosszú évtizedekig leírni és emlegetni sem igen volt tanácsos. A kivételesen gazdag életmű egésze nemcsak feltáratlan, hanem sokáig megismerhetetlen is volt.

Magyary Zoltán halálának 70. évfordulója előtti tiszteletadásaként, 2015. március 24-én látott napvilágot a Nemzeti Közszerológiai Egyetem kiadójának gondozásában a Magyary Zoltán összes munkái (1919-1922) című kötet. A tudományos kritikai kiadás azoknak kíván szolgálatot tenni, akik közigazgatás-tudományi (és egyéb tudományos) szövegein keresztül kívánják megismerni a honi közigazgatási jog és közigazgatástan irányzatának nagy összefogóját és összefoglalóját, a hazai adminisztratív tudományok talán legnagyobb alakját.

IMPRESSZUM • A Nemzeti Közszerológiai Egyetem megbízásából kiadja az NKE Szolgáltató Kft. • **Felelős kiadó:** Hegyesi József ügyvezető igazgató • **A szerkesztőség címe:** NKE Szolgáltató Kft., 1118 Budapest, Ménesi út 5. • **Tel.:** +36 1 432 9000/20825 • **Felelős szerkesztő:** Horváth Orsolya • **Újságírók:** Szabó Tibor, Szóór Ádám, Dr. Tóth Nikolett • **Fotó:** Szilágyi Dénes • **Tördeli:** Grafcom Media Kft. • **Nyomatja:** Mondat Kft. **Felelős vezető:** Nagy László

VI. LUDOVIKA FESZTIVÁL

2015. MÁJUS 16.
ORCZY-PARK

KATONAI ELISMERÉSEK ÁTADÁSA • LUDOVIKA KALANDJÁTÉK
KATONAI, RENDŐRSÉGI ÉS KATASZTRÓFAVÉDELMI BEMUTATÓK
KÖZIGAZGATÁSI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI KVÍZ
KATONAI HAGYOMÁNYŐRZŐK TÁBORA • CSALÁDI PROGRAMOK

A rendezvény VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat támogatásával valósul meg.

